

Kad sam došla u Hrvatsku u početku lipnja, uz ono lijepo što sam doživljavala, svaki dan bih čitala i novine. Gledala sam i vijesti svake večeri i - uzrujavala se. Trebalo mi je nekoliko dana da se nekako smirim i ne uzrujavam, jer ipak - na odmoru sam. No, jedna misao mi je bila i tada, ali i sada, stalno u glavi: ne znam, dragi prijatelji, ali meni se čini kako tamo u Hrvatskoj treba "mama" i "dobra metla" koja bi malo "uredila" taj naš dragi dom, Hrvatsku. Tamo je previše gospodara, mnogo onih koji samo pripovijedaju, mnogo onih koji su nemarni, a prave "mame" nema. Mnogo toga se događalo o čemu bih vam mogla pričati, no ostanimo samo na nekim stvarima koje su me bole u oči.

Recimo, održava se suđenje grupi koja je izgleda počinila zločin nad zarobljenicima u splitskom zatvoru u Lori. Neshvatljivo je da su ti optuženici dočekivani pljeskom publike, jer bez obzira što vi mislite, grijeh je mučiti zarobljenika. Podsjetimo se samo na riječi nadbiskupa Kuharića koji je rekao kako morate čuvati oca čovjeka koji je ubio Vašeg oca. Iako je neshvatljivo ponašanje publike, izgleda da ima nekih problema sa suđenjem. I zamislite, premijer Račan je čak izrazio "nezadovoljstvo radom Suda"! U svakoj drugoj demokratskoj zemlji njegove riječi bile bi povod za ostavku, dok u Hrvatskoj nitko nije niti pitao kako se premijer Račan usudi miješati u pitanje Suda.

Zatim, taj naš jadni turizam. Upravo je počela turistička sezona, i baš tada su carinici odlučili štrajkati. Tako su svojim štrajkom uspjeli ostaviti tisuće turista iz raznih zemalja svijeta, na najstrašnijim vrućinama, u kolonama kilometrima dugačkima, satima čekajući na ulazak u zemlju turizma, kojoj su zaista potrebni ti dolari koji ti turisti donose sobom. Koje li farse i nebrige!

Zamislite - u Rovinju ne možete dobiti turističke prospekte gdje god želite, već samo na određenom mjestu, u središnjem turističkom uredu. Tako sam ja obišla nekoliko turističkih ureda, u jednom čak i dobila jezikovnu juhu o tome kako se ja usudim smetati njih sa nekim brošurama i neka odem bar nekoliko blokova dalje, po užasnoj vrućini. A samo nekoliko metara dalje, slovenska kompanija "Kompas" imala je sve. Zar treba išta više reći?

I još malo o turizmu. Prvi dugački vikend i svi odlaze na more. Ceste su začepjene tisućama auta, i neki pametnjaković odlučio je baš tog vikenda asfaltirati cestu prema Rijeci, jer valjda nije završio sve na vrijeme. I opet su ljudi stajali na cesti, u vrućini, i turisti i domaći. Treba još svakako napomenuti i stanje pred onim najdužim tunelom pred Rijekom, gdje mnogo ljudi zastane, odmori se, želi nešto popiti, posjetiti klozete. Te subote radio je samo jedan službenik, redovi pred ženskim klozetom bili su jezivi, bilo je gotovo nemoguće kupiti bilo što, a sezona je, vjerujte mi, već u toku. Pa lipanj je, konačno!

I još malo bisera turizma: na Zelenom viru, prekrasnom predjelu Gorskog kotara, nema previše posjetitelja. To je, u stvari, velika sreća, jer tamo klozeti još ne rade. Nema ni restorana. Žalosno, ali istinito.

I tako je premijer Račan bio u Sjedinjenim državama. Očito je posjeta bila uspješna, jer kako kažu, on je bio zadovoljan. Hrvatske novine pišu, kako su ga Amerikanci nagovorili da napusti već ugovoreni posao s Iranima, jer su oni opasni po svijet. Amerikanci su, tako isto pišu hrvatske novine, nadoknadili štetu Hrvatskoj, ugovorivši poslove u količini novca koju je Hrvatska izgubila. No, nešto je u toj priči smrdi: taj posao u Iranu je preuzela Francuska, "saveznik" Amerike. Zar je naša Vlada tako kratkovidna?

Sada slušamo o istrazi o novcu koji je iseljena Hrvatska poslala za vrijeme Domovinskog rata za pomoć Hrvatskoj. Kako novine pišu, dio tog novca stavljen je na račun "Zaklade hrvatskog državnog zavjeta", po naputku pok. Dr. Tuđmana. Sada, opet po pisanju hrvatskog tiska, dr. Pašalić govori kako je to bila želja iseljene Hrvatske da se novac stavi na tu Zakladu. Zaista? Ja sam

bila samo jedna od onih koji su pomagali Hrvatsku od prvog trenutka rata. Nikad nismo pitali kuda ide novac, jer za nas je bilo važno samo to, da novac bude upotrebljen za obranu Hrvatske i naroda koji je bio u opasnosti. Ja nikad za nikakvu Zakladu nisam ni znala, a kamoli slala novac, a vjerujem niti Vi. Možda su neki članovi HDZ-a znali za "Zakladu", ja nisam sve do sada, i smatram da je dr. Sanader učinio pravi korak rekavši da taj novac treba biti vraćen hrvatskoj Vladi.

I malo o onima koji predstavljaju nas, iseljenu Hrvatsku, u Saboru. Jedan od tih je i general Ljubo Česić Rojs. Nema riječi kojima bih mogla iskazati negodovanje na tog čovjeka, kojeg smo, bar tako govore, "mi" izabrali za svog predstavnika u Saboru. Moram vam svima objaviti da on mene NE SMIJE predstavljati više. Da nas je taj naš general Česić Rojs bar jednom posjetio, pa da mu kažemo kako je koji puta šutnja najveće zlato, no neki ljudi, kao recimo gen Ljubo Česić, ne znaju šutjeti, a zamislite, govore u naše ime!

Pa predimo malo na nogomet i Svjetsko prvenstvo. Bila sam u Zagrebu kad je bila utakmica sa Talijanima, i gledala cijelu Hrvatsku u suzama od sreće, kad su se Hrvati pospradno smijali Talijanima i njihovim suzama žalosti. Gledala sam Hrvate pred utakmicu s Ekvadorom. Na Trgu bana Josipa Jelačića bilo je postavljeno ogromno plato za gledanje. Bivši gradonačelnik Bandić (i tu izgleda ima problema, jer nije očito tko je pravi gradonačelnik Zagreba) pozvao je sve na slavlje, jer kako bi Hrvatska mogla izgubiti? I tako je tamo na Trgu, ali i svugdje oko, treštala glazba "Mi smo šampioni...". Sjedila sam i mislila u sebi, ali i govorila mojim poznatima, kako bi trebali šutjeti, dobro igrati, pa i pomoliti se Bogu neka nam pomogne, a ne biti onako prepun sebe, upravo vrijeđati protivnike, biti bahat u svojoj napuhanosti. Glazba "Mi smo šampioni..." bila je nemoguća za podnijeti, baš kao i poraz Hrvatske. Umjesto slavlja, Trg bana Josipa Jelačića bio je prazan. I koliko god vi mislili kako ja nisam navijač i ne razumijem strast igre, niste u pravu. Ja jedino vjerujem u težak rad i primjereno ponašanje. Toga nije bilo niti kod nogometaša, ni kod navijača, nažalost. Još nešto - tog dana, kao i svakog dana kad je igrala hrvatska reprezentacija gotovo nitko nije radio! Zar si to jedna Hrvatska može dozvoliti?

I na kraju, proslavljen je novi Dan državnosti u Hrvatskoj. Novi datum proslave je 25. lipnja, jer se tada Hrvatska odcijepila od Jugoslavije. Ja se slažem s tom promjenom dana, čini mi se razložna, iako smo se naučili na 30. svibnja. Jedino, čini mi se kako se u Hrvatskoj sve mijenja s novom postavom na vlasti. Kako dođe nova vlast, bila to ona prošla ili ova sadašnja, sve je izmijenjeno, od čistačice do praznika. Čudno, zar ne?

No, kako rekoh, novi Dan državnosti proslavljen je 25. lipnja. Valjda. Naime, tog dana, na taj novi Dan državnosti nije bilo ničega što bi mogli nazvati "proslava". Da sam ja bila na Račanovom mjestu, ja bih tako organizirala tu proslavu da bi svim Hrvatima, po svijetu i u domovini, dah zastao od sreće. Ja bih to tako organizirala da bi svatko zapamtio taj novi dan proslave, jer bi bile nezaboravne parade, vatrometi, glazba, izložbe i sve ono što ide sa takvim proslavama.

Umjesto toga, na taj dan u Zagrebu je po Trgu Josipa bana Jelačića paradirala kratko vrijeme vojna glazba, pa je bila sv. misa u Markovoj crkvi, na kojoj je nadbiskup Bozanić izribo sve zbog korupcije - i to je bilo uglavnom sve. Nešto malo bolje bilo je na radio stanicama, koje su davale svečanu glazbu i čestitanja poslovnih kompanija. Tko zna, možda je negdje bilo i malo svečanije, ali ja tu svečanost uopće nisam mogla primijetiti u Zagrebu, koji je ipak glavni grad Hrvatske - a to je ipak bio Dan državnosti, koji je trebao biti proslavljen na izvanredno poseban način.

Bar tako ja mislim. Valentina

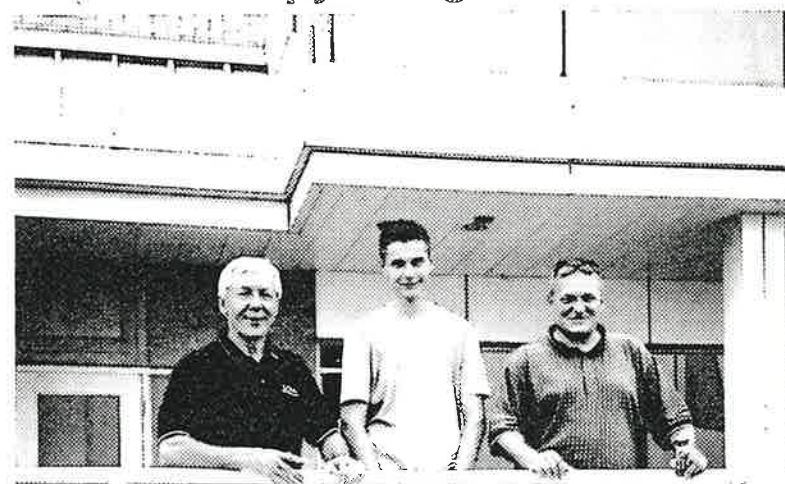
Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte U OVOM BROJU:

- Premijer Račan podnio ostavku Vlade
- Budiša: HSLS neće biti ničije samo-posluživanje
- Novac za obranu RH završio na privatnim računima
- Sanader smijenio Pašalića
- Kanadski Hrvati darovali 4,5 milijuna dolara
- Hrvatska ima 4,437.460 stanovnika
- Ivan Rabuzin, mag svjetla i boje
- Kovačić: Pozno cvijeće
- Zagrebački pušlek
- Hrvatske marke
- Upoznajte Emila
- Vaše zdravlje: Trovanje hranom

Čestitamo DORI 10. obljetnicu uspješnog rada

DORA⁹⁹ Foundation 10th Golf Tournament

Gosp. Stanko Trtanj, povjerenik DORE za Kanadu, mladi Hrvoje Pacher iz Hrvatske i ravnatelj DORE, gosp. Zdenko Miakar iz Hrvatske (s lijeva na desno)

Hrvatska ISKRA

(Bivši "CIRKULAR"
za Toronto i okolicu)

Kanadsko-hrvatski vjesnik
Canadian-croatian journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief

Glavna Urednica

Valentina Krčmar

Technical Director

Tehnički Urednik

Emil Šimunović

Contributing Editors

Damir Borovčak,
dr. Darko Desaty,
dr. Vladimir P. Goss,
Višnja Milas Matutinović,
Biserka Milinković,

Address - Adresa
1137 Centre Street
Thornhill, ON, L4J 3M6 CANADA
Telephone - Telefon
(905) 738 4797, (416) 894 9235
Fax: (905) 738 9853
E-mail: iskra1@look.ca

Yearly Subscription - Godišnja pretplata
KANADA \$80.00
USA \$70.00
Advertising rates
1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months
1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly
1/8 page (business card)
\$25.00 per issue
\$300.00 yearly

Advertising is payable in advance.
Cheques payable to HRVATSKA ISKRA
Čekove nasloviti na HRVATSKU ISKRU

We invite the readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to the length or libelous statements. All letters must include your first and the last name; your address and telephone number.

Sadržaj:

Pismo urednice	2	V. Goss: Croatian culture, our best weapon	17
Vijesti iz zajednice	3	Jeste li čuli?	18
Premijer Račan podnio ostavku Vlade	4	Kultura	19
Budiša: Moja stranka neće biti ničije samo- posluživanje	5	Zanimljivosti	20
Novac za obranu RH završio na privatnim računima	6	The ICC, another UN grotesque	21
Sanader smijenio Pašalića	6	Milosevic unbowed after a year in detention	21
Pašalićev odgovor Sanaderu	7	Milosevic supporters protest in Belgrade	22
Obitelj Tuđman nije suglasna da se HDZ-ova zaklada nazove po Tuđmanu	7	Sweet music in the Sun of Croatia	23
Mladež HDZ-a najavljuje tužbu	7	Mojim očima (i srcem)	25
Poruka HDZ-a Kanade Sanaderu	8	Ivan Rabuzin	27
Jugoslavenima koridor do mora?	8	Višnja Milas Matutinović: Zagrebački pušlek	29
Croatia cancels deal with Iran	8	I.G. Kovačić: Pozno cvijeće	30
Kanadski Hrvati darovali 4,5 milijuna dolara	9	Milas Matutinović: Hrvatske marke - gradovi	31
Hrvatska ima 4,437.460 stanovnika	10	U botaničkom vrtu s gorskim vilama	32
RH na svjetskom nogometnom prvenstvu	11	Upoznajte Emila Šimunovića	32
Iseljeničke priče, Višnja Katušić Geoheli	12	V. Milas Matutinović: Dani hrvatske knjige	33
Vijesti iz B&H	14	Povijest Hrvata	34
Interesantno	15	Događaji u našoj zajednici	35-40
D. Borovčak, Hello Toronto-ovdje Zagreb	16	Vaša pisma	41
		Vaše zdravlje: Trovanje hranom	42
		Za svakog ponešto	43
		Motrišta	44

Pismo urednice

Dragi čitatelji,

Vratila sam se iz Hrvatske pred kojih tjedan dana, no nije naprosto bilo moguće odmah pripremiti HRVATSKU ISKRU za tisak, pa se ispričavam za kraću stanku, no zbog toga vam u ovom, nešto povećanom broju, donosimo obilje materijala, dobrih i loših vijesti iz Hrvatske i za Hrvatsku. Pratite li vijesti na Radio postajama sigurno znate kako koalicija na vlasti ne funkcionira, i nažalost su u raspadu. Nakon boravka u Hrvatskoj i slušanja raznih koji "sve" znaju, ne znam kako će ta zemlja naprijed. Bez obzira kojoj stranci pripadali, bez obzira na to kako gledate na Hrvatsku, ipak bi trebali jednog dana svoje vlastite interese staviti na drugo mjesto, žrtvovati se za tu zemlju, jer mladost Hrvatske nema više želje ni volje čekati. Po statistikama, po riječima mnogih mojih poznatih, a i sama sam se uvjerila u to, mnogo sposobnih mladih Hrvata napustilo je zemlju, tražeći sreću i budućnost negdje drugdje. Nažalost, nitko od njih ne zna koliko je gorak kruh u tuđini, i kako srce želi svoj dom, a povratka često nema, no tko može zamjeriti mladom čovjeku koji ne vidi nikakvu perspektivu u blizjoj budućnosti?

U ovoj HRVATSKOJ ISKRI donosimo mnogo materijala iz političkog života Hrvatske, posebno zbog toga što se to i nas tiče. Svjesni ste da je počela istraga o novcu koji je poslala dijaspora, pa pričekajmo rezultate prije nego bilo što zaključimo. Donosimo vam i lijepe članke o Hrvatskoj, izvrstan intervju naše Višnje Geoheli, pa razne priloge drugih suradnika, posebno je lijep prilog Višnje Milas Matutinović o hrvatskim markama, pa onda prikaz slikara Ivana Rabuzina, uz događaje koji su se zbili dok sam ja bila u Hrvatskoj. Hvala mnogima koji su se opet javili, posebno onima koji su se potrudili javiti se pismeno. HRVATSKA ISKRA će izlaziti opet redovno, svakih petnaestak dana. Vaši komentari su nam važni, pa nam se javljajte s vašim mišljenjima.

Vruće je u Torontu ovih dana, prevruće. I nama koji živimo u rashlađenim prostorijama nije lako, a zamislite kako je onima koji nemaju hlađenje. Moja mama živi u staračkom domu koji nema hlađenja, i zaista joj je teško. Mnogi od vas su možda zaboravili da neki starački domovi, kao i mnogi stanovi, nemaju hlađenja. Budimo dobri susjedi, obitelj, prijatelji - probajmo ne zaboraviti one kojima je teško ovih dana. Uz strašne štrajkove u samom Torontu, ova vrućina je za mnoge ljude upravo nepodnošljiva. Ukoliko znate nekog tko treba pomoć, pomozite ili obavijestite nadležne, kako bi vaši sugrađani, ostarjeli Hrvati ili tek slučajni poznanici nekako preživjeli ovu ljetnu vrućinu.

Danas je stigla najnovija vijest: premijer Račan je podnio ostavku Vlade. Ne znam kako ste vi reagirali na ovu vijest, no ja sam počela pjevati onu poznatu pjesmu: "Bože, čuvaj Hrvatsku...."

Srdačan pozdrav, Valentina

Za svakog ponešto

Par izvrsnih recepata.....

KOTLOVINA (za šest osoba)

Materijal: 5 dcl ulja, kg junetine bez kosti, kg svinjetine bez kosti, 1 pileći batak, 1 pileći zabatak, 1 pileće bijelo meso, 3 glavice luka, 3 svježe rajčice, 3 svježe paprike, 4 mrkve, 1 kg krumpira, vegeta, sol, papar, 2 dcl bijelog vina

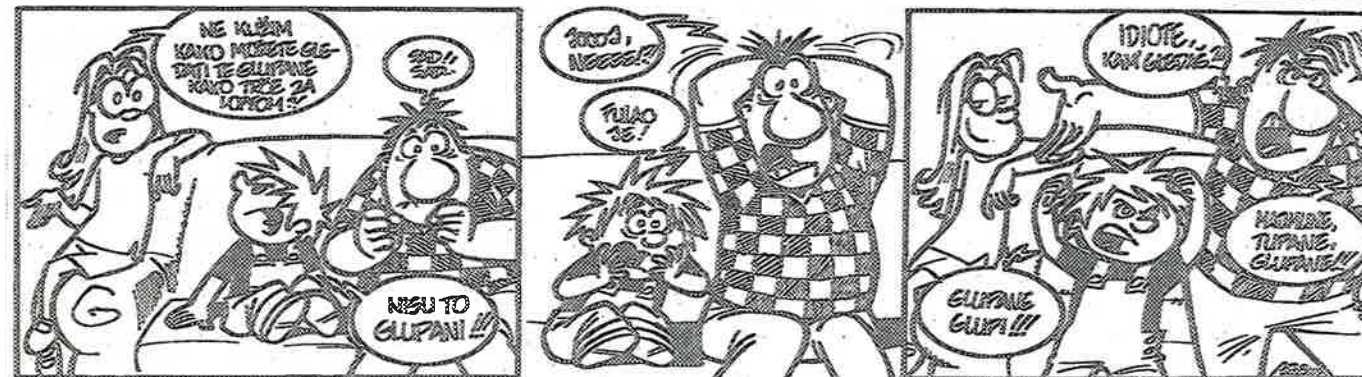
Meso se nareže na veće komade, osoli, prelije uljem, posipa mljevenim paprom i vegetom, te promiješa. Tako pripremljeno meso mora odstajati najmanje 2 do 3 sata. Krumpir se oguli, nareže na veće kocke i u slanoj vodi napola skuha.

Ispod kotlića se naloži vatra i lagano se loži. U kotlić se ulije ulje; kad zavri, stavi se meso koje se peče dok ne porumeni. Zatim se doda sitno nasjeckani luk, svježa paprika, na kolutiće narezana mrkva i rajčica. Sve se posipa vegetom i promiješa tako da meso bude ispod povrća. Na laganoj vatri se dalje pirja uz dolijevanje vodom dok se povrće ne pretvori u sos, a meso poputno ne omekša. Prije nego se meso izvadi doda se vino. Nakon toga se meso izvadi i stavi na rub kotlića, a u umak se stavi napola kuhani krumpir koji se pirja dok ne omekša. Meso, krumpir i umak seryiraju se odvojeno, uz zelenu salatu.

GRENADIR MARS

Umiješa se tijesto kao za rezance, razvalja se i izreže na manje četvorine (krpice). Tako pripremljene krpice ukuhavaju se u slanoj vodi i procijede. U međuvremenu se skuha krumpir u ljusci, oguli i izreže na ploške i pomiješa s tijestom. Na kolute izrezan luk se preprži na masnoci i njime se prelije krumpir i tijesto.

Nasmijte se s nama.....

Za našu djecu Hrvatske narodne mudroslovice

Mekano je krilo materino....
Tuda majka rane ne zavija.
Gdje nije oca, nije ni lonca.
Svakom je svoja majka mila.
Imam djecu - imam svoja krila....
Mala djeca - mala briga;
velika dieca - velika briga...

Planinarski dom "Grafičar"
na Sljemenu kraj Zagreba

Zvonimir Balog: MIRNA

S istoka Istre na zapad
njena voda vrši napad.
Za zalaskom sunca hode
udružene njene vode.
Mimom prozvaše je ljudi
što je uvijek plahe čudi.

Mima svagda zna što hoće
pa joj voda ne klokoće,
pa joj voda ne škroboće,
pa joj voda ne trokoće,
pa joj voda ne buboće,
pa joj voda ne topoće.

Mima je dolina Mime
nitko u nju da ne dirne.
U ime mrava, djeteta i cvijeta
molim da budu mime
sve doline svijeta!

Branko Hribar: Brojilica

Nema mora
bez plicaka
ni plicaka
bez dječaka
ni dječaka
bez plivača
ni plivača
bez vikača
koji svima greške broji
a sam
u plicaku - stoji...

Širite HRVATSKU ISKRU

KRPICE SA ZELJEM

Materijal: 1 kg slatkog zelja, 10 dkg masnoće, 1 žlica šećera, tjestenine (krpice), papar, sol

Narežite zelje na rezance, nasolite i ostavite stajati oko sata. Na vruću masnoću stavite šećer da se karamelizira i na to dodajte istisnuto zelje. Pirjajte poklopljeno i povremeno promiješajte. Kad je zelje mekano, pomiješajte ga s krpicama. Na kraju se jelo posipa mljevenim paprom.

Višnja Milas Matutinović

Pozdravi iz Hrvatske

U ugodnom razgovoru u Varaždinskim toplicama, vel. Gjuran i vel. Bogadi šalju cijeloj zajednici srdačne pozdrave

Vaše zdravlje

"Trovanje hranom"

Opskrba hranom u Kanadi je jedna od najsigurnijih i najpouzdanijih na svijetu i za to bi Kanadani trebali biti ponosni, tvrdi pamflet "Food Safety" izdan od Canadian Partnership for Consumer Food Safety Education (CPCFSE; www.canfightbac.org; 1101-75 Albert St., Ottawa, Ontario, K1P 5E7).

Unatoč tome, prema statistici Health Canada, godišnje oko dva milijuna Kanadana obole od "trovanja hranom" tj. bolesti uzrokovane zagađenom hranom. Mnogi se slučajevi niti ne bilježe jer su simptomi slični drugim probavnim smetnjama. Glavni uzrok tim probavnim poremećajima je nepravilno baratanje hranom u domaćinstvima.

CPCFSE je koalicija industrije, potrošača, državnih, zdravstvenih i ekoloških organizacija, koja radi na obrazovanju potrošača u vezi poboljšanja razumijevanja bolesti uzrokovane hranom i mjera koje treba poduzeti za smanjivanje rizika od oboljevanja (preventiva). Njihova nacionalna kampanja vodi se pod parolom FightBAC (borba protiv bakterija). I vi se možete uključiti u tu vrijednu kampanju ako proučite njihove preporuke, koje slijede u ovom članku, te ih prenesete na članove vaše porodice, susjede, prijatelje i ostale poznate osobe.

Bolesti uzrokovane lošom hranom mogu biti smrtonosne!

- Općenito te bolesti ne traju dugo, ali u nekim slučajevima mogu biti teške i ozbiljne, čak i smrtonosne.

- Stariji ljudi, mala djeca, noseće žene i osobe s oslabljenim imunitetom brže i jače reagiraju na lošu ili pokvarenu hranu.

- Bolest se javlja kada osoba uzme hranu onečišćenu nevidljivim bakterijama, virusima ili parazitima štetnim po zdravlje.

- Najčešći znakovi (simptomi) su grč u želucu, mučnina, povraćanje, proljev, glavobolja i groznica, kao i razne kombinacije istih.

- Simptomi koji se mogu pojaviti nekoliko sati ili nekoliko dana nakon uzimanja zagađene hrane variraju će prema vrsti i količini bakterija, virusa ili parazita prisutnih u hrani.

ČESTO PERITE RUKE I RADNE POVRŠINE

Bakterije mogu biti prisutne posvuda po kuhinji - u sudoperu, na radnim ploham, dasci za rezanje, sudu, krpama i spužvama za pranje suda, itd. Meso, perad, ribe, rakovi, jaja, voće i povrće mogu biti izvor patogenih bakterija, a kad ih dirate i priređujete možete prenijeti bakterije s jedne namirnice na drugu ili na radne površine.

Evo kako se boriti protiv bakterija:

- Perite ruke 20 sekundi sa sapunom i toplom vodom prije i nakon priređivanja hrane, nakon korišćenja zahoda ili bavljenja s domaćim životinjama.

- Operite daske za rezanje, suđe, zdjele, radne površine i sudoper sapunom i vrućom vodom nakon priređivanja svake pojedine vrste hrane i prije nego što predete na drugu vrstu namirnice.

- Jednom kad daske za rezanje (drvene ili plastične) postanu istrošene i pune brazda te se ne mogu očistiti - treba ih zamijeniti.

- Perite krpe i spužve za pranje suda - često - u stroju za pranje suda s najvrućom vodom. Dobro je upotrijebiti papirnate ubruse za čišćenje radnih površina i masnih tepsija, koje se onda odbace.

- Kao dodatnu zaštitu upotrijebite dezinfekcijska sredstva za čišćenje kupljene u trgovini (npr. Lysol) ili si sami priredite bjelilo razređivanjem 5 ml (1 tsp; 1 mala žličica) bjelila (bleach) sa 750 ml (3 čaše) vode. Ostavite dasku za rezanje nekoliko minuta u toj tekućini, a zatim ju isplahnite čistom, tekućom vodom.

PERITE SVJEŽE POLJSKE PLODINE

Bez obzira odakle potječe povrće i voće, pa čak i ono iz vašega vrta, treba ga dobro oprati prije serviranja.

- Perite ih u čistoj tekućoj vodi. Upotrijebite četkicu za one plodine koje imaju čvrstu koru (krumpir, mrkva, dinja, ljubenica, buća, naranda) tako da ne prenesete bakterije s površine na nutarnje dijelove. Odbacite vanjske listove salate, kupusa itd., a nutarnje operite tekućom vodom.

DRŽITE TOPLA JELA NA TOPLOM, A HLADNA NA HLADNOM. Na sobnoj temperaturi, broj bakterija u hrani se može podvostručiti svakih 20 minuta. Držanjem na toplom (iznad 60°C ili 140°F) ili na hladnom (ispod 4°C ili 40°F), bakterije se ne mogu razmnažati!

DVO-SATNO PRAVILO. Vrlo je važno ohladiti ili ulediti (-18°C

ili 0°F) priređenu ili pokvarljivu hranu unutar 2 sata nakon kupnje ili priređivanja. Čim ima manje bakterija, to je manja vjerojatnost oboljevanja od istih! Evo kako se boriti protiv bakterija:

- Namjestite frižider na 4°C (40°F), a frižer na -18°C (0°F). Ostavite dosta mjesta oko namirnica tako da zrak može slobodno kružiti.

- Pohranite jaja u frižideru u originalnoj kutiji. Marinirajte hranu u frižideru. Ostatak hrane spremite u frižider u roku od 2 sata.

- U trgovini uzmite hladnu i smrznutu hranu na kraju kupovanja, a kod kuće stavite istu u frižider ili frižer unutar 2 sata. Slijedite upute o načinu pohrane i pogledajte datum isteka roka na namirnici.

- Tokom duljeg putovanja stavite hranu u posudu s ledom (cooler).

DRŽITE ODVOJENO RAZNE VRSTE NAMIRNICA

Bakterije mogu preći s jedne vrste namirnica (npr. sirovo meso) na drugu vrstu ako ih se ne drži odvojeno. Engleski izraz za to je "cross-contamination". Da se to izbjegne, evo nekoliko uputa.

- Odvojite sirovo meso, perad i plodove mora od ostalih namirnica u dućanskim kolicima. Zamotajte sirovo meso i ribu u još jednu plastičnu vrećicu. U frižideru stavite umotano sirovo meso na najdonju policu.

- Upotrijebite dvije daske za rezanje, jednu za sirovo meso, a drugu za oprano, svježe povrće i ostale namirnice.

- Uvijek operite ruke, daske, posude i noževe sapunom i vrućom vodom nakon kontakta sa sirovim mesom, ribama, jajima i neopranim namirnicama.

- Uvijek stavite kuhanu hranu na čisti tanjur. Nikad nemojte dozvoliti da bakterije sa sirovog mesa pređu na kuhano meso.

KUHAJTE HRANU DO PROPISANE TEMPERATURE

Hrana je propisno kuhana ili pečena samo onda kada je grijana određeno vrijeme na odgovarajućoj temperaturi. Na taj način mogu škodljive bakterije biti uništene, tako da ne mogu prouzročiti bolest.

Kako se obraniti od bakterija? Evo nekoliko savjeta.

- Upotrijebite termometar za hranu, koji mjeri unutrašnju temperaturu hrane koja se kuha ili peče, tako da ste sigurni da je meso, živad, kaserole i druga hrana potpuno skuhan, skroz-naskroz.

- Jaja treba potpuno skuhati da se ubiju opasne bakterije Salmonelle.

- Kuhana riba treba biti neprozirna i mora se lako kalati u listiće.

- Kad kuhate u mikrovalnoj pećici budite sigurni da u hrani ne ostanu hladna mjesta gdje mikrobi mogu preživjeti. Radi toga pokrijte hranu, okrećite i mješajte rukom nekoliko puta tokom grijanja. Na kraju ostavite hranu da malo odstoji. Upotrijebite unutarnji termometar.

- Kad iznova zagrijavate hranu ili ostatke hrane, učinite to brzo do unutrašnje temperature od 74°C (165°F). Tekuću hranu mješajte dok ne zakipi. Odbacite svu nepotrošenu iznova zagrijavanu hranu.

- Nikad nemojte suditi bezopasnost hrane po njenom mirisu, okusu ili izgledu. To vas može grdno prevariti, jer štetne bakterije nemaju miris ni okus i nisu vidljive. "Ako sumnjate, bacite hranu!"

OSTACI PRETHODNOG OBROKA (LEFTOVERS)

- Ostatke spremite u frižider u roku od 2 sata. Hrana će se brže ohladiti ako je stavljena u plitke posude ili vrećice.

- Uklonite kosti iz velikih komada mesa i živadi a meso razdijelite u manje komade prije hlađenja ili smrzavanja.

- Uvijek napišite datum spremanja na omotnicu a upotrijebite ih ponovo što je prije moguće.

KAKO ODMRZAVATI HRANU?

Nikad na sobnoj temperaturi! Samo u frižideru, u hladnoj vodi ili u mikrovalnoj pećici.

- Treba oko pet sati da se odmrzne pola kile (1 lb.) mesa u frižideru.

- Otapanje u hladnoj vodi ide brže, ali treba često mjenjati hladnu vodu oko originalnog pakovanja smrznute hrane.

- Skuhajte hranu do kraja odmah iza otapanja u mikrovalnoj pećici.

HRANA VISOKOG RIZIKA (NAJČEŠĆE ZAGAĐENA)

Ovu hranu ne treba jesti sirovu, treba ju uvijek potpuno skuhati.

- Meso, perad, ribe, školjke, rakovi i ostali plodovi mora.

- Jaja i proizvodi od nekuhanih jaja. Majoneza, preljevi na salata-ma, namazi na tortama, egnog itd. Upotrijebite pasterizirana jaja.

- Sirovo ili nepasterizirano kravlje i kozje mlijeko, kao i jabučni sok.

- Mekani sirevi kao feta, brie, camembert, i queso blanco fresco.

- Sirove klice alfalfa, clover, radish i mung beans.

Priredio dr. Darko Desaty

Vijesti iz zajednice

In memoriam:

Drago (Charlie) Dorić

12. prosinca 1904. - 2. srpnja 2002

U utorak 2. srpnja ove godine napustio nas je gosp. Charlie Dorić, muž, otac, prijatelj, obljubljen među znancima, štovan gdje god se je pojavio. Naš Charlie koji je uvijek imao za sve dobru riječ, napustio nas je nakon duge i teške bolesti koja ga je nažalost prikovala uz krevet zadnjih nekoliko mjeseci.

Upoznala sam Charliju u početku Domovinskog rata, kad mi se javio duljim pismom, nakon što me je slušao na radio-postaji Zvuci Hrvatske. Od tada, stvorilo se jedno prijateljstvo koje je meni, ali i njemu, donosilo veliko zadovoljstvo. Zahvaljujući tom prijateljstvu upoznala sam njegovu obitelj, suprugu Maru i sina Petera, koji zaista teško podnose rastanak s ocem. Charlie i Mara su proživjeli dugi vijek zajedno, teško radili, bili sretni zajedno. Srela sam i njegovu bližu i daljnju obitelj, rasutu po Kanadi, Americi i Hrvatskoj i svi oni danas žale za čovjekom koji nas je sve tako obogatio svojim prisustvom. Zahvaljujući prijateljstvu s njim upoznala sam i kraj iz kojeg je potekao, Gorski Kotar i njegov rodni Zlobin, mjestašce koje se je smjestilo u tamnim šumama onog kraja.

Oglas

\$20,000.00 NAGRADA \$ 20,000.00

biti će isplaćena osobi ili bilo kojoj hrvatskoj karitativnoj udruzi ili ustanovi, po želji osobe koja je u stanju na sudu pozitivno utvrditi identitet osobe, koja se krije iza imena ŠIME VASILJ. Pod pseudonimom Šime Vasilj oko 15. travnja 2002. poslan je članak mnogim članovima hrvatske zajednice pod naslovom:

Intelligence Service

MONTREAL- NEW YORK- TORONTO- NORVAL- CHICAGO- VANCOUVER- SEATTLE

Upravitelj: Šime Vasilj

Ako itko, tko čita ovaj oglas, zna tko se krije iza imena Šime Vasilj, neka o tome obavijesti:

Mr. Bruce A. Thomas, Q.C., Tel: (416) 869 5455

Cassels Brock & Blackwell LLP, Barristers and Solicitors, Scotia Plaza, Suite 2100, 40 King St. W., Toronto, On M5H 3C2

PREMIJER RAČAN PODNIO OSTAVKU

Račan: Jedna je stranka blokirala rad naše Vlade

Premijer Ivica Račan je podnio ostavku čime je pala i koalicijska Vlada, a iz Banskih dvora već je prije iskazana namjera da imenovanje nove vlade traje manje od 30 dana - Situacija je kulminirala prošli tjedan kada je jedna stranka koaliciije blokirala rad Vlade i onemogućila Saboru donošenje odluka, ustvrdio je Račan u obraćanju javnosti

ZAGREB - Premijer Ivica Račan podnio je ostavku čime je pala i koalicijska Vlada koju su činile stranke SDP, HSLS, HSS, HNS i LS. Na zatvorenoj radnoj sjednici Vlade Račan je obavijestio svoje ministre o ostavci i od njih zatražio da nastave odgovorno obavljati svoje dužnosti do razrješenja.

Račan je svoju ostavku sukladno ustavnoj proceduri, dostavio predsjedniku Hrvatskog sabora Zlatku Tomčiću, te o njoj obavijestio predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića.

Sjednica je trajala samo 20-ak minuta, a s nje su zbog drugih obveza izostali ministri Tonino Picula, Jozo Radoš, Božo Pankreć, Davorko Vidović i Mario Kovač. Ministar Davorko Vidović stigao je na sjednicu sa zakašnjenjem kada je ona već bila gotova.

Prema ustavnoj proceduri predsjednik države "povjerava mandat za sastavljanje Vlade osobi koja, na temelju raspodjele zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru i obavljenih konzultacija, uživa povjerenje većine svih zastupnika" (Ustav, čl. 97.).

Kako je u Saboru najjača stranka SDP sa 45 zastupnika, očekuje se da će predsjednik Mesić već u ponedjeljak (8. srpnja) ulogu mandatar povjeriti premijeru u ostavci Ivici Račanu (SDP). Račan je već dobio podršku svoje stranke, a i svojih budućih koalicijskih partnera, premda još nisu obavljene službene međustranačke konzultacije.

Iz Banskih dvora već je prije najavljeno da će nastojati da procedu- ra imenovanja nove Vlade traje manje od 30 dana.

U svom obraćanju javnosti je ustvrdio kako "sudbina građana ove države važnija je od moje ili bilo čije političke karijere. Stoga sam danas podnio ostavku na mjesto hrvatskog premijera".

"Svjestan sam težine odluke koju sam danas donio, ali uvjeren sam u njezinu ispravnost. Ovo je bila jedina moguća odluka za političara koji želi odgovorno obavljati svoj javni posao. Sadašnja Vlada će do formiranja nove odgovorno raditi svoj posao. Godišnjeg odmora za nas neće biti", rekao je Račan.

Račan je u svom govoru najavio da je spreman i ubuduće ponijeti svoj dio odgovornosti, pridonijeti novoj konstruktivnoj koalicijskoj Vladi u

drugom sastavu. Ako dobije podršku predsjednika Republike i Sabora, nastaviti će zajedno s Vladom raditi na dobrobit građana i Hrvatske s naglaskom na budućnosti naše države i društva, a posebno mladih.

"Ovo što se danas događa u Hrvatskoj nije ustavna kriza kako to neki tumače", pojasnio je Račan. "Ovo je rješavanje političkih problema i prepreka u skladu s hrvatskim Ustavom i zakonima. Hrvatska se pokazuje kao pravna država. Kao mima i stabilna zemlja, svojim građanima i svojim gostima", ustvrdio je Račan.

Obrazlažući razloge svoje ostavke Račan je podsjetio na dvoipol- godišnje iskustvo koalicijske Vlade koje su svugdje u svijetu težak ispit, a rad u koalicijskoj Vladi je teži i donošenje odluka složenije. No, različita mišljenja u Vladi do sada nisu nikada bila prepreka učinkovit- om radu, ustvrdio je Račan.

Podsjetio je da i on osobno i hrvatska Vlada znaju da su ostvarili dio programa na kojem su dobili povjerenje građana, a da je velik dio još uvijek pred nama. Prihvatio je, stoga, kritiku i nezadovoljstvo građana što Vlada nije ostvarila sve što je obećala. Samokritički je također potvrdio da građani i javnost imaju pravo u ocjeni da se zad- njih mjeseci koaliciija sve više bavila sama sobom, da je umjesto rješavanja problema građana i društva počela proizvoditi političke probleme koji su Vladu blokirali i iscrpljivali.

Osobno je, kaže, činio napore na postizanju suglasnosti uvažavajući različita mišljenja i stavove, što nije njegova neodlučnost, nego želja da se preuzete obveze odrade do kraja. Međutim, zadnjih tjedana iz koaliciije su krenule izjave da je koaliciija potrošena, da se u nju više ne vjeruje, a počelo se i licitirati s prijevremenim izborima. "Situacija je kulminirala prošli tjedan kada je jedna stranka koaliciije blokirala rad Vlade i onemogućila Saboru donošenje odluka. U tom trenutku morao sam reći: ne možemo tako dalje" - rekao je Račan.

Svoje obraćanje javnosti Račan je završio optimističkom najavom da ostavka Vlade nije kraj nego mogućnost za novi početak:

- Oslonimo se na rad i ustrajnost, razum i odgovornost, oslonimo se na samopouzdanje, pozvao je Račan, zaključivši: Uspjet ćemo.

želim gubiti vrijeme u ovoj zgradi i ništa ne raditi. Ja sam liberal po uvjerenju.

SEDMA VLADA OD 1990.

Račanova Vlada je sedma po redu, prva je koalicijska Vlada, premda smo prvu višestranačku Vladu imali u mandatu Franje Gregurića u tzv. Vladi nacionalnog jedinstva.

Ovo je bila premijerska Vlada, pa se prvi put provodi ustavna procedura sastavljanja nove Vlade u roku 30 dana propisane u čl. 115. Ustava.

Među sedam dosadašnjih premijera najkraći mandat imao je Stjepan Mesić od samo dva i pol mjeseca, a najdugovječniji pre- mijer je ostao za sada Zlatko Mateša s mandatom duljim od četiri godine.

Na vrućoj premijerskoj fotelji sjedili su redom: Stjepan Mesić - 30. svibnja 1990.- 24. kolovoza 1990. Josip Manolić - 24. kolovoza 1990.-17. srpnja 1991. Dr. Franjo Gregurić - 17.srpnja 1991. - 12. kolovoza 1992. Hrvoje Šarinić - 12. kolovoza 1992. - 3. travnja 1993. Nikica Valentić - 3. travnja 1993. - 7. studenoga 1995. Zlatko Mateša - 7. studenoga 1995. - 27. siječnja 2000. Ivica Račan - 27. siječnja 2000. - 5. srpnja 2002.

Slobodna Dalmacija 6. srpnja

Vaša pisma

Zamoljeni smo objaviti:

Josip Vinski
Upravitelj Hrvatske kreditne zadruge
1165 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6H 1M9

30. svibnja, 2002.

Poštovani gosp. Vinski,

Odbor i članovi Hrvatskog društva Međimurje nisu zadovoljni sa organizacijom i vođenjem Godišnje skupštine Hrvatske kred- itne zadruge. Nadasve, ne slažemo se sa nepristojnim postup- kom Uprave prema članstvu Kreditne zadruge.

Nadamo se da će ubuduće Godišnje skupštine biti bolje orga- nizirane i vođene. Zato smatramo da bi bilo poželjno da se Uprava Hrvatske kreditne zadruge izvine (javno) svim članovi- ma Hrvatske kreditne zadruge.

S poštovanjem,

Duro Plačko
Tajnik Hrvatskog društva Međimurje

Štovana gđo. Krčmar, 3. srpnja 2002.
Čitajući Motrišta" od 30. lipnja 2002. i svu HRVATSKU ISKRU u kojoj ste dobar dio posvetili svojoj osobnoj tuži i nepravdi, možemo slobodno reći, sramotnog događaja sa Godišnje skupštine Hrvatske kreditne zadruge, javljam Vam da ste na pravom putu, kad nakon svih teškoća koje ste doživjeli, niste zauvijek utmuli HRVATSKU ISKRU. Zato Vam velika hvala i molim Vas, primite moje najiskrenije čestitke.

Slijedećih nekoliko redaka namijenjeno je gosp. Josipu Vinskom: ja nisam član HKZ-a, ali zabrinut se pitam, zašto biste Vi, gosp. Vinski ili netko drugi iz Uprave htjeli da ja, koji možda sutra postanem njezin- im članom ne budem nazočan na sjednici? Moja nazočnost će me vodi- ti u budućnost, to jest, vidjet ću kako poslujete, kakvi su Vaši vidici kao uprave, kamo ulažete člansku životnu uštedevinu, kako i da li se ponašate kao "poslovan čovjek" (businessman), i što je najglavnije, kako postupate sa članstvom, itd. itd.

Ovo što se dogodilo 21. travnja na Godišnjoj skupštini daje mi dojam kao da Vi, gosp. Vinski, CEO HKZ-a nešto skrivate od članstva? Tko je god bio na toj sjednici svi su imali neki interes, znatiželju, tj. vidjeti kako ova hrvatska ustanova posluje za njih. Mi smo kulturni narod, pa me baš zato čudi, zašto ste doveli nekakve "zaštitare" na ovu sjednicu? Puno se puta pitam, zašto? Ja sam više nego uvjeren da Vaši svi računi u HKZ-u štimaju i da su u redu. Pa kad netko hoće nešto znati, bilo što, Vi, čovjek, koji ste proveli dugi niz godina na tom odgovornom mjestu, Vi biste tre- bali biti više nego sretni odgovoriti, pametno, stručno i na poštenu način svom čovjeku. Ako ste Vi, gosp. Vinski bili odgovori za sav onaj novac sakupljen od mnogobrojnih rodoljuba, namijenjen za hrvatsko Veleposlanstvo u Ottawi, pa kad Vas netko od donatora zapita, znatiželjno, gdje je taj novac završio, ako nije završio tamo gdje je trebao završiti, onda ste Vi jedina odgovorna osoba koja na to pitanje može dati pravi odgovor. Ja sam isto donator \$ 1,000. Meni je rečeno da ću dobiti knjigu i da će moje ime biti zapisano na ciglici u Veleposlanstvu. Dobio sam knjigu i u njoj je moje ime, a za druge stvari ne znam, kao što ni ne znam što se je dogodilo sa onom Vašom idejom o "auto radio-kazeto- fonu", koji je trebao snimati vijesti s hrvatskog radija, dok smo se vozili u automobilu i slušali ih za vrijeme Domovinskog rata, dok se je naša pre- draga domovina Hrvatska razarala, a za koju sam Vam ja poslao \$500, o kojem me nikada niste kontaktirali.

Vrlo sam nesretan zbog ovog događaja, iako nisam doživio nikakve teškoće kao drugi pojedinci koji su bili nazočni na ovoj skupštini, već me je stid kad čujem i vidim da se narodu, kome ja pri- padam, njegov neprijatelj naslađuje našim nevoljama.

Jedina mi je želja, nakon svega što se je dogodilo, da se oni koji su krivi javno ispričaju i da pokažu znatiželjnima da je sve u redu, i da se sve ušutka za dobrobit svekolike hrvatske zajednice u Torontu i okolici.

Roko Tanfara, Mississauga

Poštovana urednice,

20. Lipanj 2002.

Evo, prošlo je već malo vremena od kako smo razgovarali telefonom, i zahvaljujem za lijepe riječi u HRVATSKOJ ISKRI.

Ipak, začuđuje me nezainteresiranost naših ljudi ovdje u diaspori za pranju događaja u, i protiv drage naše Hrvatske.

Došao sam do kraja svoje strpljivosti s nekim ljudima kao što je gosp. Gerald Flurry iz Philadelphia Trumpet-a. Poslije mnogih mojih pisama, što sam mu ih poslao u zadnje tri godine, i knjigu "The Serbia's Secret War", on i oni, i dalje nastavljaju s prljavim napadima na Hrvatsku i Hrvate. Želio bih znati što ga je natjeralo na tu mržnju, jer vidim da uzima za referencu ljude i publikacije kao Alexander Cockburn iz The Detroit Free Press, a ne želi vidjeti što je gosp. Cohen napisao u njegovoj knjizi.

U "The Philadelphia Trumpet" (June 2002), on piše na str. 5 "Isn't it disturbing that the Croatian leader - the late Franjo Tudman - WOULD NOT DISASSOCIATE HIMSELF FROM THE CROAT- IAN FASCISTS OR NAZIS OF THE 1904-s, yet was still a respected leader in a Roman Catholic country?"

If these people are good Catholics, HOW COULD THEY HON- OUR FASCISM IN THIS WAY? Isn't this rather alarming? Croatian leaders won't disassociate theselves from such a horrible past, yet the pope has openly recognized Croatia in its struggle for independence, despite being opposed by most of the world.

Mr. Tudman, Croatia's leader at that time, HAD PUBLICLY AND REPEATEDLY SAID HIS COUNTRY WAS RIGHT IN SUPPORT- ING HITLER! Very adamant and unrepentant about that.

Na str. 6 piše: In 1995. Alexander Cockburn wrote in "The Detroit Free Press":When Germany led the Western powers to recognize Croatia, Slovenia and finally Bosnia at the start of the '90-s, the Serbs remembered vividly what had happened to them at the hands of the nazi backed puppet State of Croatia in World War !!.

At least, 700,000 Serbs - some say as many as 1.2 million along with 30,000 Jews, were slaughtered by Croats in the Jasenovac con- centration camp. (Even if there were only 700,000 Serbs killed, that was still a colossal disaster)....

Da je pogledao u Cohenovu knjigu, imao bi drukčiju sliku o situaciji ili brojci.

Ne shvaćam da naša Republika Hrvatska ne poduzme korake i suds- ki optuži taj magazin i njihovog editora za lažna izjavljivanja i ljagu koju nanose hrvatskom narodu? Ne shvaćam zašto tisuće Hrvata ne napišu pismo i kritiziraju njihovo lažno pisanje, na štetu svima nama. (Šaljem Vam kopije toga članka da se možete uvjeriti u istinitost mojih navoda)

Osim toga, interesantno je da je sve što je želio da bude dobro primjećeno, tiskao velikim slovima!

Toliko za sada, vaš vjerni čitatelj,

Hubert Antolić, Toronto

Poštovana urednice,

Sa zadovoljstvom šaljem pretplatu za buduće brojeve HRVATSKE ISKRE, koju uvijek rado očekujemo, čitamo i uživamo.

Sve najbolje u Vašem poštivnom radu žele,

Juraj i Ivanka Vranković

We invite the readers to express their opinions in the Letters to the editors and other articles in the newspaper. Submissions must not be longer than 250 words, however there could be some exception. The opinions/ articles/let- ters do not reflect personal opinion of the editor. We also reserve the right to edit the articles or letters with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

PRETPLATITE SE NA HRVATSKU ISKRU

from Croatia: prof. Zdenko Mlakar, DORA's executive director and one of the children that DORA is supporting, young 17 year old Hrvoje Pacher, from Slavonski Brod, one of eight children in the family. Mr. Mlakar, a wonderful young man, whose love for the work that he is doing is evident all the time, said in his message: "Just as there are evil-doers in life, that are also good, caring people. Many people around the world helped in many ways, but there is one group that will certainly be permanently registered: the DORA Golf Tournament. A group of good people, let by Stanko Trtnj, created a highly respected and well known (both in Canada and Croatia) charity golf tournament. This year they will have contributed over \$175.000, both in direct, and indirect aid, to DORA's children". He goes on and says: "In the name of all those children, who were offered a happier childhood and who had their faith in good people restored, and in the name of all the volunteers and benefactors working with DORA, I wish to thank you with all my heart for all your generous efforts".

Lots more could be said, yet I think everything is said. People from DORA Foundation in Canada have proven by their constant and generous humanitarian work how they feel about the children, and whatever we say, either thank-yous, or congratulations, are not necessary. Those who give from their soul, receive the most, dear friends from DORA Foundations. You, along with the children from Croatia and Bosnia, have certainly received the most! Congratulations! (VK)

Zamoljeni smo objaviti

Poštovana urednice gospodo Krčmar, čitatelji HRVATSKE ISKRE! 4. lipanj 2002.

Koncem lipnja proveo sam deset vrlo lijepih dana u Torontu i Mississaugi, kao gost obitelji Trtnj i Odbora za organizaciju humanitarnog DORA Golf Turnamenta.

Povod mom boravku je bio jubilani, 10. dobrotvorni turnir, iz čijih se prihoda, od prvih dana, godišnje pomaže 25 djece iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Prvenstveno su to djeca stradalnici rata, ali i svih drugih oblika potreba, najčešće socijalnih. Jedan od njih, sedamnaestogodišnji

Hrvoje Pacher iz Slavenskog Broda, također je bio gost ovog turnira.

Osim redovite mjesečne pomoći u iznosu od \$ 50.00, pamtimo i niz jednokratnih pomoći djeci u nevolji, kao i pomoć u pomagalicama za rad našeg ureda. Tako je s ovim turnirom prikupljeno preko 175.000.00 dolara, uistinu vrijednih i dragocjenih.

No pored ovog impresivnog učinka, kao gost turnira, ali i aktivni sudionik (prvi put sam zaigrao golf), uživao sam promatrajući jednu drugu dimenziju, gotovo jednako vrijednu ovoj materijalnoj: dobre ljude koje je okupilo veliko srce i dobra volja, na čijim je licima vidljivo da su taj dan s veseljem bili u službi Dorine djece. Svečana večera priredena nakon turnira je potvrdila osnovnu ideju vodilju svih deset turnira: zajedništvom se može nadjačati svaku nevolju!

Vrijedna je to poruka i našim obiteljima koje žive u teškim uvjetima i beznađu, posebice njihovoj djeci - ovakve akcije vraćaju vjeru u postojanje dobrih ljudi i osjećaja da nisu prepušteni sami sebi, kao i da dobro uvijek pobjeđuje zlo.

Stoga je ukupna vrijednost ovog dobrotvornog turnira neizmerno velika, prvenstveno zahvaljujući dobro promišljenoj i besprijekornoj organizaciji, u koju je uloženi veliki trud. Na tome se prvenstveno želim zahvaliti povjereniku HO DORA za Kanadu, gospodinu Stanku Trtnju i njegovoj obitelji, te svim vrijednim članovima odbora za pripremu turnira, volonterima, i naravno, golferima i sponzorima. Veliko HVALA svima skupa Vam prenosim u ime dvadeset i pet djece i njihovih obitelji, u ime sve druge djece koja trebaju našu skrb, u ime svih dobrih ljudi koji čine i vode DORU, u ime predsjednice HO DORA, gospođe Jadranke Grani i svoje osobno. Ostanite i nadalje uz našu djecu, jer ona i nadalje trebaju našu zajedničku pomoć!

I na koncu se Dorinim suradnicima želim zahvaliti na dobrodošlici i iskrenom gostoprimstvu koje smo uživali Hrvoje i ja. Iz Vaše predviđene druge Domovine nosimo samo najljepše dojmove, o kojima ćemo kod kuće zasigurno dugo pričati.

Želeći Vam svako dobro, ostajem s poštovanjem! Vaš,

Zdenko Mlakar, prof.
Ravnatelj HO DORA

OSTAVKA PREMIJERA : ZAVRŠENA VLADAVINA PETORKE I nakon Račana - Račan

* Razlozi ostavke: vlast se previše bavila sama sobom, Vlada je bila blokirana, a Sabor onemogućen u donošenju odluka
* Račan spreman sastaviti novu koaliciju i vladu

Premijer Ivica Račan jučer je i službeno podnio ostavku Saboru, postavši tako prvi hrvatski premijer koji se odlučio na taj korak. U 12 se godina na čelu Vlade izredalo ukupno sedam premijera, no ni jedan od Račanovih prethodnika nije posegnuo za ostavkom kao javnim činom.

Račan se jučer putem televizije obratio javnosti da bi obrazložio građanima zašto je odlučio dati ostavku. - Ovo je bila jedina moguća odluka za političara koji želi odgovorno obavljati svoj javni posao - rekao je premijer u ostavci, objašnjavajući da je uvjeren u ispravnost svoje odluke.

PREDSJEDNIK U PONEĐJELJAK POČINJE SLUŽBENE KONZULTACIJE O NOVOM MANDATARU

Mesiću stiglo više prijedloga

Predsjednička je odluka o novom mandataru Vlade sastavljena, ali bez imena mandatar. Da bi se rubrika s imenom potencijalnog novog premijera ispunila, trebat će pričekati srijedu, kada će najvjerojatnije biti obznanjena.

U Uredu predsjednika potvrđeno je da je ostavka premijera Račana u pisanom obliku dostavljena u petak oko podneva, a nakon toga počeo je miran vikend na Pantovčaku. Predsjednik Mesić otputovao je jučer poslijepodne na Brijuni sa svojim gostom, bugarskim predsjednikom Prvanovom, i vraća se sutra poslijepodne. U ponedjeljak i utorak na Pantovčak će radi osobnih konzultacija pozvati stranačke lidere i predstavnike klubova zastupnika parlamentarnih stranaka, a potom će u srijedu donijeti odluku i objaviti je. Počinje u 9 sati sa SDP-om, potom prima HDZ, a zatim ostale stranke prema udjelu u Saboru.

Kako saznajemo, u Ured predsjednika stiglo je više prijedloga za mandatar vladu.

On se na ostavku odlučio, kako je obrazložio, zato što se vlast

posljednjih mjeseci previše bavila sama sobom, proizvodeći političke probleme koji su je blokirali i iscrpljivali. Situacija je kulminirala kad je dio koalicije blokirao rad Vlade i onemogućio Sabor u donošenju odluka.

Početkom idućeg tjedna predsjednik države Stjepan Mesić trebao bi Račana, kako se očekuje, imenovati za novog mandatar.

- Spreman sam pridonijeti novoj, konstruktivnoj koalicijskoj vladi u drugom sastavu - rekao je jučer Račan, objašnjavajući da njegova ostavka "nije kraj, već mogućnost za novi početak".

U Banskim se dvorima jučer posljednji put petorka sastala u dosadašnjem sastavu. šefovi koalicijskih stranaka izjavili su nakon polusatnog sastanka da su razgovarali "kako to nalaže građanska pristojnost". Prije nego što je potpisao ostavku, premijer Ivica Račan održao je kratku, zatvorenu sjednicu Vlade na kojoj je o svojoj odluci izvijestio ministre i zahvalio im na dosadašnjem radu. S premijerovom je ostavkom odsad u ostavci cijela Vlada, no ona će dalje raditi do formiranja nove ekipe. Sjednica je protekla uobičajeno, što će reći da je, primjerice, ministar Čačić kasnio kao obično, a da su neki ministri, zauzeti drugim obvezama, kao i obično u takvim situacijama poslali u Banske dvore svoje zamjenike. Tonino Picula i Jozo Radoš zajedno su na službenom putu u Rigi. Na sjednici nije bilo ni Marija Kovača i Božidara Pankrećića. Davorko Vidović, zauzet stranom delegacijom, dojurio je u Vladu s pola sata zakašnjenja, ali sjednica je tada već bila završena, pa je nakon pet minuta izašao iz Banskih dvora, ali sada već kao ministar u ostavci.

Idući će tjedan Račanova ekipa nastaviti uobičajene aktivnosti i u četvrtak najvjerojatnije održati redovitu sjednicu. Njezin dvoipolgodišnji mandat i praktično će prestati kad odluka o razrješenju dužnosti bude potvrđena u Saboru.

(Večernji list 6. srpnja)

OD JUČER JE HSLS OPORBENA STRANKA, A DRAŽEN BUDIŠA, PREDSJEDNIK HSLS-a, KAŽE: Moja stranka neće biti ničije samoposluživanje

Iako je bilo vrlo dramatično, konačni je razlaz s koalicijskim partnerima Draženu Budišu, predsjedniku HSLS-a, donio smirenje. Pred novinare je jučer izašao neposredno nakon što je premijer Račan obrazložio naciji razloge svoje ostavke da bi još jednom ponovio kako će nova Račanova vlada za njega biti legalna, ali ne i legitimna, te najavio raščišćavanje sukoba u HSLS-u. Pad Vlade potpuno je ustavno i zakonito rješenje koalicijske krize, kazao je Budiša, iako je on osobno smatrao da je sve dvojbe i blokade s kojima se peteročlani vladajući savez suočavao trebalo riješiti izborima.

- Moja je procjena da će se na kraju tako i dogoditi jer koncepcijske razlike među strankama nisu uklonjene. Vrlo skoro pokazat će se da problem ove koalicije nije bio ni HSLS, ni ja kao njegov predsjednik i zamjenik premijera. Sigurno je da će HSLS biti stranka, a ne nečije samoposluživanje - rekao je Dražen Budiša.

Od jučer je HSLS ponovno u oporbenim klupama i morat će se pozabaviti rješavanjem brojnih unutarnjih sukoba. Kao što je poznato, Budiša je zatražio da se šest zastupnika koji su, suprotno odluci Velikog vijeća HSLS-a, glasovali za ratifikaciju Sporazuma u nuklearni Krško, isključi iz stranke. - Odnosi u HSLS-u uvijek su bili u znaku političkog pluralizma, što će biti i u buduću. Nikad nismo pravili probleme zbog različitih mišljenja. No, crta koju sad povlačimo jest crta između HSLS-a i onih u našoj stranci koji su se stavili u službu drugih stranaka - izjavio je Dražen Budiša.

Nećemo životariti u sjeni

Oni koji smatraju da je uzrok mnogih HSLS-ovih nevolja tijekom 13 godina bila Budišina neodlučnost, sad su zadovoljni. Malo prije susreta s novinarima, koji je simbolično upriličio ispred Banskih dvora jer nastupa kao šef oporbenog HSLS-a, a ne zamjenik premijera u ostavci, Budiša nam je kazao da je potpuno miran i da nikoga neće zadržavati u HSLS-u. - Ako netko ima dvojbe, bolje je da odmah ode. Siguran sam da ovo vodstvo HSLS-a nikad neće dopustiti da stranka životari u nečijoj sjeni i služi drugima. Na izbore ćemo izaći sami, pri čemu računam na onih 10 posto ljudi u ovoj zemlji koji mi još uvijek i bez

obzira na sve vjeruju - rekao nam je Budiša, pripremajući se za izlazak pred novinare.

Kad je prije godinu dana napustio dužnost šefa stranke, učinio je to da sačuva jedinstvo HSLS-a. Danas je Budiša svjestan da se podjele ne smiju ignorirati i ne namjerava ponoviti takav potez. - Na žalost, u HSLS-u će se sad dogoditi ono što nisam želio i što je dugo pripremano, a to je politička diferencijacija. Onome tko ne slijedi HSLS, široka su vrata. Nitko tko se stavio u funkciju drugih stranaka neće ostati u HSLS-u - rekao je Budiša novinarima, dodajući kako on nije predsjednik bez stranke. HSLS ima 20.000 članova i Budiša će, najavio je, ako bude trebalo, sam sazvati izvanredni sabor stranke da bi pokazao da ima i jaču potporu od one na prošlom saboru HSLS-a kad je izabran za predsjednika.

Osniva se novi zastupnički klub

Potresi u HSLS-ovim saborskim redovima nastaviti će se i dalje. Već u ponedjeljak šestoro neposlušnih zastupnika objavit će da osnivaju klub nezavisnih zastupnika HSLS-a, dok ih ne isključe. Osim Mladena Godeka, Ive Škrabala, željka Pavlica, Goranka Fižulića, Zrinjke Glovatzky Bernardi (koja bi mogla biti predsjednica kluba) te Viktora Broža, u tom bi se klubu mogao naći još koji liberalni zastupnik. Zasad se spominju imena Bolte Jalšovca, Marka Baričevića i Želimira Janjića. Na osnivanju kluba bit će i HSLS-ovi ministri u Vladi, te njihovi zamjenici i pomoćnici koji se ne slažu s Budišinom politikom. U kuloarima se jučer pričalo kako bi svoju potporu Vladi taj klub mogao naplatiti s dva ili tri ministarska mjesta. Navodno će se u novu Račanovu vladu vratiti bivši ministar gospodarstva Goranko Fižulić.

Inače, jučer se moglo čuti da je svojim potpisima potporu novoj vladi već obećalo 86 zastupnika, a za izglasavanje povjerenja vladi treba 76 glasova.

(Večernji list 6.7.)

Iz domaćeg tiska

USKOK: Novac za obranu RH završio na privatnim računima

Zagreb - Marinka Orlić, v.d. ravnateljica USKOK-a, rekla je sinoć u središnjem Dnevniku HTV-a da je novac koji su iseljenici slali za gospodarsku obnovu i očuvanje suvereniteta Hrvatske završio na privatnim računima, od čega su se navodno kupovala trgovačka društva i investicijski fondovi.

"Posebno je važna anonimna kaznena prijava u kojoj je točno navedena transakcija novca u PBZ i na koji se način to podudara s materijalnim dokazima pribavljenim iz PBZ-a, rekla je Orlić. Kako tvrdi USKOK traži nepoznate počinitelje i zainteresirani su za to da Hrvatska dođe do svog novca, ako ga na privatnim računima još ima. Državno odvjetništvo jučer je službeno zatražilo zabranu raspolaganja s približno tri milijuna DEM s računa HDZ-ove Zaklade hrvatskog državnog zavjeta. Račun će biti blokiran, dok se ne utvrdi pripada li novac, koji je dijaspora slala za obranu Hrvatske Zakladi ili državi.

Novac koji je bio na računu u Villachu prebacio je Hrvoje Šarinić 1998. navodno po nalogu dr. Franje Tuđmana, na posebni račun Zaklade u Privrednoj banci.

"Nalog za ovrhu od približno tri milijuna maraka na računu Zaklade u Privrednoj banci, radi osiguranja tražbine, predan je jučer ujutro Općinskom sudu", izjavio je glavni državni odvjetnik Mladen Bajić, potvrdivši tako svoje najave dane prije Jutarnjem.

Predsjednik zagrebačkog Općinskog suda Đuro Sessa potvrdio je da je prijedlog za privremenom mjerom stigao na sud te da će se rješavati po hitnom postupku. Ročište se neće sazivati ako je, rekao je, Državno odvjetništvo pružilo dovoljno dokaza o osnovanosti mjere, odnosno postojanju opasnosti da novac s računa "nestane". Potvrdio je da je Odvjetništvo počelo predistragu i oko drugih računa u stranim bankama na kojima se prikupljao novac.

"Raspolažemo podacima koliko je takvih računa, njihove točne brojeve i u kojim bankama se nalaze, no ne i kolika su sredstva na njima", rekao je Bajić. Ustvrdio je da je USKOK od Istražnog centra zagrebačkog Županijskog suda zatražio međunarodnu pravnu pomoć kako bi se doznalo koliko je novaca na računima u Austriji i Švicarskoj

koji su pristigli na račun Fonda za obnovu i obranu suvereniteta RH. Rekao je da je USKOK to zatražio postupajući po anonimnoj kazenoj prijavi od 4. ožujka ove godine u kojoj se govori o navodnim nezakonitostima u raspolaganju novcem na tim računima.

"Ako istražni sudac prihvati zahtjev za međunarodnom pravnom pomoći i ta pomoć bude pružena, tek će se tad znati koliko je sredstava na tim računima bilo i koliko ih je i za što utrošeno", rekao je Bajić. Istražni sudac Krešimir Devčić potvrdio je da je zahtjev zaprimljen. Glasnogovornica MUP-a Zinka Bardić potvrdila je da je policija već lani u ožujku podnijela posebno izvješće i izvijestila Odvjetništvo o rezultatima obrade u slučaju računa.

"Tuđman je najprije htio da ja budem ovlašten za taj račun, ali sam odbio, kao i Vesna Škare-Ožbolt. Svu dokumentaciju o transferima s računa dostavio sam predsjedniku Mesiću, a dokumentacija postoji i u MORH-u i Ministarstvu financija", rekao nam je Šarinić. Podsjetio je da je račun zatvoren jer više nije bilo potrebe za kupnju oružja, za što je novac na računu u Austriji isključivo služio.

Osim za račun u Villachu, Šarinić zna samo za račun u Švicarskoj koji je 1990. zatvoren jer su Švicarci posumnjali da je riječ o novcu za oružje.

"Bitno je da se uvijek na uplatnicama moralo navoditi da je novac "Za pomoć Hrvatskoj", to je bio naslov računa", rekao je Šarinić. Doznali smo da se novac za obranu prikupljao tako da su, najprije ministar obrane Sušak, a zatim i ministar financija Martinović, na memorandumima svojih ministarstava slali pisma na više adresa u inozemstvu tražeći novčanu pomoć za Hrvatsku. "Kad je novac prebačen na novi, paralelni račun Zaklade, nije postao novac ni Zaklade, ni HDZ-a! Kako je Pašalić mogao svojatati novac, ne znam, jer on nije bio ovlašten potpisnik. Ili se naknadno upisao na listu potpisnika ili su trošenja novca potpisivali Čuk i Valent", zaključio je Šarinić.

"To nije novac Zaklade. Čudim se što Vlada još nije donijela odluku o tome za što bi se trebao utrošiti taj novac", rekla je Vesna Škare-Ožbolt.

(Jutarnji list, 6.6.)

Sanader smijenio Pašalića

Kao što se i očekivalo, jučer konstituiran Središnji odbor HDZ-a smijenio je dr. Ivića Pašalića s mjesta ravnatelja Zaklade hrvatskoga državnog zavjeta, a na njegovo mjesto imenovan je istarski hadezoovac Nevio Šetić. Točnije, Šetić je imenovan v. d. voditeljem Zaklade "Dr. Franjo Tuđman", jer je Središnji odbor donio odluku o preimenovanju Zaklade hrvatskoga državnog zavjeta. Za prijedlog predsjednika HDZ-a dr. Ive Sanadera da se smijeni Pašalić glasovalo je 55 članova Središnjeg odbora, dok ih je 37 bilo protiv. Sanader je na konferenciji za novinare objasnio da je Pašalićevo smjenjivanje predložio zato što je Zaklada korištena u pokušajima vođenja paralelne politike u stranci. Šef HDZ-a istaknuo je da je Središnji odbor donio odluku da se novac iz Villacha, koji je svojedobno prebačen na paralelni račun Zaklade hrvatskoga državnog zavjeta, uplati u poseban račun državnog proračuna te da se isključivo koristi za školovanje i stipendiranje mladih.

Središnji odbor imenovao je za novoga glavnog tajnika HDZ-a Branka Vukelića, bivšeg gradonačelnika Karlovca i predsjednika Županijskog odbora HDZ-a Karlovačke županije. Njegov zamjenik je Vlado Kurečić, načelnik općine Petrijanec i predsjednik ŽO HDZ-a Varaždinske županije. Vladimir Šeks imenovan je zamjenikom predsjednika Središnjeg odbora, a po funkciji predsjednik je toga odbora šef HDZ-a Sanader. Tajnica Središnjeg odbora je Ivana Sućec Trakošćanec. Središnji odbor za novog je glavnog urednika HDZ-ova glasnika imenovao Božu Biškupića.

Sjednica Središnjeg odbora, iako relativno kratka u svom prvom dijelu kad su i donešene ključne kadrovske odluke i promjene, bila je vrlo burna. Naime, osim što je izbačen sa sjednice Pašalićev istomišljenik Ivan Brleković, sada već bivši ravnatelj Zaklade optužio je Sanadera da je njegovo smjenjivanje zapravo izvedeno po scenariju Josipa Manolića, Stipe Mesića i Ivice Račana. Branimir Lukšić navodno je optužio Sanadera za suradnju s Udbom, nakon čega je šef HDZ-a predložio i stavio na glasanje prijedlog da se korištenje riječi Udba u HDZ-u zabrani.

Središnji odbor raspustio je i organizaciju mladeži HDZ-a, prema nekim informacijama od temeljnih ogranaka sve do Nacionalnog odbora, te naložio Županijskom odboru HDZ-a Šibensko kninske županije da za

župana ponovo izaberu Baraku. Promijenjen je i Poslovnik rada Visokog suda časti, što neki komentiraju najavom velikih čistki u HDZ-u.

U središnjici HDZ-a otkrivena je jučer bista osnivača te stranke i utemeljitelja hrvatske države dr. Franje Tuđmana, u povodu 13. obljetnice osnutka HDZ-a. Nazočan je bio i sin dr. Tuđmana Stjepan, a poprsje je otkrila Tuđmanova unučica. Šef HDZ-a tom je prilikom posebno istaknuo da je HDZ ponosan na djelo dr. Franje Tuđmana te je odbacio ocmjivanje i klevete na račun prvoga hrvatskog predsjednika.

Sanader je istaknuo i da sjednica Središnjeg odbora te donešene odluke znače zapravo da HDZ počinje ozbiljne pripreme za izbore, a pozvao je i sve da prihvate donesene odluke koje znače "konsolidaciju HDZ-a i trening za izbore". Na novinarsko pitanje u vezi s računima Zaklade Sanader je odgovorio kako je doznao da su kamate trošene od sredine prošle godine, ali nije odgovorio o kojem je točno iznosu riječ. Potvrdio je da će ovakvih kadrovskih odluka kakve je donio Središnji odbor ubuduće biti još i više.

Šef HDZ-a Sanader na početku je sjednice odbio zahtjev iz Pašalićeva tabora da se verificiraju mandati svih nazočnih sjednici Središnjeg odbora. Pašalićevci, naime, smatraju da je sjednici bilo nazočno osam ljudi iz HDZ-ovih koordinacija i četiri iz HDZ-ove Zajednice "Katarina Zrinska" koji nisu legalno izabrani, ali i Đuro Perica kao šef Zajednice utemeljitelja HDZ-a "Dr. Franjo Tuđman", kojem je istekao mandat. Bivši glavni tajnik HDZ-a Joso Škara nije imao pravo glasa, a pašalićevci tvrde da je na sjednici bilo dvadesetak gostiju koji su bili Sanaderova glasačka mašina, a kojima na konstituirajucoj sjednici Središnjeg odbora nije bilo mjesta. Sanader je, prigovaraju bliski Pašaliću, birao one koji mogu govoriti i u jednom je trenutku prekinuo raspravu.

Sada već bivši tajnik HDZ-a Joso Škara ocijenio je da je sve što se dogadalo na sjednici Središnjeg odbora pravno i statutarom nasilje, u maniri Rankovića i Staljina. Kao primjer manipulacija iznio je da je Neven Jurica sjednici bio nazočan kao predstavnik koordinacije HDZ-a iz Australije, a u biti je s Trešnjevke. Otkrivanje Tuđmanove biste ocijenio je licemjermim jer je riječ o razbijanju HDZ-a, a ne jedinstvu,

Congratulations DORA!

Few weeks ago DORA foundation has celebrated its tenth anniversary! "Many of us remember the sad tragedy, starting in 1991, of the brutal aggression in Croatia, Bosnia and Hercegovina, resulting in much suffering for the inhabitants, particularly the small children", says Stan Trtanj, DORA's chairperson in the little booklet that they published especially for this event. He goes on talking about the victims of the aggression, horror and helplessness of the people who wanted to do something for the children, direct victims of the war, and then an idea came that is still brightly shining in our widths: Golf Tournament in support of the DORA foundation. Mr. Galamaga and Mr. Trtanj, partners in ModernAge Plastics founded the Canadian chapter of DORA foundation in 1993. That happened ten years ago, and yet, this small chapter of DORA's supporters who live and work in Mississauga, Ontario is still going strong, and then some!

DORA workers prior to the beginning of the golf tournament

On June 21. the tenths annual DORA Golf tournament was held, in its usual place, at the beautiful golf fields of Royal Woodbine Golf Club. Sunny, hot day welcomed 160 people who took part in this 10th golf tournament. All of them worked hard at having fun, enjoyed the luxurious fields of Royal Woodbine Golf Club, and at the end, at the dinner at "Croatia banquet hall" all of them were the winners!

But let us go back a bit: when we today talk about 10th DORA's Golf Tournament, we must go back in time, and remember those first years when the organizers dreamed of an idea that would catch on in the Canadian-Croatian community, something that would bring business people on board. This golf tournament was obviously the perfect idea, and it was proven over and over again. As a sayings goes, those who give are blessed, because theirs is the satisfaction- all these people realized that giving to those who need help is the answer in these terrible times. Thus this small group of businessmen, Mr. Trtanj and his partner Mr. Galamaga, who were later on joined by few more people, Joe Draganjac, Jerry Pressman, Steve Krasic, Paul Grossi and Brett Bandula, have done tremendous work through all ten years. Donations that they have collected for the children of Croatia and Bosnia and Hercegovina are great, over \$175.000 was donated, but this is not all! They have, with their constant work and constant support of DORA foundation, given back the hopes and happiness to the many lives which were shattered by the war's cruelty; they have enriched the lives of those, who at one point, had no hope for the future.

I have watched, and sometimes participated in their work in DORA's foundation. There are no words adequate to describe the smile on Mr. Galamaga's face when he talks about the children that the golf tournament helped. You just have to be around Mr. Trtanj when he talks about DORA - his face brightens. Each and every one of them, Mr. Draganjac, Mr. Krasic, Mr. Pressman, Mr. Grossi, Mr. Bandula and every supporter have found that a small

Gesture has gone so far - over the oceans - and put the smile on the faces of the children who have forgotten to smile. There are today

many children in Croatia and B&H whose lives were touched by the selfless individuals who decided that they must do something for the children of the war torn area, who lost parents or homes. Their idea was great then, thus these first ten years of work are just the beginning, and because there are many more children that need DORA's help.

The war is over, yet the struggling of the children is still going on. Many of the war orphans are students now, preparing for the future. DORA is still here to lend its hand. Many children come from families with many children, and have daily difficulties due to today's situation in Croatia. DORA is the organization that helps in such cases. There are still many children to help, many needy students to support. The tasks in front of DORA chapter in Canada are great and many, but knowing the people behind DORA in Canada, we know that they are up to all the tasks, big or small.

This year's Golf Tournament was just as successful as everyone was up to now. We can even speak of bigger success, because ten years have passed. People get bored, there are victims all over the world, there are children who need help in the other places, and yet the organizers have held the interest of those who come every year in support of DORA's children. For this Mr. Trtanj, and Mr. Galamaga should be commended, but knowing two of them and their deep belief in their work, it was easy for them to convince the others to come again and again, for the last ten years.

Many dignitaries sent congratulations and best wishes to DORA Foundation in Canada, among them Prime Minister of Canada Hon. Jean Cretien who said in his message: "As you enjoy an invigorating round of golf, you will have an excellent opportunity to reflect upon the lasting benefits of your participation here today through your generosity, you have made a difference in the lives of numerous children in Bosnia and Croatia. You may all take great satisfaction in knowing that you are helping to fulfill the promise of the future." Best wishes to the organizers were also sent by Mr. Ernie Eves, Ontario's Premier, Janko Peric, MP, and our beloved Mississauga Mayor, Hazel McCallion.

This year, on its 10th anniversary special guests came

Two good friends, Mr. Bob Galamaga and Mr. Stan Trtanj, during the 10. Annual golf tournament

Srebreći jubilej vlč. Josipa Kosa

Župna zajednica "Naše Gospe Kraljice Hrvata" vrlo je svečano proslavila srebreći jubilej svog župnika, vel. Josipa Kosa. U župnoj dvorani, prepunoj župljana, gostiju i prijatelja, sakupilo se mnogo onih, koji su veselje srebrećnog jubileja željeli podijeliti s vel. Kosom.

Možda je nužno kratko se osvrnuti na život vel. Kosa, koji je rođen 1. rujna 1951. godine u mjestu Visokom, županija Varaždinska, najstariji od troje djece oca Gabre i majke Ane Krašić. Osnovnu školu polazi u rodnom mjestu, a nakon osnovne škole upisuje klasičnu gimnaziju u Zagrebu na Šalati (sjemenište) i maturira godine 1970. Nakon odsluženja vojnog roka, upisuje studij teologije, a 26. lipnja 1977. sada već pokojni zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić zaređuje ga za svećenika Zagrebačke nadbiskupije. Prvu sv. misu slavi u svom rodnom Visokom

3. srpnja 1977, a svoje pastoralno djelovanje započinje kao praktikant u župi Sv. obitelji u Zagrebu. Do dolaska u Kanadu, u župu Naše Gospe Kraljice Hrvata, bio je u raznim župama u Hrvatskoj. U Toronto dolazi kao župni pomoćnik, a nakon odlaska vel. Valenta Bogadija, tadašnjeg župnika ove župe, torontski nadbiskup kardinal Ambrožić imenuje ga 7. kolovoza župnikom župe Naše Gospe Kraljice Hrvata.

Uredništvo HRVATSKE ISKRE s velikim se veseljem pridružuje najboljim željama za našeg župnika, a vama, dragi čitatelji, predstavljamo samo u slici kako je svečano i lijepo bilo na srebrećnom jubileju vel. Josipa Kosa. Svima onima koji su sudjelovali u izvrsnom programu, pripremljenom za svog župnika - svaka vam čast. Bilo je izvrsno! (VK)

kao što tvrdi Sanader.

Prvi put od osnutka stranke novinarima je bio zabranjen ulaz u zgradu središnjice, pa su otkrivanje Tudmanova poprsja čekali na ulici. U zgradu

Pašalić tvrdi da je njegova smjena politički progon suparnika

ZAGREB, 19. lipnja (Hina) - Ivić Pašalić izjavio je danas da "njegova smjena s mjesta ravnatelja nema veze s njegovim radom u Zakladi (Hrvatskog državnog zavjeta), nego je riječ o političkom progonu suparnika". "Nemam namjeru otići iz HDZ-a, a Sanader i njegovi pomoćnici mogu me jedino isključiti iz stranke i to, naravno, nelegalno kao što se nelegalno i nalaze na funkcijama u stranci", poručio je Pašalić s današnje konferencije za novinare.

Naglasio je kako je on jedan od utemeljitelja stranke, za razliku od onih koji ga iz nje žele izbaciti te da u današnjem vodstvu HDZ-a ključne uloge igraju ljudi koji su izgubili povjerenje predsjednika Tudmana i bili smijenjeni sa funkcija.

Pašalić najviše, kaže, žali što HDZ-ovo vodstvo očito ne shvaća da se radi o progonu stranke i da je riječ o još jednom pokušaju obračuna s HDZ-om, a sve u predizborne svrhe, kada pucaju ionako tanke žice vladajuće koalicije.

Ustvrdio je da su događaji na sjednici Središnjeg odbora (15. lipnja) kada je i smijenjen s mjesta ravnatelja Zaklade samo logičan nastavak brojnih nepravilnosti nezakonitosti i prisile koju provode Vladimir Šeks i Branimir Glavaš u ime Sanadera, što se i vidjelo na Općem saboru stranke. Pašalić ističe da su, kako bi Sanader i njegovi pomoćnici ostvarili premoć, u Središnji odbor protustatutarno ubacivani ljudi, a istodobno

Obitelj Tudman nije suglasna da se HDZ-ova zaklada nazove po dr. Tudmanu

ZAGREB, 18. lipnja (Hina) - Članovi obitelji Tudman uputili su danas pismo predsjedniku HDZ-a Ivi Sanaderu u kojem navode da Središnjem odboru stranke ne mogu dati suglasnost da Zakladu hrvatskog državnog zavjeta preimenuje u Zakladu dr. Franjo Tudman. U pismu navode da je dr. Tudman cijeli svoj život posvetio stvaranju samostalne i suverene hrvatske države, i jedan je od najzaslužnijih što je ona stvorena na ideji pomirbe hrvatskih opcija i zajedništva iseljene i domovinske Hrvatske. "U novonastalim političkim okolnostima i sveopće histerije 'detudmanizacije' (smijenjeni) članovi uprave Zaklade bili su i jesu među onima koji su najdosljednije branili djelo dr. Tudmana", navode u pismu.

Dodaju da sama ta činjenica ne odriče pravo Središnjem odboru HDZ-a da donosi političke odluke kakve želi, te da se oni u političku orijentaciju stranke ne žele uplitati. Međutim, ističu, da pokazano nejedinstvo i nesloga u HDZ-u imaju za posljedicu podjele u stranci, veliku zabrinutost i zbunjenost dijaspore, te daljnji gubitak povjerenja velikog broja ljudi u domovini da će se postići konsenzus oko ciljeva

PAŠALIĆ: OČEKIVANI NASTAVAK POLITIČKOG OBRAČUNA SA MNOM

ZAGREB, 26. lipnja (Hina) - Komentirajući današnju odluku Predsjedništva HDZ-a da se protiv njega pokrene stegovni postupak, Ivić Pašalić večeras je izjavio da je "to očekivani nastavak političkog obračuna kojeg su organizirali Branimir Glavaš i Vladimir Šeks", a da je "Ivo Sanader samo njihov glasnogovornik". Predsjednik HDZ-a Sanader večeras je izjavio da je Predsjedništvo HDZ-a donijelo pokrenulo stegovni postupak protiv Pašalića "zbog štetnih političkih istupa u javnosti u posljednjih nekoliko dana, u kojima je teže povrijedio dužnost i obveze člana HDZ-a i nanio veliku štetu stranci".

"Obrazloženje odluke Predsjedništva HDZ-a krajnje je neuvjerljivo", rekao je pak Pašalić. Ocijenio je kako je "posve jasno da se iz HDZ-a želi isključiti sve koji nisu glasali za Sanadera". S tim u vezi tvrdi da "postoji projekt stvaranja novoga, detudmaniziranog HDZ-a". Na pitanje misli li hoće li ga isključiti iz stranke Ivić Pašalić odgovorio je kako mu je "svejedno što će ti ljudi napraviti jer iza njihovih odluka ne stoji većina u HDZ-u. S Račanom i Mesićem kane koalirati, a u HDZ-u vode unutarnje bitke", dodao je. Na pitanje hoće li se odazvati pozivu Suda časti Pašalić je kazao da "na Sud časti u kojem Šeks i Glavaš pišu i izriču presude, on neće doći. Iza svih svojih izjava i dalje stojim, a vrijeme će pokazati tko je bio u pravu", kazao je. Na upit što kani učiniti ako ga isključe iz stranke Pašalić je odgovorio kako ga "mogu isključiti ali da će uvijek ostati u HDZ-u".

ih je pustio Branimir Glavaš, i to nakon konzultacija sa Sanaderom koji je, kako navode zaposleni u Glavnom tajništvu, izričito naredio da se novinari ne puste u zgradu. (Večernji list 16. lipnja)

iz njega izbačeni legalno izabrani članovi. Raspuštanje čitave organizacije Mladeži HDZ-a smatra dosad neviđenom bahatošću i nezakonitošću. Dodaje kako je sve što se događalo na Općem saboru prešutio zbog održavanja jedinstva stranke. Smatrao sam da ćemo zajedničkim naporima naći načina da nadvladamo jasne i vidljive podjele u stranci, istaknuo je. Nažalost, sve što su Ivo Sanader i njegovi suradnici učinili u proteklih osam mjeseci pokazuje da je njihov isključivi cilj ostvariti apsolutističku vlast u stranci, rekao je, ocijenivši šokantnim čime su se sve u sadašnjem vodstvu HDZ-a kadri koristiti u očuvanju vlastitih pozicija.

Naglasio je da vodstvo HDZ-a na čelu sa Sanaderom nije u dvije godine učinilo apsolutno ništa na pripremi za predstojeće izbore i da će takav HDZ, bez obzira na ishod slijedećih izbora doživjeti fiasco, jer će se raspliniti sve Sanaderove bajke o koaliranju s HSS-om ili HSLS-om. Sanaderova politika koja se svodi na ulagivanje vladajućoj koaliciji i moljkanje buduće koalicije ispod svake je HDZ-ove razine.

Osvrnuvši se na komentar predsjednika Mesića o zbivanjima u HDZ-u te da bi mu (Pašaliću) najbolje bilo da se prihvati liječničkog poziva, rekao je da je to samo jedna u nizu Mesićevih pošalica, a da inače zanimanje liječnika smatra jednim od najčasnijih i najkorisnijih. "Žalosno je što imamo predsjednika države čija je jedina funkcija da pokušava narod zabaviti svojim pošalicama", zaključio je Pašalić.

izlaska iz nacionalne i gospodarske krize.

Sve je to u suprotnosti sa svjetonazorom i djelom dr. Tudmana i nespojivo s njegovim imenom. Iz tih razloga ne možemo dati suglasnost da se zaklada nazove njegovim imenom. "Njegovo djelo je Hrvatska, samostalna i suverena, demokratska i cjelovita zemlja. Zato on pripada svima, a ne samo jednoj stranci ili opciji", navode članovi obitelji Tudman i dodaju kako bi bilo idealno kada bi sve političke opcije koje baštine Tudmanovu političku misao i djelo zajedno osnovale zakladu pod njegovim imenom. U tom slučaju ne bismo imali nikakvih dvojbi dati suglasnost za korištenje imena dr. Franje Tudmana, kaže se u pismu koje su potpisali Ankica, Miroslav i Nevenka Tudman.

Pismo je obitelj Tudman uputila i v.d. ravnatelju Zaklade hrvatskog državnog zavjeta Neviju Šetiću i Ministarstvu pravosuđa, lokalne uprave i samouprave. Središnji odbor HDZ-a je na sjednici 15. lipnja smijenio dosadašnju Upravu Zaklade hrvatskog državnog zavjeta - Ivana Aralicu, Antu Belju i Ivića Pašalića te promijenio ime zaklade koja bi se trebala zvati Zaklada dr. Franjo Tudman.

MLADEŽ HDZ-A NAJAVLJUJE TUŽBU PROTIV HDZ-A

ZAGREB, 29. lipnja (Hina) - Mladež HDZ-a najavila je danas da će podići tužbu na Upravnom sudu protiv odluke Središnjeg odbora HDZ-a kojom je raspuštena organizacija Mladeži, te da je spremna prikupljati potpise za ponavljanje Općeg sabora HDZ-a. Predsjednik Nacionalnog odbora mladeži Ante Zoričić objasnio je novinarima da Mladež ne prihvaća odluku Središnjeg odbora jer on, kako je rekao, "nije konstituiran na valjan način".

Središnji odbor HDZ-a sredinom lipnja raspustio je Mladež i poništio izbornu konvenciju a da Predsjedništvo stranke o tome nije raspravljalo, rekao je Zoričić nakon današnje sjednice Mladeži.

Mladež, za koju se drži da je sklona Iviću Pašaliću, optužila je predsjednika HDZ-a Ivu Sanadera da se koristi uslugama premijera Ivice Račana i hrvatskoga predsjednika Stjepana Mesića za obračune s pojedinim članovima HDZ-a pokušavajući ih isključiti iz stranke kako bi u njoj zaveo diktaturu. Zoričić je zatražio od predsjednika HDZ-a Ive Sanadera da prizna rezultate konvencije, te prestane šikanirati i podcjenjivati tu organizaciju, koja je bila i ostala Tudmanova mladež.

Iz domaćeg tiska

NE IZNENAĐUJE NAS POKUŠAJ VLASTI DA KRIMINALIZIRA HDZ I DR. TUĐMANA

ZAGREB, 14. lipnja (Hina) - Koordinacija HDZ-a u Kanadi u današnjem priopćenju navodi kako ih ni najmanje nije iznenadila nakana sadašnje hrvatske vlasti da kroz "spektakularno otkrivanje malverzacija s novcem kojeg je skupilo hrvatsko iseljeničtvo", još jednom pokuša kriminalizirati HDZ i prvog hrvatskog predsjednika dr. Franju Tuđmana. Ta nas nakana nije ni najmanje iznenadila, navodi u priopćenju Koordinacija HDZ-a u Kanadi komentirajući posljednje medijske natpise oko novca hrvatskih iseljenika koji su dali za oružje, a koji je na računu zaklade Hrvatskog državnog zavjeta.

U priopćenju se također navodi da je Koordinacija iznenađena i šokirana prijedlogom predsjednika HDZ-a Ive Sanadera da se iseljenički novac na računu Zaklade uplati u državni proračun.

"Smatramo da će Zaklada iseljenički novac iskoristiti puno svrsishodnije za promicanje državotvornih ideja od premijera Račana. Stoga zabranjujemo bilo kome da im ga predaje, a od Sanadera tražimo da povuče svoj prijedlog koji je štetan za HDZ i Hrvatsku. Ako to ne

učini sam, predlažemo članovima Središnjeg odbora HDZ-a da to ni u kom slučaju ne prihvate, stoji u priopćenju Koordinacije HDZ-a Kanade kojeg je potpisao predsjednik Josip Pavičić.

U priopćenju se navodi da današnji vlastodršci nikako ne mogu oprostiti dr. Tuđmanu što je poveo hrvatski narod u borbu za samostalnu i suverenu Republiku Hrvatsku čime je netragom nestala njihova Jugoslavija. Ti isti nisu i nikada neće oprostiti ni hrvatskom iseljeničtvo što je dalo veliku potporu HDZ-u. To, ističe se u priopćenju, "poglavito zbog sakupljanja novca za nabavu naoružanja čime smo neutralizirali izdajnički potez sadašnjih vlastodržaca koji su predali naoružanje hrvatske teritorijalne obrane srbokomunističkoj JNA".

Navode da im je tada jedino preostala kupnja oružja na crnom tržištu i plaćanje u cashu i po nekoliko puta skuplje, te dodaju da je i tada bilo pokušaja podmetanja priča o pronevjeri novca i diskreditacije dr. Tuđmana i Gojka Šuška, ali da iseljenici nisu nikada posumnjali u njihovo poštenje.

Najnovije: I Jugoslavenima koridor do otvorenog mora na ulazu u Boku kotorsku?

ZAGREB, 2. srpnja - Kako javlja Hina, u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku traju neslužbene konzultacije o mijši UN-a na Prevlaci, čiji sadašnji mandat istječe 15. srpnja. Prema istom izvoru, na stolu je moguć prijelazno rješenje po kojem bi "morska granica u Boki išla sredinom zaljeva, s tim da bi Hrvatska i SR Jugoslavija svoje teritorijalno more ograničile na 300 metara od obale dok bi ostali prostor bio slobodan za nesmetani prolaz brodova do međunarodnih voda u Jadranu".

Isto prijelazno rješenje, kako se nadalje pojašnjava, uključuje i suglasnost SRJ da kopnena granica između Hrvatske i Crne Gore više nije upitna te se također napominje spremnost dviju strana da riješe sigurnosna pitanja "uz moguću obostranu demilitarizaciju pograničnog područja". To Hina izvješće tako nam vjerojatno razotkriva što je to predsjednik Vlade Ivica Račan dogovorio u vezi s Prevlakom za svoga zadnjeg boravka u SAD-u. Podsjetimo, tada je izjavio da čvrsto vjeruje da će mandat promatračima UN-a na Prevlaci završiti do kraja godine, da se 15. srpnja može očekivati još možda jedno "tehničko" produženje mandata te da bi u vezi s tim područjem do daljnjeg moglo vrijediti određeno "prijelazno rješenje".

Istini za volju, još nije jasno je li hrvatski premijer svoj optimizam u vezi s Prevlakom temeljio baš na ovakvom rješenju ili je ta najnovija varijanta nastala naknadno.

No, kako god bilo, prema tom rješenju, kako ga je predstavila Hina, i Jugoslaveni bi, valjda po uzoru na propali sporazum sa Slovenijom o Piranskom zaljevu, dobili koridor za trgovačke i vojne brodove za slobodan prolaz iz luka bokokotorskog zaljeva do međunarodnih voda u Jadranu. Koridor formalno ne bi bio ni hrvatski niti jugoslavenski, ali s obzirom na to da Hrvatska nema luka unutar kotorskog zaljeva, jasno je kome bi koristio i tko je učinio ustupak.

I ovakvo rješenje, kojim se ograničava teritorijalno more jedne države na određeni pojas od obale, treba li uopće napominjati, nepoznato je u međunarodnom pravu. Jedan ugledni hrvatski stručnjak tim povodom samo je kratko rekao: "Još nisam čuo za tako nešto". Valja

još dodati da se mogući sporazum o Prevlaci ne drži Badinterovog načela o međurepubličkim kao međudržavnim granicama od 25. lipnja 1991., odnosno Konvencije UN-a o pravu mora koja do dogovora dviju država o morskoj granici predviđa privremeno rješenje crtom sredine između najbližih tocaka s obiju strana kopna.

Predloženim rješenjem, koje je navodno još predmetom samo "neslužbenih konzultacija", Hrvatska bi postigla moguć odlazak promatrača UN-a s Prevlake (iako se to u izvješću izrijekom ne spominje), čime bi se vjerojatno omogućio i pristup hrvatskih civila i gospodarstvenika te (valjda) hrvatske policije tom području, dok bi jugoslavenska, odnosno crnogorska strana dobila ono što je i tražila: da hrvatsko teritorijalno more ne dosegne sredinu ulaza u Boku kotorsku, nego bliže hrvatskoj obali (i u Piranskom zaljevu je Hrvatskoj bilo ostavljeno otprilike 300 metara mora od obale). Doduše, to bi navodno bilo prijelazno rješenje za koje se ne navodi koliko bi dugo trajalo. Hrvatska bi tim rješenjem možda postigla brzi odlazak promatrača UN-a s Prevlake, nego što bi to bilo da se ide na međunarodnu arbitražu, međutim, dugoročno, mogla bi izgubiti dio mora na ulazu u Boku Kotorsku.

S obzirom na takav hrvatski pristup Badinterovim načelima, međunarodnom pravu i Konvenciji UN-a o pravu mora te uvriježenim rješenjima o pravu pristupa moru obalnih država (neškodljivi prolazak, tranzitni prolazak, itd), sljedeći korak će vjerojatno biti zahtjev BiH za koridorom iz područja Neuma do otvorenog mora. Kad se ta država, eventualno, suoči s međunarodnopravnim činjenicama u vezi s tim, njezin argument će biti logičan: ako ste koridore nudili Slovencima i Jugoslavenima, zašto ne biste i nama dali jedan, pa da svi vasi susjedi imaju "svoj komad otvorenog mora", koje je nekad bilo hrvatsko.

Neki zlobni povjesničar mogao bi se potom sjetiti Mađara i "riječke krpice", pa bi se Hrvatska u toj varijanti raspasla mogla hvaliti i sloganom zemlje s tisuću otoka te dva, tri, četiri... - zapravo, koliko kome treba - koridora. (Vjesnik 3.srpnja)

Croatia Cancels Deal With Iran

ZAGREB, Croatia (AP) - Following a U.S. request, Croatia has canceled a \$12 million deal with Iran to build amphibian military patrol ships, local media reported Wednesday. "Croatia gave up a business deal with a Middle East country, worth several million U.S. dollars," because of cooperation with the U.S.-led anti-terror coalition, Croatian Foreign Minister Tonino Picula told a parliament committee Tuesday. Picula did not identify the country, but the Vecernji List newspaper, citing unidentified government officials, said Wednesday that Croatia was supposed to build amphibian military patrol ships for Iran worth \$12 million.

Washington has offered another deal, worth about \$10 million, as a sort of compensation, Picula told a committee in charge of foreign policy.

Picula, who was asked whether the country of 4.5 million people suffered any economic damage for siding with the United States in its war on terror, declined to say more on either deal. The Vecernji List said the boats were to be armed with cannons and heavy machine guns. Iran apparently opted for Croatia because two of its shipyards have military-oriented capabilities and because its boats were known to be of high quality. The deal would have been a desired financial injection for Croatian shipyards and the entire economy, ruined by war, corruption and failure to seriously compete on Western markets.

In January, President Bush said Iran, Iraq and North Korea were part of an 'axis of evil.' (CroatianWorld.net)

Otvorenje župnog parka "Father Kamber" i Tijelovska procesija 2. lipnja 2002.

Proslava Dana državnosti, 31. svibnja 2002. u organizaciji Kanadsko-hrvatskog kongresa

LIVNO - NK POBJEDNIK TURNIRA 2002 KONZULARNI KUP

Već prema tradiciji, održan je i ove godine za Dan državnosti RH, nogometni turnir. Ove godine turnir je održan u sklopu prvog ovogodišnjeg piknika društva Karlovac u nedjelju 27. svibnja 2002. Po lijepom i toplom vremenu, odigrane su utakmice na zemljištu Karlovca. Sudjelovali su: "Livno", Oakville, "Velebit - Karlovac", Oakville, "Karlovac Juniors" te "Dalmacija", Mississauga. U polufinalu, našli su se "Livno" i "Karlovac Juniors". Pobjedili su iskusniji "Livno" i time zaslužili ovogodišnji Konzularni pehar. Pehar je u ime igrača primio John Šola, i zahvalio u ime organizatora gosp. Zvonku Dobrovoljcu, kao i gosp. Refiku Šabanoviću te Martinu Latinčiću našem poznatom sportskom stručnjaku. U razgovoru sa predsjednikom kluba "Livno", gosp. Brankom Perkovićem, doznala sam da klub postoji već 10 godina. Igrači su većinom mladi dečki, rođeni ovdje, koji se nogometom bave u svoje slobodno vrijeme, jer ne žive od nogometa. Klub "Livno" je uz "Velebit - Karlovac" jedini koji se natječe u ontarijskoj amaterskoj ligi. Uspjehu kluba zaslužni su dobra uprava i organizacija, podrška obitelji nogometaša i zajednice te upomi nogometaši "Livna". Čestitamo prvo igračima na uspjehu ali i cijelom Livnu te im želimo i daljne uspjehe u ovoj nogometnoj sezoni.

Čestitamo dečki!

(BM)

Ekstuzivno: Dušan Bezić prvi puta otkriva kako je poslovao Hrvatski Nacionalni Fond u Kanadi KANADSKI HRVATI U TRI GODINE DAROVALI 4,5 MILIJUNA DOLARA

Kanadski Hrvat Dušan Bezić bio je prvi predsjednik Hrvatskog nacionalnog fonda koji su osnovali kanadski Hrvati za skupljanje pomoći za Hrvatsku. Bio je i opunomoćeni predstavnik Hrvatske u Torontu nakon što je ondje 10. svibnja 1991. otvoren Inozemni ured RH. Nakon toga je napustio mjesto predsjednika Fonda, ali je ostao u njegovu Upravnom odboru do 15. veljače 1994. kada je u Ottawu otvoreno hrvatsko veleposlanstvo.

Bezić za naš list prvi puta otkriva poslovanje HNF-a od njegova osnivanja do 15. veljače 1994. kada ga je napustio. Sve je počelo u prosincu 1990. kada je u Kanadu došlo pismo ministra iseljeništa Gojka Šuška koji je u ime Predsjednika i Vlade uputio apel dijaspori za pomoć.

Beograd kontrolira devize

"HNF smo osnovali u Torontu polovicom siječnja 1991. godine. U Hrvatskoj kreditnoj zadruzi smo 25. siječnja otvorili račun te nam je ministar Šušak dostavio brojeve računa dviju banaka u Švicarskoj i Austriji na koje smo počeli slati novac. Treba znati da taj novac nismo mogli slati u Hrvatsku jer bi odmah završio u Beogradu budući da je u ono doba devize nadzirala Jugobanka. HNF je od 25. siječnja 1991. do 10. siječnja 1994. na te račune uplatio 4,43 milijuna dolara. Zatim smo preko Malteških vitezova, za transport i kupovinu razne robe, potrošili 6,176.320 dolara, a za istu stvar preko AmeriCaresa 753.000 dolara. Za izdržavanje Ureda RH utrošeno je 287.300, a u gotovini je potrošeno još 256.395 dolara. S mojim odlaskom na račun Fonda je ostalo još 280.185 dolara, što znači da je HNF za moga vremena, kada se je i najviše slalo pomoći u gotovini i robi za Hrvatsku, prokupio 13,416.200 kanadskih dolara. U taj je iznos uključeno i 1,2 milijna u slučaju Tonija Kikaša.

Novac koji je poslan na državne račune u Švicarsku i Austriju bio je dar Hrvatskoj i mi nismo nikad od Vlade tražili da nam položi račune. Zanimalo nas je samo jesu li novac primili. Uvijek su nam telefonski i javili da jesu. Treba znati da je to bila 1991. godina kada je Hrvatska bila nenaoružana i bez deviza te je netko oružje morao plaćati", objašnjava Bezić.

Preko Malteških vitezova slana je, pak, humanitarna pomoć. Od 1. listopada 1991. do 15. siječnja 1994. u Hrvatsku je preko njih poslano 304 brodskih kontejnera robe, hrane i drugih potrepština te 33 avionske pošiljke.

Traži ispriku političara

Malteški vitezovi pod vodstvom Hrvata dr. Marka Mihića imali su kanadsko dozvolu da mogu slati humanitarnu pomoć izvan Kanade, a istodobno dati poreznu potvrdu darovateljima. Preko dr. Stanimira Vuk Pavlovića

došao sam u dodir s AmeriCares i s njima dogovorio suradnju. Oni su nam pomogli s lijekovima, dječjom hranom, bolničkim priborom... u vrijednosti od 33 milijuna dolara. Uz mnoge kontejnere u Hrvatsku je došlo i 13 teretnih aviona s bolničkom opremom i lijekovima.

"Od više od 256.000 dolara gotovine u Hrvatskoj su, primjerice, poslani najbolji fotoaparati za bilježenje ratnih strahota, poslano je više od 20 najmodernijih noćnih dalekozora, osobno sam donio četiri modema da se onemoguću prisluškivanje hrvatskog vodstva, na molbu admiralice Letice HNF je HRM opskrbio s 20 komunikacijskih modema...", nabroja Bezić te poručuje, "Jako boli kad pojedinci, loše upućeni, posebice političari, svojim neodgovornim komentarima daju potporu onima koji su za rata samo kritizirali, ogovarali i vrijeđali one koji su ne iz potrebe nego iz ljubavi radili kako bi pomogli svome ugroženom narodu. Vrijeme je da političari koji optužuju HNF za pronevjeru ili za bilo što drugo, ispričaju jer se svojim izjavama sprdaju s ljubavlju, radom i žrtvama i vodstva Fonda i naroda.

Protiv Kikaševa leta

HNF je izgubio 1,2 milijuna kanadskih dolara u poznatoj akciji kanadskog Hrvata Antona Kikaša koji je Hrvatskoj pokušao pomoći s oružjem, ali ga je, zajedno s ugandskim zrakoplovom, 31. kolovoza 1991. JNA zarobila na vojnom dijelu zagrebačke zračne luke. Preko Fonda je, naime, prokupljen taj novac koji je onda prebačen na račun u Austriji, a s kojega je pak na posebni račun u Ugandi plaćeno oružje te unajmljeni zrakoplov. Dušan Bezić tvrdi da se protivio toj akciji.

(Većemji list 6.lipna)

Vjerovali ili ne...

MISS turizma svijeta Anita Dujić reklamira grčki turizam Split, Miss turizma svijeta Anita Dujić, ovoga će ljeta biti zaštitni znak grčkoga turizma! Lijepu Trogiranku za tu je ulogu odabrala atenska agencija Image Management. Anita u Grčku odlazi potkraj mjeseca, a novinari je rekla da je riječ o dobrom poslu i da je grčka agencija, koja ju je odabrala, uvjerena u to kako je ona kao Miss turizma svijeta vrlo iskoristiva u promidžbene svrhe. Dodala je kako je Hrvatska turistička zajednica njezinu titulu iskoristila samo na turističkome sajmu u Londonu, a na hrvatskome štandu bila je vrlo zapažena. "Nakon toga me više nitko nije zvao radi promocije turizma", kazala je Anita Dujić, koja krunu Miss svijeta turizma nosi do rujna ove godine, a osvojila ju je među 65 kandidatkinja iz cijelog svijeta na natjecanju u Kolumbiji u rujnu prošle godine. (Jutarnji list 10.6.)

Special agents for

Preporučujemo Vam:
TRAVEL SERVICE LTD.

CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

GeneralTourist travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agencije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplove i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uređuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske" kojeg možete slušati na radio postaji CHIN 100.7 FM u tjednu od 2:00-3:00 sati i nedjeljom u 12:00 na 15.40 AM
- Za sve informacije obratite se na nas ured.

Ivica (John) Lončarić

3045 Southcreek Road Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6
(905) 602 8900, GeneralTourist@ICA.net, www.generalTourist.com, Fax: (905) 602 8899

CHIN Radio is now broadcasting LIVE on the internet 24 hrs a day! Check out our new and improved website: chinradio.com and listen to FM 100.7 FM and AM 1540 live on your computer! email us your comments at: promotions@chinradio.com. We would like to hear from you!

ŠIBENIK - THE CATHEDRAL

Popis Hrvatske: HRVATSKA IMA 4,437.460 STANOVNIKA

Zagreb, U Hrvatskoj živi 6,1 posto stanovnika manje nego 1991. Godine, broj kućanstava je smanjen za 4,33, a broj stanova povećan za 5,9 posto, osnovni su rezultati popisa stanovništva, koji su konačno predstavljani javnosti.

Na konferenciji za novinare Marijan Gredelj, ravnatelj Državnog zavoda za statistiku, odbio je nagađanja da se na rezultate popisa čekao 14 mjeseci zbog političkih razloga, nego je, kako je objasnio, bilo problema zbog kašnjenja strojne obrade, koja je počela tek 14. Studenoga, te zbog složenosti posla. Dodao je i da nigdje u zapadnim zemljama rezultati nisu dostupni javnosti ranije od godinu i pol nakon popisa.

Popisane su ukupno 4,572.624 osobe u Hrvatskoj i inozemstvu. Od toga je Hrvatska na dan popisa 31. ožujka 2001. u 24 sata imala 4,437.460 stanovnika, za razliku od 4,784.265 osoba 1991. godine. Međutim, to ne znači da stanovnika ima toliko manje jer je prošle godine korištena međunarodno priznata definicija stalnog stanovništva, prema kojoj su u tu kategoriju ušle samo osobe koje u Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište i iz nje nisu izbivale dulje od godinu dana. Prema tome, realno smanjenje je 6,1 posto, objasnio je Gredelj.

Prema statističkim standardima, u Hrvatskoj žive 8843 izbjeglice. U ukupno stanovništvo je ušla i 226.151 osoba koja živi u inozemstvu (na radu je njih 124.223, tamo boravi 64.955, a školuje se 9593 osobe). Zbog novih međunarodnih statističkih standarda, prema kojima u ukupno stanovništvo Hrvatske nisu ušli građani koji u zemlji nisu bili barem jednom u godini prije popisa, unatoč tome što imaju prebivalište u Hrvatskoj, statistika je kao izbjeglice iz Hrvatske koje borave u trećim zemljama prepoznala samo - 164 osobe. S druge strane, građani koji su na privremenom radu u inozemstvu ušli su u ukupno stanovništvo Hrvatske iako neki od njih nisu bili barem jednom u godini u zemlji, pod uvjetom da su u Hrvatskoj nositelji kućanstva, dodao je Gredelj. Porast broja stanovnika zabilježen je samo u pet županija, Međimurskoj, Istarskoj, Brodsko-posavskoj i Zagrebačkoj te gradu Zagrebu, dok ostale županije bilježe pad. Tako u ličko-senjskoj županiji ima čak 34,44 posto manje stanovnika nego 1991., a u Sisačko-moslavačkoj ih živi 25,21 posto manje nego 1991. godine.

Sisak: najviše napuštenih stanova

Pao je i broj kućanstava. Prošle godine bilo ih je 1,477.377, dok je deset godina ranije bilo 1,544.250 kućanstava, što predstavlja smanjenje za 4,33 posto. Jedinu porast bilježi broj stanova. Dok ih je 1991. godine bilo 1,722.324, u prošloj godini bilo ih je 1,877.126, što je povećanje za 59 posto. Od toga se 1,660.649 stanova koristi za stalno stanovanje, čak ih je 196.633 privremeno nenastanjeno, a 42.393 su napuštena. Najviše napuštenih stanova je u Sisačko-moslavačkoj županiji (6100), Karlovačkoj (3101) te Splitsko-dalmatinskoj (2878). Po broju privremeno nenastanjenih stanova vode Grad Zagreb (31.284), Splitsko-dalmatinska (20.968) i Primorsko-goranska županija (14.816).

Najgušće naseljen je Grad Zagreb sa 1214,9 stanovnika na kilometar četvorni, slijede Međimurska županija sa 162,4 i Varaždinska županija sa 146,5 stanovnika na kvadratni kilometar.

S druge strane, do pedeset stanovnika na četvornom kilometru imaju Požeško-slavonska županija (47,1), Virovitičko-podravka (46,1), Zadarska (44,4), Sisačko-moslavka (41,5), Karlovačka (39,1), šibensko-kninska (37,8) te Ličko-senjska županija sa samo deset stanovnika. To znači da u Ličko-senjskoj županiji živi 120 puta manje stanovnika po kvadratnom kilometru nego u Zagrebu ili deset puta manje nego u Međimurskoj županiji.

Za prezentaciju pred novinarima posebno su izdvojeni podaci o stanovništvu prema narodnosnoj pripadnosti jer je to do sada izazvalo najviše polemika u javnosti. U Hrvatskoj ima 89,63 posto Hrvata i 7,47 posto pripadnika nacionalnih manjina, nacionalno se nije izjasnilo 1,8 posto građana, a njih 0,21 posto izjasnilo se regionalno, dok je nepoznate nacionalnosti 0,41 posto. Za usporedbu, 1991. godine u Hrvatskoj bilo je 78,1 posto Hrvata, 16 posto pripadnika manjina, nacionalno se nije izjasnilo 4,6 posto građana (u to su uračunati i Jugoslaveni), a nepoznate nacionalnosti bilo je 1,3 posto građana.

Najbrojnina nacionalna manjina u 2001. godini bili su Srbi kojih ima 201.631 ili 4,54 posto, slijede Bošnjaci (20.755 ili 0,47 posto), Mađari (16.595 ili 0,37 posto), Albanci (15.082 ili 0,34 posto) i Slovenci (13.173 ili 0,30...). Kad se uspoređuje sa 1991., najočitiiji je drastičan pad broja građana srpske nacionalnosti za čak dvije trećine.

Naime, 1991. godine oni su činili 12,2 posto ukupnog stanovništva Hrvatske sa 581.663 građana. Srbi su najbrojniji u Vukovarsko-srijemskoj županiji (31.644 ili 15,45 posto), Sisačko-moslavačkoj (21.617 ili 11,66 posto), te Ličko-senjskoj (6193 ili 11,54 posto). Zanimljivo je da se gotovo 50 posto više građana izjasnilo kao Romi. Statistika je zabilježila i 576 Židova, 12 Vlaha, 331 Bugara, ali i 21.801 osobu u kategoriji "ostalo".

Od ukupno 9302 građana koji su se regionalno izjasnili, većina ih je iz Istarske županije (8865), a čak je 79.828 građana iskoristilo je svoje ustavno pravo i na pitanje o nacionalnoj pripadnosti nije se željelo izjasniti.

Malo interesantnih podataka iz popisa stanovništva Hrvatske

U Hrvatskoj ima trenutno 69.777 nepismenih osoba ili 1,77 posto ukupne populacije. Taj je postotak gotovo dvostruko opao u odnosu na 1991. kad je iznosio 3,3 posto. Od toga omjer nepismenosti je 57.084 žena prema 12.693 muškaraca. Što je populacija starija, povećava se i broj nepismenih, a najviše ih je, očekivano, u populaciji iznad 65 godina. No i među školskom populacijom ima nepismenih. Iako je osnovna škola obavezna, među djecom od 10 do 14 godina ima 791 nepismenih, a još ih je 1054 u dobi od 15 do 19 godina.

Najnoviji podaci o broju stanovnika srušili su i nacionalni dohodak po stanovniku, i to za 58,65 dolara. Naime, kada se 20,263 milijardi dolara podijeli s brojem od 4,437.460 stanovnika, dobije se 4566,35 dolara po stanovniku, što je manje od službenih 4625 dolara. Taj je službeni podatak bio dobiven na temelju broja stanovnika nešto manjeg od 4,4 milijuna.

Od svoga rada prihode u Hrvatskoj ostvaruje milijun i 494 tisuće ljudi, od kojih je milijun i 147 tisuća izjavilo da im je taj prihod stalni. Na dan popisa bilo je 920.856 umirovljenika. Oko 100 tisuća osoba dobiva samo socijalne naknade, a 28.237 živi samo od potpore drugih osoba. Bez prihoda je milijun i 586 tisuća osoba. Potencijano zaposlenih (aktivnih stanovnika) ima milijun i 952 tisuće ili 44 posto od ukupnog broja stanovnika.

Statističari su zabilježili da je na dan popisa bilo u Hrvatskoj milijun i 337 tisuća uzdržanih osoba, od čega je 785 tisuća ženskog spola. Malo manje od milijun osoba uzdržavano je od prihoda zaposlenih u zemlji, a 81.141 pripomoć dobiva iz inozemstva.

Hrvatsko stanovništvo rapidno stari, dokazali su to i podaci iz popisa stanovništva. U odnosu na popis iz 1953. godine, dvostruko se povećao postotak stanovništva starijeg od 65 godina, a za trećinu se smanjio udio populacije mlađe od 19 godina. Dok je onih do 19 godina 1953. godine bilo oko 36 posto, danas ih ima samo 23,73 posto. Istodobno se postotak starijih od 65 godina popeo sa 6,98 na 15,63 posto.

U Hrvatskoj ima 196.773 privremeno nenastanjenih stanova, a još 42.393 su napuštena. Ukupno u zemlji ima 1.88 milijuna stambenih jedinica. Za stalno sanovanje koristi se 1,66 milijuna stanova, od kojih je 1,421 milijun stalno nastanjeno. Oko 182 tisuće stanova namijenjeno je za odmor. Bez zahoda, kupaonice i kuhinje je 4.986 stanova, u kojima žive 9.144 stanovnika. Bez kupaonice je 164 tisuće stanova, a kuhinju nema 12.376 stanova.

Katolicima se izjasnilo 87,83 posto stanovništva, što je 11 posto više nego 1991. godine. Dok se ukupan broj Srba u Hrvatskoj smanjio za tri puta u odnosu na 1991., broj pripadnika Srpske pravoslavne crkve, prema popisu, pao je za više od 11 puta! Naime, tek 40.433 osobe, ili 0,91 posto ukupne populacije izjasnilo se kao pripadnici SPC'a, dok je prije deset godina pripadnost toj crkvi izrazilo čak 11,1 posto stanovništva.

Prvi je put u popis uključeno i pitanje o invaliditetu. Popis je pokazao da u Hrvatskoj gotovo 10 posto stanovništva pati od nekog vida invaliditeta, točnije 429.421. Od toga, 25 tisuća ih od invaliditeta pati od rođenja, oko 13 tisuća je invalida iz Drugog svjetskog rata, gotovo 40 tisuća iz Domovinskog rata, a invaliditet 18 tisuća osoba proizašao je iz prometne nesreće.

(Jutarnji list 18.6.)

WEB SITES

Thanks to my friends, here are some interesting web sites
www.klik.hr
www.croatia.ch

Događaji u našoj zajednici

Slavlje u Kitcheneru

U utorak 28. svibnja u "Slavonskom selu" (za kojeg većina vas uopće ne zna) bilo je veliko veselje, ali i suze: slavljen je život gđe. Terezije Palasti, osnivača ovog sela, koje udomljuje mnoge ostarjele Hrvate, kao i druge Kanadane koji su u potrebi.

No, počnimo od početka. Pozvana sam u "Slavonsko selo" koje je nakon ogromnog rada ustanovila gđa. Palasti, o kojoj smo pisali u zadnjem broju HI kako bih bila na ovom slavlju. Kad sam pronašla taj kompleks, ostala sam bez riječi: predamnom je bio izvanredno lijep kompleks gradskih kućica, kao i većih objekata, a na ulazu viorile su se tri zastave: kanadska, ontarijska i naša hrvatska. Taj ulaz s te tri zastave označavao je jedan izvanredno dobro zamišljen kompleks, kojeg čuvaju kao oko u glavi ljudi, koji su radili s gđom. Palasti, i znaju kako je teško bilo doći do ove točke.

Na ovom slavlju u Kitcheneru, pojavilo se mnogo ljudi, od običnih prijatelja, suradnika, štićenika ovog kompleksa, do onih najviših čimbenika kanadskog i hrvatskog javnog života. Tu, u toj sobi, bilo je mnogo ljudi koji su bili dio života gđe. Palasti, koja sada, nažalost, zbog teške bolesti više nije u stanju raditi.

Mnogi su željeli pozdraviti život gđe. Palasti, mnogi su se sjetili sitnica koje su doživjeli s njom, a možda je ipak najdirljivije bilo gledati male, obične ljude kako sa sitnim darom dolaze i grle tu ženu, koja je sebe dala zajednici. Od njenog samog dolaska u Kanadu, pa do danas, gđa. Palasti je radila za svoju hrvatsku, ali i kanadsku zajednicu,

i rezultati su bili izvanredni. Nakon pozdravnog govora gđe. Rosemary Karl, predaje cvijeća i darova, redali su se govori i pozdravi, pročitana pisma ljudi koji su radili s njom i znaju što ona znači toj zajednici. Pozdravio ju je i gosp. Tony Weis, Dr. Varano, Chairman of the Ethnic press, predao joj je medalju, John Marion, iz Baka communication, Ivan Karl, koji je s njom dugo radio, pročitana su pisma gosp. Tonija Kikaša, Ivice Lončarića, Lise Mayers MP, Joan Cramdon iz Ministarstva za "housing", Krešimira Mayera, a gosp. Barry Vrbanić, naš sin, koji djeluje u javnom životu Kitchenera, svečano joj je uručio povelju grada Kitchenera. Folklorno društvo "Kraljica Jelena" iz Kitchenera došlo je pozdraviti ženu koja je začela folklor u tom mjestu, kao i razni drugi čelnici..... Koliko ljudi je željelo zahvaliti gđi Palasti - a mjesta i vremena bilo je premalo, i svatko je želio i nadao se da to nije posljednja prilika da se toj ženi iskaže počast za sva dobra koja je poklonila svojoj zajednici.

Često govorimo kako jedan čovjek može malo učiniti, i to nas koji puta i zadržava od same pomisli da nešto i učinimo. Možda bi na primjeru života i rada gđe. Terezije Palasti mogli mnogo naučiti i razumjeti da smo jaki samo toliko koliko želimo biti jaki. Ona se je bacila u rad bez obzira na to je li razumjela jezik, ili nije, shvatila je da sve ovisi samo o njoj, i 28. svibnja ove godine ovo slavlje života gđe. Palasti samo je mala hvala za sve dobro koje je gđa. Palasti učinila u svom životu. Mnogo toga ona ostavlja u Kitcheneru, mnogo toga je dodirnula njena ruka i srce, ali ipak kruna svega je "Slavonsko selo", u kojem ostavlja svoje srce ljudima, a posebno ostarjelim Hrvatima, koji su joj uvijek bili prvi na listi stvari koje su pred njom u životu. Malo je reći hvala, gđo. Palasti, no to je sve što možemo, bar za sada,

Gđa. Palasti je otputovala u svoju rodnu Slavoniju na zasluženi odmor, a mi iz HI želimo joj sve najbolje u daljem životu. (VK)

Od hrvatske politike 'novog kursa' do 1914.

U Zagrebu su nadalje osnovani Muzej za umjetnost i obrt (1880.), Trgovačko-obrtnički muzej (1891.), Hrvatski školski muzej (1901.) i Gradski muzej (1906.).

Ostali muzeji na hrvatskom prostoru nastajali su ovim vremenskim slijedom: 1872. u Dubrovniku, 1877. u Osijeku, 1884. Muzej Istre u Poreču, 1889. u Osoru, 1892. u Rijeci, 1902. u Puli, 1910. u Cresu, 1910. Pokrajinski muzej za narodni obrt i umjetnost u Splitu.

Kazališni život na hrvatskom prostoru ima duge tradicije. Tijekom 19. i početkom 20. stoljeća on se i dalje razvio i bio prilično bogat. Zagreb je dobio prvu kazališnu zgradu 1834. godine. Godine 1895. izgrađena je velika i moderna zgrada Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, u kojoj se izvodio raznolik dramski i opemi repertoar. U Rijeci je postojala kazališna zgrada od 1805. i nova, moderna kazališna zgrada od 1885. Prva kazališna zgrada u Splitu nastala je 1859., i potom nova, moderna zgrada Općinskog kazališta 1893. Nove kazališne zgrade imali su i Dubrovnik od 1864. i Šibenik od 1866. Stalno kazalište u Osijeku - s dramom, operom i operetom - počelo je djelovati 1907.

Hrvatsku književnost obogatili su svojim djelima brojni pisci: Ivan Mažuranić (1814.-1890.), Stanko Vraz (1810.-1851.), Petar Preradović (1818.-1872.), Dimitrija Demeter (1811.-1872.), Antun Nemčić (1813.-1849.), Ivan Kukuljević-Sakcinski (1816.-1889.), Mirko Bogović (1816.-1893.), Luka Botić (1830.-1863.), Franjo Marković (1845.-1914.), Ivan Perković (1826.-1871.), Janko Jurković (1827.-1889.), Adolfo Veber-Tkalčević (1825.-1889.), August Šenoa (1835.-1881.), Eugen Kumičić (1850.-1904.), Ante Kovačić (1854.-1889.), Ksaver Šandor Gjalski (1854.-1935.), Vjenceslav Novak (1859.-1905.), Josip Kozarac (1858.-1906.), Janko Leskovar (1861.-1949.), August Harambašić (1861.-1911.), Silvije Strahimir Kranjčević (1865.-1908.), Josip Draženović (1863.-1942.), Vladimir Vidrić (1875.-1909.), Ivo Vojnović (1857.-1929.), Janko Polić - Kamov (1886.-1910.), Antun Gustav Matoš (1873.-1914.), Dinko Šimunović (1873.-1933.), Milan Ogrizović (1877.-1923.), Vladimir Nazor (1876.-1949.).

Među glazbenim stvarateljima osobito su se istakli Vatroslav Lisinski (1819.-1854.), Ferdo Livadić (1798.-1859.), Ivan Zajc (1832.-1914.), Blagoje Bersa (1873.-1934.), Dora Pejačević (1885.-1923.).

Od hrvatske politike 'novog kursa' do 1914.

Misao o političkom jedinstvu hrvatskih narodnih redova sve se više nametala. Tu je misao - nakon narodnog pokreta u Bansknoj Hrvatskoj - ponajviše zagovarao Frano Supilo, kako u svojim pismenim i usmenim kontaktima s pojedinim političkim djelatnicima u Dalmaciji, Istri i Bansknoj Hrvatskoj, tako i preko svoga 'Novog lista', kojega je izdavao i uređivao u Rijeci. Supilo se zalagao za koncentraciju hrvatske politike, za političku slogu sa Srbima i za političku suradnju s Mađarima, koji bi mogli pomoći Hrvatima da ostvare svoje nacionalno-političke težnje. Bila je to politika 'novog kursa' - kako su je nazvali njezini zagovaratelji Frano Supilo, zatim Ante Trumbić, Josip Smolčić, Pero Čingrija i dr.

Glavna politička stranka, koja se zalagala za politiku 'novog kursa', bila je Hrvatska stranka u Dalmaciji, nastala u travnju 1905. fuzijom Narodne hrvatske stranke i većeg dijela Stranke prava. Njezina nastojanja podržala je i Hrvatska stranka prava u Bansknoj Hrvatskoj. Daljnja suradnja tih dviju stranaka dovela je do sastanka hrvatskih političara u Rijeci koji je završio 3. listopada 1905. usvajanjem njihovih zajedničkih zaključaka, poznatih kao Riječka rezolucija. Tom su se rezolucijom izjasnili za političku suradnju i slogu s hrvatskim Srbima te za suradnju s Mađarima okupljenim oko Ferencza Kossutha, vode mađarske oporbene Stranke nezavisnosti. Poziv na političku suradnju i slogu, upućen hrvatskim Srbima, hrvatski su Srbi prihvatili i to prihvaćanje obznanili svojom izjavom, donesenom na svom sastanku 17. listopada 1905. u Zadru, poznatom kao Zadarska rezolucija.

Jedini ostvareni rezultat hrvatske politike 'novog kursa' bila je uspostava političke sloge između Hrvata i Srba. Ta je sloga u Bansknoj Hrvatskoj već u prosincu 1905. donijela stvaranje Hrvatsko-srpske koalicije, koju su tada sačinjavali: Hrvatska stranka prava, Srpska narodna samostalna stranka, Srpska narodna radikalna stranka, Socijaldemokratska stranka i znatan broj izvanstranačkih političara. Ta je koalicija u izborima za Hrvatski sabor u srpnju 1906. pobijedila, izborivši većinu zastupničkih mandata. Željena suradnja s Mađarima nije postignuta. Kossuthovi oporbenjaci ušli su u ugarsku vladu i ponašali se kao i ostali velikomadari.

Među hrvatskim strankama koje nisu prihvatile politiku 'novog kursa' bile su pravaške stranke u Bansknoj Hrvatskoj, pod vodstvom Josipa Franka, i u Dalmaciji, pod vodstvom Iva Prodana. Te su stranke - odmah nakon proklamiranja politike 'novog kursa' - ukazivale da je suradnja s Mađarima nerealna i nemoguća. A što se tiče političke sloge s hrvatskim Srbima, isticale su da srpska strana u toj suradnji neće biti iskrena, jer da je ta strana obuzeta velikosrpsstvom i da će na lukav način, propagiranjem nacionalnog unitarizma i jugoslovenstva gurati hrvatske zemlje u sklop velike Srbije ili u sklop Jugoslavije, koja, pod drugim imenom, nije ništa drugo nego opet velika Srbija. Kasniji događaji pokazali su da su, zastupajući takvo stajalište, bili u pravu Frank, Prodan i ostali njihovi istomišljenici.

U Hrvatsko-srpsku koaliciju nije htjela ući ni Hrvatska pučka seljačka stranka. Ovu su stranku u prosincu 1904. osnovali braća Radić (Antun i Stjepan), a potom je Stjepan bio njezin glavni vođa. Išla je svojim putem: borila se za interese hrvatskog seljačkog puka i nastojala da hrvatsko seljaštvo, većinski dio stanovništva Banske Hrvatske uvodi u politički život. Stjepan Radić istupao je protiv austro-ugarskog dualizma, zalagao se za Podunavsku federaciju država i naroda. Bio je oštar kritičar nagodbenjačke politike Hrvatsko-srpske koalicije. On je želio hrvatsko-srpsku političku suradnju, ali nije odobravao da Hrvati zbog održanja te suradnje zatajuju svoj nacionalni identitet, niti da prihvaćaju nacionalni unitarizam i jugoslovenstvo.

Na dužnosti hrvatskoga bana izmijenilo se u početnim godinama 20. stoljeća nekoliko ličnosti: Teodor Pejačević 1903.-1907., Pavao Rauch 1908.-1910., Nikola Tomašić 1910.-1912., Slavko Cuvaj 1912. i Ivan Skerlec od 1913. U Dalmaciji su u to vrijeme na dužnosti namjesnika bili civilni namjesnici. Prvi od njih je bio Erazmo Handel 1902.-1905. U političkom sudaru sa zagovarateljima politike 'novog kursa' morao je biti povučen iz Dalmacije. Da umire dalmatinske nezadovoljnike, koji su bili nezadovoljni austrijskom gospodarskom, upravnom i školskom politikom u Dalmaciji, bečki su vladajući vrhovi potom imenovali za novog namjesnika Nika Nardellija, prvog i jedinog domaćeg čovjeka iz Dalmacije na toj dužnosti. A kad su se na Balkanu počele komplicirati prilike, Nardelli im, kao Hrvat, nije bio dovoljno pouzdan, te su ga 1911. umirovili i za novog namjesnika imenovali austrijskog Nijemca Marija Attemsa.

Politička suradnja između Hrvata, Slovenaca, Talijana (i talijanaša) u Istri započeta 1908. i doživljavana kao 'narodni mir', nije bila duga vijeka. Hrvati i Slovenci uporno su tražili ravnopravnost svojih jezika s talijanskim jezikom u Istarskom saboru. Pri razgraničenju općina prema narodnosti, Talijani su htjeli zadržati prevlast u istarskim gradovima i odcijepiti od njih okolicu s hrvatskim i slovenskim stanovništvom. Stoga su sukobi u Istarskom saboru bili vrlo oštri, a ujesen 1910. izbili su neredi. Zbog toga je Istarski sabor bio raspušten. Novi saborski izbori u Istri održani su tek 1914.

Gospodarsko zaostajanje, životne teškoće i nepovoljne političke prilike na hrvatskom prostoru uzrokovala su tijekom 19. i osobito početkom 20. stoljeća sve masovnije iseljavanje u daleke prekomorske zemlje: u Sjevernu i Južnu Ameriku te u Australiju i Novi Zeland.

Dragi Hrvati, prijatelji,

U dobu smo kad nas okružuje elektronika. Radi toga nabavljamo, kupujemo i mjenjamo kompjutere. Organiziram skupljanje i poklanjanje ispravnih rabljenih kompjutera obiteljima novodošlih izbjeglica iz Hrvatske i BiH koja imaju školsku djecu i ne mogu si priuštiti kupiti djeci kompjuter. Ne bacajte na smeće i ne dozvoljavajte da na rabljene kompjutere pada prašina! Poklonite ih onima, koji će biti zahvalni za pruženu ruku Hrvata Hrvatima!

Hvala.

Vladimir Kovačević

Tel. 416 487 0435

E-mail: procro@sympatico.ca

Hrvatska na Svjetskom nogometnom prvenstvu: Nogomet zaustavlja Hrvatsku

Odlučujuća utakmica Hrvatske s Ekvadorom paralizirati će, čini se, pred malim ekranima cijelu Hrvatsku. Službeno će se raditi, ali nikome se za zlo neće uzeti bude li naše nogometaše bodrio i za vrijeme radnog vremena.

Posrećilo se sabornicima. Nogometni okršaj idealno se poklopio s redovitim saborskom stankom koja je svakog dana od 13.30 do 15 sati. Zbog toga se ne planira prekid sjednice, pa bi zastupnici trebali nastaviti raditi poslije utakmice. I zastupnici su živo zainteresirani za nogomet pa će utakmicu pratiti u velikom broju u saborskom kafiću.

Sjednica Vlade počinje kao i obično u 10 sati, ali ministri će danas zasigurno biti efikasniji nego inače. Svi, naime, računaju da će do početka utakmice biti iscrpljen dnevni red otvorene, ali i zatvorene sjednice Vlade. Premijer Ivica Račan trebao bi sletjeti u zagrebačku zračnu luku neposredno prije početka utakmice. Iz obzira prema novinarima koji hoće pratiti "sudbonosni događaj", a vjerojatno i zbog vlastite želje da pogleda utakmicu, premijer neće davati izjavu na aerodromu, nego će odjuriti u svoj ured. Konferenciju za novinare održat će nakon utakmice, vjerojatno u 16 sati.

Gradske službe u Splitu danas rade unatoč nogometu. Iz Grada nije upućena nikakva preporuka za skraćivanje radnog vremena, ali gradonačelnik Slobodan Beroš kaže da će sraz Hrvatske s Ekvadorom gledati tko god bude htio te da će tvrtke biti fleksibilne prema svojim

zaposlenicima.

Službenici državne uprave u Rijeci također rade prema uobičajenom radnom vremenu, a ni u gradskoj upravi neće biti skraćeno radno vrijeme. Gradska uprava priprema ugodno iznenađenje građanima jer će na Rivi postaviti veliko platno na kojemu će se moći gledati utakmica.

Gradska uprava Osijek također neće mijenjati radno vrijeme. No gledanje utakmice nije nikome zabranjeno, posebice uzme li se u obzir da će i osječka policija, kao i škole, i vrtići, svoj rani dan, koliko je moguće, nastojati podrediti tom značajnom događaju. Ni u Zagrebu neće biti drukčije pa je lako zaključiti da će danas od 13.30 do 15.30 sati stati cijela Hrvatska. Škole dopustile dvosatno markiranje.

Kako ne mogu spriječiti masovne odlaske s nastave u vrijeme igre vatrenih, škole su dopustile učenicima markiranje s prva dva sata popodnevnne smjene ili gledanje utakmice u učionicama. Fakultet će raditi kao i inače, ali će o profesorima ovisiti hoće li u to vrijeme raditi održavati predavanja i ispite. Srednje škole također će "progledati kroz prste" prva dva sata, ali samo učenicima sa zaključenim ocjenama.

Glasnogovornica Ministarstva prosvjete i športa Danijela Grizelj potvrdila je da Ministarstvo nije slalo posebne dopise školama u vezi s utakmicom. Dodala je da škole mogu autonomno odlučivati o puštanju učenika za trajanja utakmice. (Večernji list 13.6.)

Kad bi barem vlast igrala kao "repka" protiv Italije...

U posljednje vrijeme vladajuća koalicija djeluje prilično nepovezano. Poput Hrvatske nogometne reprezentacije u srazu s Meksikom. Nezadovoljna izvješćem o reviziji privatizacije, Vlada donosi zaključke za koje neki saborski zastupnici "petorke" tvrde da su neprovedivi. Potom pak glasuju za zaključak HDZ-a koji Vlada ne može provesti. Potpredsjednik Vlade Slavko Linić najavljuje povećanje cijene plina prije ljeta, ministar gospodarstva Hrvoje Vojković kaže pak da nema poskupljenja prije sredine srpnja. Predsjednik Stjepan Mesić malo brani Vladu pred MMF-om, tvrdeći kako ona zna što radi. Potom pak Vladi poručuje da joj je gospodarski program zastario.

Čista zbrka. Kao i naša igra protiv Meksika. Međutim, pokazalo se da u nogometu imamo znanje, pa su samo nekoliko dana nakon poraza naši odigrali sjajnu utakmicu i svladali moćne Talijane. Dajmo mašti maha pa zamislimo kako bi mogla igrati naša gospodarska nogometna reprezentacija.

Kao lijevo krilo naprijed bi se trebao probijati ministar gospodarstva Vojković, ubrzavajući privatizaciju, mameći na sebe i driblajući strane ulagače. Gurajući napred cestogradnju i stanogradnju, desnu bi pak stranu probijao ministar javnih radova Radimir Čačić. Njihove opasne centaršutove čekao bi potpredsjednik Vlade Linić koji bi, kao agresivan i prodoran centarfor, bez većih materijala poentirao.

Lijevi vezni bio bi ministar financija Mato Crkvenac, koji bi Vojkoviću trebao servirati očišćena poduzeća od dugova državi, pripremljena za privatizaciju. Pomno bi trebao u proračun pospremati privatizacijske prihode koje ostvari Vojković, a agresivne napade MMF-a trebao bi spriječiti već u samom početku, makar prekršajima, kako bi obrana imala vremena za konsolidaciju.

Desno bi, iza Čačića, trebao "vezati" guverner HNB-a Željko Rohatinski, koji bi lepršavom monetarnom politikom određivao ritam igre. Trebao bi pritom u početku razbijati napadaje na tečaj kune i paziti da se kroz sredinu terena ne probije inflacija. Poznat kao vrstan tehničar, mogao bi pokojim "tunelom" baciti u očaj igrače MMF-a.

Libero bi bio ministar rada Davorko Vidović. Svojom brzinom i spretnošću trebao bi spriječiti agresivne napade sindikata, a mimoćom i staloženošću umiriti umirovljenike i srediti socijalnu situaciju.

Lijevo ispred njega bila bi ministrica turizma Pave Župan Rusković, koja bi trebala pogurati privatizaciju hotelskih poduzeća, a prihode precizno plasirati naprijed do Crkvenca. Desno od nje ministar obrta Željko Pecek "sitnim vezom" otvarao bi prostor za male poduzetnike, stvarajući tako pretpostavke za brži napad gospodarstvene "repke".

Ministar zdravstva Andro Vlahušić trebao bi, kao liječnik, raščistiti situaciju u zdravstvu, spriječiti daljnje zaduživanje države s te strane, a time i opasne napade proračunskoga deficita. Ministar Božidar Pankretić trebao bi pak s desne strane spriječiti prodore u proračun onih

koji traže veće poticaje poljoprivredi, ali i zaštititi poljoprivredu od nelojalne konkurencije i pretjeranog uvoza. Na голу bi zaštitnik okoliša bio Božo Kovačević. Dirigirao bi obranom prilikom napada "prljave industrije" i sprečavao zagađenje u domaćem šesnaestercu.

Selektor te "repke", premijer Ivica Račan, trebao bi inzistirati na ofenzivnoj, "na banque" igri koja bi ubrzala gospodarski rast i povećala standard građana. Ne bi trebao previše razmišljati o igri suparnika, poput MMF-a, koji igra zastarjelu restriktivnu, defanzivnu, odavno pročitano igru, nego ustrajati na lepršavom, tehnički dotjeranom stilu. E da, kada bi barem vlast u gospodarstvu igrala maštovito, lucidno i bez respekta ni pred najvećima, kao naša nogometna "repka" protiv Italije! (Večernji list 12.6.)

I u Saboru su "igrali" nogomet

Večernji list 9. lipnja, 2002.

Širite HRVATSKU ISKRU

Višnja Katušić Geoheli: TRPITE OVDJE AKO TREBA...

Višnja Katušić Geoheli poznata je široj hrvatskoj zajednici Kanade kao spikerica i urednica hrvatskih radijskih programa, kolumnistica časopisa "HRVATSKA ISKRA", ali i kao nadasve poštovna majka koja je uvijek na prvo mjesto stavljala obitelj i teško bolesnog sina. Na pitanje zbog čega su Geoheljevi prije tridesetak godina napustili Hrvatsku, reći će da je to mnogo lakše objasniti hrvatskom čitateljstvu nego Kanadanima, kojima je bilo posve neshvatljivo da bračni par u dobi od 25 i 29 godina s dvije kćerice (četiri i dvije godine) odluči emigrirati iz domovine, napustiti rodbinu i prijatelje i početi iznova....

- Zašto ste otišli iz Hrvatske?

- Usprkos relativno dobroj zaradi moga supruga (pomorca na brodovima stranih tvrtki), nismo uspjeli doći do stana, što je ipak osnovni uvjet za obiteljski život. Podstanarstvo, osim što je bilo skupo, nije nudilo normalne uvjete za odgoj djece. Zbog toga sam tada rodni Zagreb doživljavala kao majku koja me gura iz svoga krila da se sklonim na neko sigurnije mjesto, a iseljenje je te, 1968. godine obećavalo mogućnost slobodnijeg života u sklopu hrvatskih zajednica koje su postojale diljem svijeta. Nismo bili jedini na putu u iseljeništvo. Bilo je to doba kad su Hrvatiima otvorene do tada dobro čuvane granice. Mogućnost odlaska u gastarbajsterstvo i iseljavanje bili su sigurnosni ventili za otpuštanje napetosti i nezadovoljstva građana u totalitarnom jugoslavenskom režimu. Nazivali su nas ekonomskim iseljeništvo, a ustvari smo bili prisiljeni iseliti iz političkih razloga.

- Kako ste se snašli?

- Dolaskom u Kanadu, nismo se koristili ponuđenim programom za useljenike, jer smo imali dolarsku uštedevinu od koje smo živjeli prvih šest mjeseci. Nakon tjedan dana boravka, u telefonskom imeniku smo potražili što je u Vancouveru registrirano pod "Croatian" i tako saznali za hrvatsku katoličku župu "Prečistog srca Marijinog" i nogometni klub "Croatia". Uključili smo se odmah u zajednicu i tako postali dio kulturnog, vjerskog i političkog života tamošnjih Hrvata. Tih su si godina Hrvati međusobno pomagali pri nalaženju posla, smještaja...

- Kao i danas, najveći dio aktivnosti u zajednici odvijao se oko hrvatskih katoličkih misija. Kakva su vaša iskustva iz tih prvih godina življenja u stranom svijetu?

- Da, već na samom putovanju od Montreala do Vancouvera se pokazala ta hrvatska solidarnost. S nama je putovao još jedan par i jedan samac, koji nisu govorili engleski, pa im je moj suprug bio vodič i tumač. Oni su i po dolasku u Vancouver na neki način ostali ovisni o njemu, te je prvo njima tražio posao i smještaj, a tek poslije sebi i svojoj obitelji. Kasnije smo se upoznali sa članovima zajednice i to međusobno pomaganje se nastavilo. Bilo je teže naći stan nama s dvoje djece, nego onima bez djece. Tada se još u Kanadi toleriralo pravo vlasnika da može zahtijevati samo odrasle stanare "sa ili bez kućnih ljubimaca", kao i "sa ili bez djece". Danas se ne smije nikoga diskriminirati, a sigurnost je na prvom mjestu, pa tako na primjer roditelji s troje djece različitog spola moraju stanovati u stanu s tri spavaće sobe.

Kako su vam se djeca snašla?

- Starija kćer je krenula u predškolski razred nakon godinu dana boravka u Kanadi. Kod kuće smo uvijek govorili hrvatski, pa nam je odgojiteljica preporučila da govorimo engleski, kako bi djeca poznavala jezik kad krenu u školu. Mi taj savjet nismo prihvatili, misleći na budućnost kad mi djeca odrastu, da mogu s njima razgovarati na materinjem jeziku, umjesto na naučenom engleskom. Već nakon mjesec dana naša kćer je sa svojim školskim vršnjacima posve dobro govorila engleski. Kroz daljnje školovanje djeca nam nikad nisu imala poteškoća zbog toga što su rasla dvojezično. Uz školu, bile su uključene u zbornu pjevanje, sviranje glasovira i gitare, subotnju župsku školu i različite druge aktivnosti u župi.

A vi i suprug?

- Moj suprug se angažirao na kulturnom i sportskom planu, a napose u organiziranom političkom radu, podržavajući pobornike oslobođenja Hrvatske. Bilo je iznimno važno pripadati političkoj stranci, jer u organiziranom radu s jasnim ideološkim usmjerenjem, pojedinačnik može doprinijeti mnogo više nego kad to čini individualno.

Ako biste trebali izdvojiti neke hrvatske organizacije koje su posebno obilježile život Hrvata u iseljeništvo od 1960-ih do 1990., koje bi to bile?

- Sve hrvatske organizacije su imale isti cilj - neovisnost Hrvatske. Ideološki pristupi su im bili drugačiji, pa na prvi pogled se činilo da među

njima ne postoji sklad. Jugoslavija se svojski trudila stvoriti nered, unijeti nepovjerenje među aktiviste, ali ti njihovi potkupljenici su ili iz straha ubrzo napuštali svoja zaduženja, ili im se ušlo u trag. Teško je izdvojiti dvije ili tri organizacije jer to ovisi o kriterijima, da li po broju članova, ili po djelatnosti, ili ideološkom usmjerenju.... Hrvatska seljačka stranka je bila demokratska opcija, dok su Ujedinjeni kanadski Hrvati, Hrvatski narodni otpor i Hrvatska republikanska stranka bili državotvorni. Svima im je cilj bio jačanje hrvatske svijesti, a radi svoje različitosti davale su mogućnost svakome da se prema svom uvjerenju uključi. Važna je i uloga hrvatskog iseljeničkog tiska u kojem su promicane različite ideologije i pristupi istom cilju - ostvarenju slobodne Hrvatske. Tako je 1974. stvoreno Hrvatsko narodno vijeće koje je imalo ulogu koordinacije među hrvatskim organizacijama. Sastanak je održan u Torontu, a moj suprug Drago je imenovan jednim od vijećnika. Hrvatsko narodno vijeće je ispunilo svoj mandat, te je proglašenjem Republike Hrvatske prestalo djelovati, što je šteta, jer bi moglo doprinijeti suživotu organizacija u dijaspori i domovini. No, nepobitna je činjenica da je kruna svih političkih zbivanja bilo utemeljenje Hrvatske demokratske zajednice.

Višnja Katušić Geoheli in Australia (standing, last right)

Koje su bile krovne političke organizacije hrvatskog iseljeništva?

- Hrvatski oslobodilački pokret, Hrvatsko narodno vijeće i Hrvatski državotvorni pokret.

Zanimljivo je da hrvatski iseljenici već dugi niz godina razmišljaju globalno, da se povezuju, razmjenjuju iskustva, rade na zajedničkim projektima. Kako biste ocijenili stanje u iseljeništvo danas, u usporedbi s vremenom do 1990.?

- Godina 1990. je godina rađanja RH. Volim rabiti ovaj izraz - rađanje -, jer se ostvarenje dugogodišnjeg sna, nastojanja i čežnje slilo u porođajne trudove kompliciranog i teškog, krvavog rađanja novog života svih Hrvata. Poneseni nepovratnim usmjerenjem, svi Hrvati, bez obzira na političko uvjerenje, nacionalnu svijest, društveni status, vjersku pripadnost - svi odreda su stisnuli šake i zube kao mlada roditelja. Vođeni predsjednikom dr. Franjom Tuđmanom, objedinjeni smo ostvarili Republiku Hrvatsku, usprkos strašnoj srpskoj agresiji i nenaklonosti zapadnih sila, jer osamostaljenje Hrvatske nije bilo predviđeno u prognozama moćnog Zapada. Bujica oslobođenja i borbe za neovisnost je pokupila čak i one koji ne bi dragovoljno pristupili, nego su se pustili da ih struja nosi, bez otpora. Bujica je pokupila i dosta smeća koje je došlo do cilja i sada guši daljnji razvoj. Ne znam jesmo li spremni počistiti to smeće, a trebali bismo. Hrvatsko iseljeništvo je desetljećima imalo jedan smisao rada - pripremu za oslobođenje i rušenje tamnice naroda. Sada bismo trebali znati živjeti kao građani svjetski priznate države, a mi smo u tome još nespreni i na klimavim nogama.

Bili ste aktivni sudionik mnogih projekata hrvatske zajednice u Torontu. Zajedno sa suprugom Dragom pokrenuli ste i uređivali nekoliko radio programa, uključujući i projekt Radio Crone za vrijeme rata.

Dani hrvatske knjige

Od ponedjeljka 24. lipnja pa sve do nedjelje 30. lipnja na zagrebačkom Preradovićevom trgu održava se po drugi put veliki sajam knjiga pod nazivom Dani hrvatske knjige. Ova manifestacija okuplja oko 90 posto hrvatske nakladničke produkcije, a posjetitelji mogu po povoljnim cijenama kupiti knjige stotinjak hrvatskih nakladnika. Osim povoljnih cijena organizatori (Udruga hrvatskih nakladnika i tvrtka Libera Editio) osigurali su i atraktivni popratni glazbeno-recitatorski program. Svaku se večer u čast hrvatskog pjesnika Petra Preradovića ispred njegova spomenika održavaju pjesničke večeri. U programu "Preradoviću u čast" sudjeluju ugledni hrvatski pjesnici Pajo Kanižaj, Zvonimir Balog, Ljerka Car-Matutinović, Vladimir Raos, Predrag Raos, Vladimir Devide, Mladen Kušec, Enes Kišević, Saša Merčinjak, Višnja Stahuljak, Dragutin Tadijanović i drugi, a u programu pod nazivom "Preradović" i ja" svoje stihove čitaju mladi, neafirmirani pjesnici.

Iz goleme novije hrvatske nakladničke produkcije izdvojili smo one naslove koji su u posljednje vrijeme privukli pozornost hrvatske javnosti.

UMJETNOST

Bifel, Josip: Molitva u gori, urednik Stjepan Šešelj, predgovor Ljiljana Domić, Neretvanska riznica umjetnina i inih vrijednosti, Opuzen i Naroklada i HKZ - Hrvatsko slovo, Zagreb 2002. Ilustr. u bojama, 40 str.

Prikazom sakralnog opusa slikara Josipa Bifela obuhvaćeno je 15 njegovih djela; u knjizi su objavljene i pjesme hrvatskih pjesnika većinom iz prošlog stoljeća koji su na svoj način prikazali Kristovu muku i uskrsnuće (Frane Alfirević, Ivo Lendić, Ivan Goran Kovačić, Viktor Vida, Zvonimir Golob, Ivo Dekanović, Vladimir Pavlović, Mato Ganza, Stjepan Šešelj, Ljiljana Domić).

Maković, Zvonko: Julije Knifer (monografija), engleski prijevod Graham McMaster, diajolori i fotografije Nenad Fabijanić, Meandar i Studio Račić, Zagreb 2002. 272 str., 270 reprodukcija.

Makovićev tekst prati strukturu osebnog Kniferova meandra i obuhvaća društveni kontekst njegova djela potvrđujući da je njegov slikarski opus jedan od najfascinantnijih u hrvatskoj umjetnosti XX. stoljeća.

Škunca, Josip: Davorin Radić - akvareli (monografija), Kratis, Zagreb 2002. 108 str.

Tekst J. Škunce analizira majstorsku vještinu Radićevog korištenja tehnike akvarela kojim dočarava zavičajnu Kostajnicu. Vrsne reprodukcije potvrđuju senzibilni svjetonazor slikara.

Tomić, Radoslav: Splitska slikarska baština, fotografije Živko Bačić, Matica hrvatska, Zagreb 2002. 238 str.

Analiza umjetničkih djela nastalih u razdoblju od 1500. do 1800. u Splitu prikazana je po cjelinama: Tri stoljeća slikarstva u Splitu, Renesansno razdoblje, Stoljeće obnove, Vrijeme mira, Između ratova i umjetničkog stvaralaštva. U dodatku se nalazi katalog, bibliografija i kazalo imena.

Turković, Evelina i Maračić, Antun: Ateljer Kožarić (The Kožarić Studio), Meta, Zagreb 2002. 72. str. ilustr.

Knjiga je predviđena kao prigodna publikacija za Kožarićev nastup na velikoj svjetskoj izložbi suvremene umjetnosti "Documenta 11" koja se svakih pet godina održava u Kasselu.

Vežić, Pavaža: Sveti Donat - rotodna Svetog Trojstva u Zadru (monografija), Muzej arheoloških spomenika u Splitu i Arheološki muzej u Zadru, Split - Zadar 2002. Plod dugogodišnjeg istraživanja je knjiga o crkvi sv. Donata i svim fazama njene gradnje, jednom od najvećih spomenika srednjeg vijeka u Hrvatskoj.

KNJIŽEVNOST I POEZIJA

Barković, Josip: Rasplet u Rimu, P.I.P. Pavičić, Zagreb 2002.

Radnja se zbiva na razmeđu pedesetih i šezdesetih godina, a glavni likovi dolaze u sukob s konzervativnim partijskim i policijskim moćnicima i žestoki se zaplet završava u Rimu. Stvarni likovi (Ivan Krajačić, Vladimir Bakarić, Većeslav Holjevac) pridonose dokumentarističko-feljtonističkom sloju ovoga zanimljivog romana koji je napisan koncem 80-ih godina.

Brešan, Ivo: Kockanje sa sudbinom, NZ "Matica Hrvatska", Zagreb 2002. Glavni lik ovog kriminalističkog romana je profesor filozofije, radnja je smještena u Dubrovnik, a osnovna je tema zločin počinjen tijekom Domovinskog rata.

Košutić, Sida: Solsticij srca, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2002.

Košutić, Sida: Priče, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2002.

Povodom stote obljetnice rođenja ove hrvatske književnice Stjepan

Lice je priredio dvije knjige, zbirku pjesama i zbirku priča koje je autorica objavljivala po listovima i časopisima od 1926. Cijenjena i rado čitana autorica poslije 1946. svoje radove objavljivala je samo pod pseudonimom.

Škrinjar, Sunčana: Začudena zemlja i oko nje, Zagreb 2002.

Zbirka lutkarskih igrokaza, radioigara, igrokaza za živu scenu i dramatizacije poznatih autoričnih pripovjedaka.

Čorak, Dejan: Ja, Kalisto, Algoritam, Zagreb 2002.

Vedri i optimistični roman, radnja je smještena u Mednjan, glavni lik progovara o apsurdnu naše ovozemaljske svakodnevice, funkcioniranju vlasti, trajkunima i tajkunizaciji. Uz neobičnu radnju sa slojem fantastike roman ima i paralelnu ljubavnu priču.

POVIJEST, PUBLICISTIKA, POLITIKA

Bobetko, Janko: Sava je ipak potekla prema Zagrebu, vlastita naklada, Zagreb 2002. Ilustr. 664 str.

Zbirka novinskih tekstova, priopćenja, intervjua i autorovih govora nastalih od 1990. do 2002. Knjiga ima mnogo podataka o najrazličitijim područjima hrvatskoga javnog, političkog, ratnog i povijesno ustrojenog života. Posebno mjesto zauzima autorovo zalaganje u obrani moralnog i materijalnog dostojanstva onih koje je vodio u tijeku Domovinskog rata.

Čalić, Eduard: Od Hitlera do Bin Ladena, C.A.S.H., Pula 2002.

Ova je knjiga svojevrsna autorova biografska ispovijest, izlaganje osobnih svjetonazora i političkih uvjerenja.

Lovrenović, Ivan: Bosanski Hrvati - esej o agoniji jedne evropsko-orijentalne mikrokulture, Durieux, Zagreb 2002. 274. str. Knjiga raščlanjuje uspone i padove bosanskih Hrvata i prikazuje hrvatski identitet te govori o progresivnom propadanju bosanskih Hrvata u uvjetima oktroiranoga daytonskoga mira.

Perčić, Ljerka: Polja prošlosti, Tonimir, Varaždinske Toplice 2002., ilustr. 304 str. Znanstveno-povijesna opća analiza povijesnih zbivanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj (stanovništvo Varaždina i okolice u XVI. st. srednjovjekovni pečati, utvrde Međimurja, slikovni prilozi iz Lepoglave u XVIII. stoljeću)

Pečarić, Josip: Pronađena polovica duže: deset godina s australskim Hrvatima, vlastita naklada, Zagreb 2002, 309. str. Knjiga je kompilacija Pečarićevih tekstova o hrvatskoj političkoj sceni 90-ih godina i brojnim autorovim kontaktima s hrvatskim iseljeništvo. Knjiga je posvećena Gojku Sušku.

Srpska strana rata: trauma i katarza u istorijskom pamćenju, priredili Nebojša Popov i Latinka Perović, II izdanje u dva sveska, Samizdat B52, Beograd 2002. Kompilacija tekstova kojima 25 autora različitih zanimanja analizira uzroke i posljedice srpskih osvajanja početkom 90-ih godina te stanje koje je vladalo u Srbiji tih godina.

Radelić, Zdenko: Križari: gerila u Hrvatskoj 1945.-1950. Hrvatski institut za povijest, Zagreb 2002. 557 str., imensko kazalo i kazalo zemljopisnih pojmova, opšima bibliografija.

Znanstvena studija o djelovanju raznih gerilskih skupina na području Hrvatske poslije II. svj. rata.

Vukušić, Bože: Tajni rad Udbe protiv hrvatskoga iseljeništva, III. dopunjeno izdanje, Klub hrvatskih povratnika iz iseljeništva, Zagreb 2001. 520 str., ilustr.

Na osnovni tajnih jugoslavenskih dokumenata u knjizi se raskrinkava sustav vlasti i vrhovnih upravljačkih struktura, a u ovome već trećem dopunjenome izdanju objavljen je elaborat dvojice vodećih službenika Udbe centrale u Zagrebu od 1980.-1990. navodeći brojna imena službenika tajne policije, njihove pseudonime i pseudonime njihovih suradnika.

Žepić, Božo: Enigma Bosna i Hercegovina, Matica Hrvatska, Mostar 2002., 288 str.

Znanstveni i stručni prikaz sadašnjega neravnopravnoga položaja Hrvata u BiH. Autor također ukazuje na strategiju izlaska iz sadašnje situacije.

(Višnja Milas-Matutinović)

U botaničkom parku s gorskim vilama

Tko jednom posjeti Nacionalni park sjeverni Velebit, mora mu se ponovno vratiti. Zbog slaba utjecaja čovjeka Velebit je ostao primjer divljine neizmjerne ljepote koja "civiliziranu" posjetitelju ulijeva osjećaj dubokog strahopoštovanja i divljenja. Iz krša i škrte zemlje izrasta bujna vegetacija te ondje prebiva velik broj životinjskih vrsta. U blizini Zavižana, u Modrić dolcu, na nadmorskoj visini od 1480 m, Velebitski je botanički vrt. S botaničkim rezervatom, osnovao ga je 1967. prof. dr. Fran Kušan s idejom da se u njemu javnosti predstave biljne vrste cijelog Velebita. Na žalost, ponajviše zbog proteklog ratnog razdoblja, vrt je posljednjih godina prilično zapušten.

Zaštita šireg velebitskog područja, kao i njegovih većih ili manjih dijelova ima dugu tradiciju. Godine 1878. Velebit dobiva povelju UNESCO-a kao dio međunarodne mreže rezervata biosfere, a 1981. godine gotovo cijeli masiv, s površinom od oko 2000 km četvornih postaje parkom prirode. Sjeverni Velebit smatra se najvrednijim dijelom masiva te je 1999. proglašen nacionalnim parkom. Zbog administrativnih prepreka, Javna ustanova Nacionalnog parka sjeverni Velebit počela je djelovati tek u kolovožu prošle godine.

Pretpostavlja se da na Velebitu ima oko 2250 različitih biljnih vrsta od kojih su brojne rijetke i zaštićene te endemične vrste flore među kojima je svakako najpoznatija velebitska degenija. U botaničkom vrtu posjetitelji su nekada mogli razgledati gotovo 1000 vrsta, ali danas ih je samo 400. Botanički vrtovi poput velebitskog česti su u svijetu. U Juljskim alpama još je 1925. godine šumar Albert Bois de Chesne osnovao botanički vrt "Alpinum Julijana" u dolini Trente na 2572 km četvornom. Sličan planinski botanički vrt osnovan je i kod nas na

Medvednici još 1939., također na poticaj prof. Frana Kušana. Na žalost, taj je planinski vrt nakon Drugoga svjetskoga rata zapušten.

Velebitski botanički vrt otvorenog je tipa, pa se u njemu posjetitelji mogu zadržavati i razgledati ga. Prostire se na otprilike 35 ha, a oko vrta je 600 m duga staza. U vrtu je nadstrešnica, kao i brvnara za boravak osoblja koje želi istražiti to područje. U blizini je brvnare i izvor žive vode.

- U vječnu srazu materijalnog i duhovnog kao da zaboravljamo na prirodu - rekao je Milan Krmpotić, ravnatelj Nacionalnog parka sjeverni Velebit. Istaknuo je važnost uređivanja botaničkog vrta ne samo radi istraživanja već osobito radi educiranja mladih o prirodnim ljepotama o kojima se, zbog današnjeg načina života, malo zna.

Osnovni problemi s kojima se susreće botanički vrt jesu zapuštenost, nedostatak sredstava te potreba za sustavnom brigom. Stoga Nacionalni park sjeverni Velebit planira u trogodišnjem razdoblju pokušati vratiti botanički vrt na nekadašnju razinu. Projektom je predviđeno uređivanje staza, zapošljavanje djelatnika na botaničarskim i vrtlarskim poslovima te uređivanje fotodokumentacije i baze podataka. Zagrebačka banka generalni je pokrovitelj projekta revitalizacije. Donacijom od 150.000 kn sudjeluje u pomoći pri zapošljavanju djelatnika, izradi pločica za označavanje bilja, uređivanju staza, izradi edukacijskih i promotivnih materijala te postavljanju izložbe u Muzeju u Senju.

- Nadamo se da će javnost prepoznati važnost očuvanja i uređivanja Botaničkog vrta u kojem se može mnogo toga vidjeti, ali i naučiti - kazala je Svetlana Lupret-Obradović, stručna voditeljica Nacionalnog parka sjeverni Velebit. (Većemji list)

Upoznajte Emila Šimunovića, našeg tehničkog direktora

Na slici pred vama je tehnički direktor HRVATSKE ISKRE, mladi Emil Šimunović, sa svojim sinom, Tonijem. Ove novine su zaista sretno što imaju za tehničkog direktora mladog perspektivnog čovjeka koji ima potpuno jednake poglede na ISKRU kao i ja. Emil Šimunović, grafički radnik već iz Hrvatske, donio je sa sobom tehničko znanje, koje ja nemam. Svojim znanjem unaprijedio je ISKRU tako, da su danas prigovori, bar što se tiče tehničke strane, vrlo rijetki. U ovih pet godina izlaska ISKRE mnogo sam naučila, no tehnika, kompjutori su mi "teža" strana, i ono što je donio Emil Šimunović sa sobom dragocjeno je za ISKRU: tehničko znanje, volju, i time i dobru budućnost.

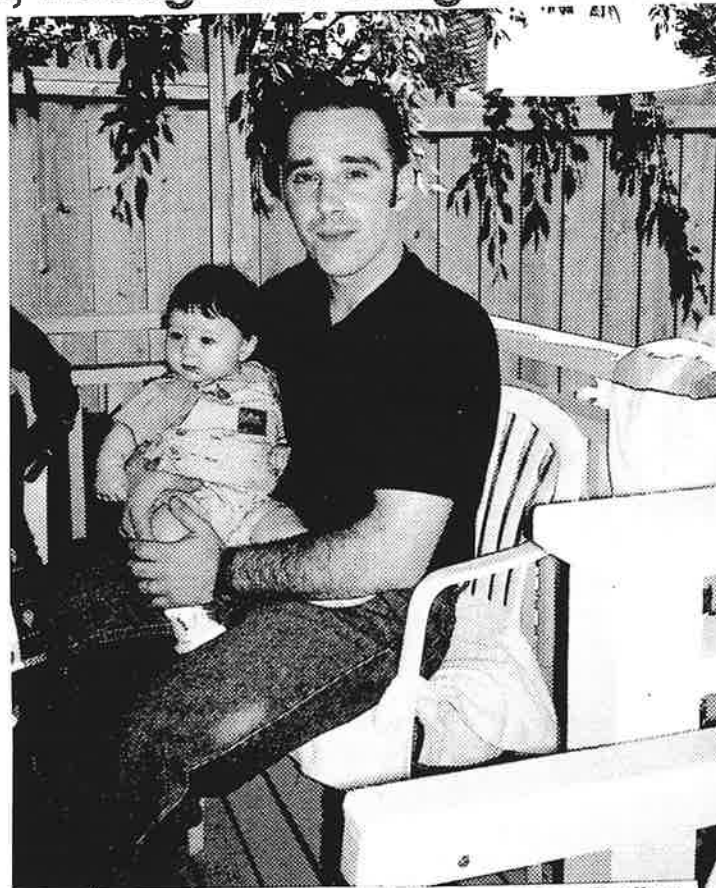
Svi mi koji radimo u ISKRI veselimo se dolasku mladog Emila Šimunovića u uredništvo, i želimo mu dobrodošlicu. Pred nama je puno rada, jer svaki broj mora biti poseban, mora biti raznolik, i dobro tehnički opremljen. Mislim da je Emil Šimunović baš ona osoba koju sam toliko godina tražila, i sretna sam da je Emil odlučio volontirati (iako je to vrlo ozbiljan, često naporan rad) baš u ovim novinama. Vama, dragi čitatelji, preporučam gosp. Emila Šimunovića za razne grafičke poslove koje bi vam mogle biti potrebne, recimo tisak karata za večere, pozivnice, priprema novina ili biltena, nekih reklamnih listića ili slično. Emil pomaže našoj ISKRI, pa pomozimo i mi njemu. Dobro nam došao, Emile, i hvala.

Valentina

Emil Šimunović
Graphic Designer

Tel/Fax: (416) 532 6106
Cell: (416) 858 6231

esimunovic@yahoo.com
www.cherry.nicewebs.com

Emil Šimunović, naš tehnički direktor, sa sinom, Tonijem

**PRETPLATITE SE NA
HRVATSKU ISKRU**

Radim: brosure, prospekte, kalendare, pozivnice za vjenčanje web stranice, naljepnice, te kompletnu pripremu za tisak.

- Moj suprug je predano radio za Hrvatsku, a obiteljski život smo vodili skromno i dostojanstveno, no uvijek smo imali kruha na stolu i krov nad glavom. Ja sam samo povremeno radila za plaću, jer sam bila više usredotočena na odgoj djece. Ipak sam uvijek dragovoljno pomagala u svojoj sredini, makar u sjeni supruga, ali uvijek nazočna. Tako sam uz supruga bila jedan od urednika i spikerica na radio programu Glas Hrvatske na postaji CHWO i Crona News.

Jeste li zbog svojih aktivnosti imali problema?

- U vrijeme postojanja SFRJ na nas su vršeni pritisci, slana su nam prijeteća pisma i slično. Kroz rad na radio programu sam naučila koliko građanskih sloboda možemo stvarno primijeniti kao etnička skupina, kako nas Kanadani tretiraju, bez obzira na ustavom zagaraniranu ravnopravnost svih kanadskih državljana. Domovinski rat probudio je ono najbolje u Hrvatima - bilo je to uistinu vrijeme ponosa i slave. Iseljeni Hrvati su na razne načine dali svoj veliki obol stvaranju hrvatske države. Danas su se, međutim, to veliko zajedništvo, elan i entuzijazam pretvorili u neslogu, svade, podmetanja...

Kao da se stanje u Hrvatskoj preslikalo na iseljeničtvo. Zašto je tome tako?

- Mi Hrvati smo narod nenaviknut na slobodu i nezavisnost. O tome sam pisala u jednom od svojih članaka. Kad su otvorena vrata koncentracijskih logora po završetku Drugog svjetskog rata, logoraši nisu nagričući van, nego su oprezno i s nevjericom izlazili iz kampova smrti. Ova letargija u društvenom djelovanju je možda upravo to stanje nevjeric, jer danas imamo ono za čim smo težili - državu. Mi smo žrtvama i prolivenom krvlju stvorili državu, ali znamo li što nam je sada činiti? Hoćemo li njegovati to naše dijete koje je rođeno u boli i trudovima, ili ćemo dozvoliti da se za njega brine netko stran, a mi ćemo uprti pogled u izlog Europe i čeznuti za stranim? Gdje su nam vrijednosti? Jesu li naše vrijednosti ono što crpimo iz korijena našeg postojanja, ili želimo biti nešto što nismo, nešto strano, uniformirano i bezlično? Mislim da ćemo daleko više doprinijeti svijetu svojom posebnosti, nego dodvoravanjem i imitacijom. Kako bi svijet bio dosadan kad bi svi bili odjeveni u jeans i pili Coca Colu!

Koliko su mediji "zaslužni" za takvo stanje u iseljeničtvo?

- Ako ne postoji inicijativa države koja treba brinuti o svim njezinim građanima u domovini i iseljeničtvo, onda sredstva javnog izvješćivanja slabo mogu što napraviti. Oni koji obeshrabuju, bacaju sumnju, siju intrige i razaraju, ne bi to činili da im to nije omogućeno. Uspriko tehnološkom napretku i efikasnijem komuniciranju, iseljeničtvo je tek nešto bolje povezano s domovinom, ali još uvijek slabije nego iseljenici drugih država. Mi iseljenici još nemamo novine na internetu. Satelitski TV programi su siromašni i slabo učinkoviti, jer se prenose unajmljenim satelitskim sustavima. Valja stvarati mostove, ali ne samo za slanje pomoći, nego kao put do susreta domovinske i iseljene Hrvatske. Prekomorsko iseljeničtvo je ponovno odrezano nemogućnošću glasovanja, tog osnovnog građanskog prava, pa onda i sudjelovanja u ekonomskom razvoju. Tako se Hrvati obeshrabuju za povratak u slabo napućenu domovinu.

Pisali ste za "Hrvatsku novinu", "HRVATSKU ISKRU"... Jedno ste vrijeme pisali i za "Maticu", časopis Hrvatske matice iseljenika - vaša rubrika "Listek od tam" obilovala je britkim zapažanjima Hrvata koji Hrvatsku promatraju iz kanadske perspektive. Zašto više ne objavljujete u Matici?

- Lomljenje mostova s dijasporom je nastalo promjenom uredništva u "Maticu", časopisu za iseljeničtvo. Umjesto približavanja i obostranog upoznavanja, "Matica" postaje turističko-kultumi i povijesno-informativni list za zadovoljenje nostalgije, s porukom "stojte tamo gdje ste, i javite se ponekad". Ove godine sam počela suradnju s najtiražnijim hrvatskim tjednikom "Spremnost" iz Sydneya, a vjerujem da će i "HRVATSKA ISKRA" nastaviti uskoro s izlaskom, na zahtjev njenih brojnih čitatelja.

"HRVATSKA ISKRA" prestala je izlaziti u znak protesta uredništva zbog zbivanja oko Hrvatske kreditne zadruge. Kako će se po vašem sudu razriješiti ta mučna situacija od koje će zacijelo najviše profitirati kanadski odvjetnici?

- Slučaj Hrvatske kreditne zadruge u Torontu i okolici je reperkusija propasti "Dubrovačke", "Riječke" i "Glumina banke". Premda je javnost fokusirana na detalje nemilih zbivanja, po mom sudu je ovo što se dogodilo, što je puknulo kao nakupljeni gnoj u činu, rezultat dugogodišnjih malverzacija u poslovanju i nemoralnog prešućivanja i zatvaranja očiju odgovornih pred nepoštenim činom. Slučaj će biti riješen sudskim putem. Hoće li odlukom suda biti samo napunjeni odvjetnički džepovi, ili će razum i poštenje nadvladati, pa eventualno dosuđenu novčanu naknadu opet pretočiti u zajednicu nekim dobrotvornim projektom? Ako smo vjer-

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 108. 5. VII 2002

nici i živimo po Božjem zakonu, onda znamo da zlo ne može pobijediti nad dobrim po onoj latinskoj "Nisi Dominus aedificavit domum - Ako Gospodin ne gradi dom, uzaludan je trud" graditeljima.

Prije desetak godina, htjeli ste se vratiti u Hrvatsku. Zašto ste odustali?

- Nismo odustali od povratka, nego je on samo odgođen na dulje vrijeme. Pred deset godina smo se počeli pripremati za povratak, što je ovisilo o sudbonosnoj operaciji našeg sina Josipa. No, nakon operacije njegovo ionako teško stanje se pogoršalo i povratak je bio neizvediv. Bila sam spremna ostati uz svoje dijete, a omogućiti suprugu ostvarenje želje za povratkom. No, godine su odmicala a nikakav sustavan program za povratnike nije stvoren, pa je i to bio jedan od razloga što se nismo vratili. Godine 1995. mom je suprugu dijagnosticiran rak na želucu, pa su onda njegova operacija i rehabilitacija onemogućavale povratak. Lanijske godine, ohrabren dobrim liječničkim nalazima, moj suprug se definitivno odlučio vratiti. Jozo i ja smo ostali u Kanadi, a Drago je kupio skromnu kućicu u Stubičkim Toplicama. Onda se naš nezaboravni sin, naše divno dijete i Kristov suputnik pridružio zboru anđela. Pokopali smo njegovo ispačeno tijelo u kanadsku zemlju. Sada pola godine živimo u Hrvatsku, ne koristeći nikakve privilegije i poznanstva. Ne gledamo što nama Hrvatska može dati, nego živimo od kanadske mirovine i na taj način nastojimo dati Hrvatskoj koliko možemo. Drago mi je troškove života plaćati u Hrvatskoj sa zaradenim kanadskim dolarom.

Je li Vas slučaj karakterističan za iseljene Hrvate koji su godinama sanjali povratak, ali onda shvate da je taj njihov san teško izvediv i nerealan?

- Kaže se da svaki oltarić ima svoj križić. Tako su i životi drugih ljudi. Ne znam koliko čiji slučaj može biti karakterističan za cijeli narod ili skupinu. Kad govorimo o ljudima, nije dobro generalizirati. Teško je reći da je sanjani povratak nerealan. Pred manje od dvadesetak godina smatralo se nerealnim vjerovati u slobodnu Hrvatsku. Pa prijatelji i rodbina u domovini smatrali su vjeru u ostvarenje suverene države Hrvatske privilegijom onih koji nemaju veze sa stvarnostima. A ipak, idealizam je pobijedio i ostvareno je što se smatralo nerealnim. Gdje ima volje, tu su i realne mogućnosti za ostvarenje svega što čovjek želi.

Kad biste mogli vratiti vrijeme unatrag, biste li opet odabrali život izvan Hrvatske?

- Vidite, odlazak u iseljeničtvo nije bio neki odabir, nego posljedica životnih uvjeta u totalitarnom jugoslavenskom režimu, koji svojim građanima nije omogućio ni osnovne uvjete za stvaranje obitelji. Moj život u iseljeničtvo nije bio lak, ali to ne znači da žalim za prošlim. Kroz patnje čovjek mnogo nauči... Ja sam naučila u svakom čovjeku gledati božje biće, kao što je rekao hrvatski blaženik iz naše prelijepe Boke Kotorske, Bogdan Mandić: "Niti u jednom srcu nema toliko blata, da se u njem ne bi našlo malo zlata". Naučila sam cijeniti pripadnost svome narodu. Što bih bila kao pojedinac koji je okrenut samo sebi, sama sebi dostatna? Kad pogledamo cvjetnu livadu, divimo se njenoj ljepoti, skladu boja i mirisa. Jedan cvijetak ili jedna travka nemaju tu posebnu ljepotu, taj čar koju posjeduju cjelina. Tako i ljepota duše pojedinca dolazi od punine kad je dio cjeline.

Što biste savjetovali mladima koji danas zbog nemogućnosti nalaženja posla u Hrvatskoj razmišljaju o odlasku u inozemstvo?

- Shvaćam teškoće mladih i svih koji nose teret života jer su obespravljeni, i suosjećam s njima. Mi Hrvati smo razasuti diljem svijeta, a tako smo malobrojan narod. Mi smo jedan populacijski fenomen: polovica Hrvata živi u domovini, a polovica u iseljeničtvo. Prijeti nam izumiranje. Bojim se da je preteška odgovornost svaliti mladeži na leđa opstanak nacije, ali im savjetom možemo dati snage ili ih barem uputiti da tu snagu mogu crpiti samo u svojim korijenima. Zato bih mladima preporučila da ne napuštaju Hrvatsku: Trpajte ovdje ako treba, da ne bi trpjeli u tuđini! U Hrvatskoj moramo stvoriti solidne temelje za ekonomski razvoj, za osamostaljenje iznutra kako bismo postali samodostatni i sukladno tome manje osjetljivi na razne manipulacije velikih i moćnih. Kad Hrvatska napravi pomak u razvoju privrede, snizi stopu nezaposlenosti i ojača kao država, onda naša mladež neće više sliniti pred europskim izlozima. (Dom i svijet)

We invite the readers to express their opinions in the Letters to the editors and other articles in the newspaper. Submissions must not be longer than 250 words, however there could be some exception. The opinions/ articles/ letters do not reflect personal opinion of the editor. We also reserve the right to edit the articles or letters with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

Hrvati iz BiH nezainteresirani za izbore

Zagreb, Vlada je na posljednjoj sjednici odlučila sa 300.000 kuna organizirati kampanju za poticanje Hrvata iz BiH koji žive u Hrvatskoj na registraciju i izlazak na izbore u BiH 5. listopada. Rok za registraciju birača istječe 20. lipnja.

Pomirana je posebna radna skupina koju čine udruge izbjeglih i doseljenih iz BiH, koje će u suradnji s područnim uredima Vladina Ureda za prognanike i udrugom Gong animirati državljane BiH i pomoći im da se prijave i sudjeluju na izborima u BiH. Predviđeno je i emitiranje 806 spotova na 26 lokalnih radio postaja i podjela desetak tisuća letaka.

Prekratak rok za registraciju

"Smatram da je predviđeni rok za registraciju prekratak, ljudi su jako nezainteresirani i teško ih je privoljeti da se registriraju i glasuju", rekao je Tomo Aračić, predsjednik Zajednice udruga naseljenih Hrvata, koja sa 26 svojih ograna također sudjeluje u akciji. Procjenjuje se da u Hrvatskoj danas živi 100.000 Hrvata iz BiH s pravom glasa, no na prošlim izborima 2000. glasovalo ih je samo 25.000. U Hrvatskoj također živi oko 25.000 Bošnjaka, od kojih mnogi imaju pravo glasa u BiH. Američki NDI u petak je objavio rezultate istraživanja u BiH po

kojem su upravo tamošnji Hrvati, uz mlade, najbrojniji među izbornim abstinentima. Hrvati su u većoj mjeri zainteresirani za izlazak na izbore zbog inženjeringa međunarodne zajednice kojem je HDZ BiH isključen usprkos izbornoj pobjedi. Tomo Aračić upozorava i da se mnogi boje da će sudjelovanjem na izborima izgubiti neka od prava u Hrvatskoj. Zato je važna poruka premijera Račana koji ih je pozvao da glasuju jer time neće izgubiti prava u Hrvatskoj.

Apeli biskupa i franjevac

Skori izbori u BiH najvažniji su do sada jer se prvi puta bira vlast na četiri godine, a prvi puta od rata Hrvati i Bošnjaci bi trebali dobiti velik udjel u vlasti i u srpskom entitetu. U skladu s nedavnim ustavnim promjenama u BiH, Hrvati trebaju imati tri ministra u vladi RS-a i proporcionalnu zastupljenost u skladu s predratnim popisom u svim javnim službama, u ministarstvima, općinama i sudovima, no uvjet za to je sudjelovanje na izborima izbjeglih Hrvata. Zato je Katolička crkva u BiH već pokrenula kampanju, a apelima biskupa i franjevac iz BiH u utorak se pridružila i Hrvatska biskupska konferencija, čija je komisija Justitia st pax pozvala sve Hrvate iz BiH da sudjeluju na izborima. (Jutarnji list 10.6.)

NATO-u smetaju hrvatski navijači u BiH

Sarajevo, Zapovjednik NATO-ovih snaga u BiH upozorio je Hrvate u BiH da NATO neće tolerirati nasilne izljeve navijačkog oduševljenja. Agencija France Presse prenosi izjavu zapovjednika SFORa američkoga generala Johna Silvestera u kojoj stoji da je u nekontroliranoj provali oduševljenja nakon pobjede Hrvatske nad Italijom u Hercegovini fizički napadnut jedan vojnik SFOR-a, više njihovih vozila je oštećeno. General John Silvester je rekao da slavlje Hrvata u BiH nakon pobjede hrvatske nogometne reprezentacije u Svjetskom kupu lokalna policija nije kontrolirala na odgovarajući način, pa su slavljenci napali i pripadnike SFORa.

Dvadeset tisuća Hrvata u Mostaru burno je proslavljalo subotnju

pobjedu Hrvatske nad Italijom izlaskom na ulice ili vožnjom automobila s bučnim sirenama. Gomila nogometnih navijača u Mostaru i Livnu otela se kontroli, tvrdi SFOR. U izjavi američkog zapovjednika NATO-ovih snaga u BiH navodi se da je potencijalno opasan napad pijanih slavljnika na SFORovo vozilo srećom zaustavio mimiji slavljjenik, no jednog SFORova vojnika ipak su fizički napali, a nekoliko SFORovih vozila je manje oštećeno. Silvester je rekao da želi opomenuti građane i upozorio da će svaki budući incident biti odlučno dočekan, prenosi AFP. Nasilna slavlja nisu primjerena BiH, a svako suočavanje sa SFORom može biti vrlo opasno, zaprijetio je general Silvester. (Jutarnji list 12.6.)

Praljak: Ne znam tko je srušio most u Mostaru

Zagreb - General HVO-a Slobodan Praljak u HTV-ovoj emisiji "Nedjeljom u 2" ustvrdio je da nema ništa s rušenjem Staroga mosta u Mostaru te da, štoviše, ne zna tko ga je srušio. Rekao je da u trenutku rušenja mosta više nije niti bio zapovjednik jer je pravo taj dan predao dužnost.

Na novinarsko pitanje je li most srušio Mladen Naletilić Tuta, kojega Praljak štiti, general je odgovorio da je to potpuno pogrešna pretpostavka. Praljak je optužio hrvatsku vlast, osobito istražne organe koji nisu dovršili istragu o rušenju Staroga mosta. Naveo je također da Hrvatska nije izvršila agresiju na BiH, nego je u ratu sudjelovala tako

da je opskrbljivala Muslimane oružjem, zbrinjavala ranjenike i stotine tisuća izbjeglica. Izjavio je kako od 1992. godine i naredbe koju je dao tadašnji ministar obrane Gojko Šušak nitko u HVO-u nije smio potpisati bilo kakvu zapovijed o slanju jedinica u BiH. Međutim, dodao je da se pojedincima i grupama omogućavalo da se dobrovoljno bore u Bosni. Također je rekao da su za sukob Hrvata i Muslimana odgovorni Muslimani koji su, prema njegovu objašnjenju, ogorčeni zbog poraza od Srba iz očaja napali Hrvate. Slobodan Praljak izjavio je da se ne smatra odgovornim za zločine u BiH, kao ni za činjenicu da kao zapovjednik nije sankcionirao izravne zločine. "To nije bio dio mog posla. Za istragu i donošenje presude zadužen je sud", zaključio je Praljak. (Jutarnji list 17.6.)

Preporučujemo Vam:
Croatia Restaurant

Za daljnje informacije i rezervacije
nazovite nas na:

(905) 624 4111

ili posjetite nas na:

1989A Dundas St. E.
u Mississaugi

... NAIKRAĆI PUT DO HRVATSKE...

Uz udobnu atmosferu i zvukove hrvatske glazbe u Croatia Restaurantu možete uživati u specijalitetima domaće kuhinje i bogatom izboru hrvatskih vina.

Za sva Vaša slavlja ili bilo koju drugu prigodbu obratite se Vašem Croatia Restaurantu ugostiteljskom imenu u koje Hrvati Toronta i okolice imaju povjerenja.

Višnja Millas Matutinović: HRVATSKE POŠTANSKE MARKE - GRADOVI

Od 9. rujna 1991., kada je u promet puštena prva marka s nazivom nove države, do danas je u Republici Hrvatskoj izdano više od četiri stotine raznih maraka. Pored obilježavanja rađanja nove, neovisne i samostalne države i iskazivanja njezinih temeljnih vrijednosti tim se malim sličicama ujedno potvrđuju njezine zemljopisne odrednice, udara se trajni pečat državnosti na cijelome njezinome teritoriju. te prate bitni datumi i događaji iz starije i novije povijesti. Zbog toga je i opravdana odluka hrvatske poštanske uprave kojom je za redovita izdanja odabrana tema hrvatskih gradova.

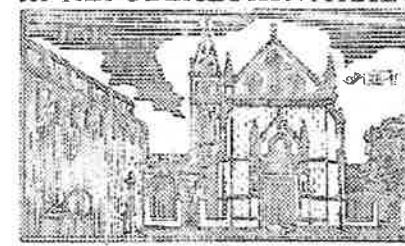
U prvome nizu od sedam maraka godine 1992. na hrvatskim su markama prikazana četiri hrvatska grada tada u zatočeništvu agresorskih vojski (Ilok, Vukovar, Knin i Beli Manastir) te tri grada tada svakodnevno razarana i ugrožavana (Dubrovnik, Gospić i Šibenik). Drugi niz od sedam redovitih maraka posvećenih hrvatskim gradovima izlazi od 1992. do 1994. i prikazuje Vinkovce, Slavonski Brod, Varaždin, Pazin, Karlovac, Zadar i Vis. Treći i četvrti niz s prikazima različitih gradova izlaze 1995., to su: Bjelovar, Osijek, Čakovec, Rovinj, Korčula i Županja (20. X.) te potom Slunj, Gračac, Hrvatska Kostajnica, Drniš, Glini i Obrovac (16. XII.). Ovi nizovi redovitih izdanja završavaju se prikazom grada Makarske (30. III. 2001.). Hrvatski akademski slikar Ivica Šiško dopadljivim je i jednostavnim linearnim crtežom približio sve ove gradove brojnim korisnicima prikazujući najznačajnije ili pak najpoznatije motive iz svakog pojedinoga grada, tako je Ilok prikazan s motivom srednjovjekovne utvrde i franjevačke crkve, Dubrovnik sjedištem kneza Dubrovačke Republike Kneževim dvorom, Šibenik veličanstvenom katedralom Sv. Jakova iz XV. st., a kraljevski grad Knin prikazan je panoramskim pogledom na tvrđavu. Hrvatska je pošta samo desetak dana poslije oslobođenja Knina 16. VIII. 1995. izdala prigodnu poštansku marku, inačicu redovite marke iz 1992. godine, pridodavši hrvatsku trobojnicu i nadnevak 5. kolovoza 1995. datum kojeg od 1996. slavimo kao blagdan - Dan domovinske zahvalnosti.

Tema hrvatskih gradova obrađuje se i posebnim izdanjima prigodom značajnih obljetnica pojedinih gradova. Godine 1992. slikar Hrvoje Šercar simboličkom golubicom s hrvatskom zastavom i grbom grada Samobora obilježava 750. godinu kada je Poveljom kralja Bele IV. Samobor proglašen slobodnim kraljevskim gradom. Glavni trg koji nose ime velikog ilirskog pjesnika Ljudevita Gaja motiv je kojim Zlatko Keser obilježava 800. obljetnicu prvog pisanog spomena grada Krapine (15. 1. 1993) dok slikar Frane Paro izrađuje marku kojom se bilježi 550. obljetnica nastanka novog planiranog grada Paga (18. V. 1993.). Slikar Danijel Popović izradio je pak tri veličanstvena bloka s nizovima maraka, onaj za proslavu 900. obljetnice grada Zagreba i zagrebačke biskupije (16. XI. 1994) s motivima kasnogotičkog biskupskog štapa (XV. st.), Valvazorovom vedutom Zagreba s katedralom (XVII. st.), notnim zapisom brevijara sv. Justine (XIII. st.), zagrebačkom plinskom lanternom (XIX. st.) na fotografiji Toše Dapca, crkvom sv. Marka na Gradecu (XIII.-XIX. st.), zrakoplovom zagrebačkog izumitelja S. Penkale, zgradom zagrebačke burze V. Kovačića i staklenim tornjem Cibone arhitekata M. Hrčića, I. Piteše i B. Šerbetića (XX. st.). Slijede potom njegovi blokovi povodom 1700. godišnjice grada Splita (20. IV. 1995.) s motivima Dioklecijanove

palače prema rekonstrukciji E. Hebrarda, predromaničkim plutejom s likom hrvatskog kralja na prijestolju (XI. st.), slikom E. Vidovića (XX. st.), suvremenom panoramom Splita i poprsjem pjesnika M. Marulića, rad I. Meštrovića te posebni blok s markom na kojoj je prikazana povijesna jezgra grada sa crkvom sv. Dujma. Valvazorova veduta ponovno je motivom poštanske marke 1995. godine - ovoga puta petrinjske tvrđave koju slikar H. Šercar skladno upotpunjuje gravurom kršćanskih i turskih vojnika bilježeći na taj način 400. obljetnicu oslobođenja Petrinje od Turaka, a god. 1996. slikar Lovro Artuković izrađuje dvije marke u čast 800 godina prvog pisanog spomena grada Osijeka. Reprodukcijske slike stradanja grada Vukovara Zlatka Kauzlarica Atača na kojoj je izmučenim kao krv crvenima slovima ispisano ime grada i nadnevak 18. XI. 1991. izdana je 8. VI. 1997. povodom provođenja mirne reintegracije istočne Slavonije i Branje. Šibenska je katedrala i njen graditelj Juraj Dalma-tinac motivom marke povodom 700. obljetnice šibenske biskupije i proglašenja Šibenika slobodnim gradom (29. IX. 1998.), a grb grada Križevaca povodom 750. obljetnice slobodnog

kraljevskog grada Križevaca (24. IV. 2002.). U proteklih je jedanaest godina hrvatskim gradovima i naseljima bilo posvećeno čak 46 maraka. U redovitim izdanjima objavljeno je pet nizova s 26 maraka u milijunskim nakladama - Ilok je tako izdan u više od 16.000.000 primjeraka, Pazin 19.000.000, Osijek 42.000.000, a Bjelovar čak u 45.000.000 primjeraka. Hrvatski su gradovi bili temom na ukupno dvadeset prigodnih maraka u nakladi od 100.000 do 1.000.000 primjeraka (Knin, Zagreb, Split) rasprostrući i na taj način saznanja o hrvatskoj državi vrijednim crticama o nastanku i povijesti hrvatskih gradova..

REPUBLIKA HRVATSKA

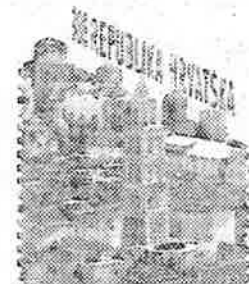
REPUBLIKA HRVATSKA

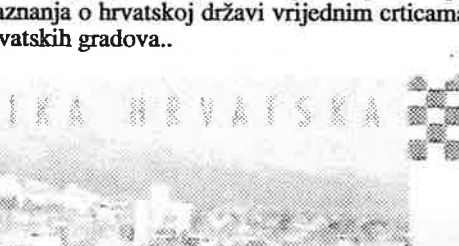
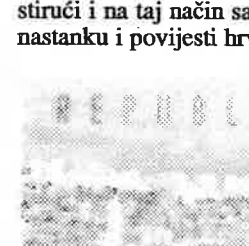
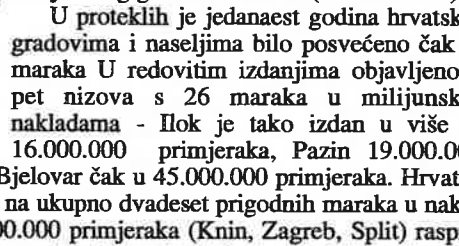
REPUBLIKA HRVATSKA

REPUBLIKA HRVATSKA

REPUBLIKA HRVATSKA

Višnja Millas Matutinović

"Pozno cvijeće"

Već nekoliko dana opažala je u novinama sitni mali oglasnik:

"Stariji gospodin, željan blage ljubavi i tišine sreće, traži gospodu, drugaricu, koja voli snatriti u predvečerje, čitati drage knjige o toplim šumama i tako čekati povratak svoga druga".

Malo se nasmiješila.

Padao je mrak, cvrčali su sjetno zrikavci, i bit će to krivo da je uzela žustro kuvertu, sjela za stol i odgovorila toplim pisamcem na to romantično nečije oglašenje nesavremene, sasvim nesavremene i pomalo staračke čežnje. Ili možda je bila potresena, jer je isto osjećala: davno je umro ljubljani muž, a ljubav njene mladosti izgarala je nad njegovim momačkim pismima i slatkim uspomenama i strasnom mirisu cvijeća na njegovu grobu da je dugo jecala neutješno, dok joj ne bi umor skrsio tugu i bolne čežnje. Ne, nije, nije mislila pišući to pismo na sebe, na svoje posljednje dane žara da ih zadnji puta užije - ne, htjela je samo vidjeti na drugome kako bi se vladala u takovom položaju, u blizini sreće, ispunjene žudnje...

Nakon tri dana digne u upravi novina pod naznačenom šifrom list. Potrči iza ugla, ustreptala kao šiparica, i raskine kuvertu. Tako joj tuklo srce, ah, tako je udaralo. Čitala je čudesno tople rečenice i smijala se sretno nad krasnom jednostavnom frazom, "Čekao sam takovo pismo, znate, tako kako očekuje pustinjač za rešetkama prozora svoje ćelije bijelu golubicu, jedinog prijatelja. Drago moje malo pismo!" Oh, Bože, zašto se tako zažarila?

Nije se mogla uzdržati da kod kuće odgovori. U trafici zamoli tintu i stoječki otpiše, ne prosto otpjeva, jer su joj riječi slatko tekle i nizale se sitnim dražesnim rukopisom u ljubak odgovor. Bacivši listić na poštu nije pošla kući, nego, tko zna zašto, krene perivojem u šetnju, sjedne na klupu i iznova pročitava u osami čudesne retke. Tako je promijenila nekoliko klupa čitajući uvijek ponovo, te stigne duboko u šumu do potoka koji je šumio slapićima i smirio se pred ustavom, gdje je voda duboka, bistra i zelena. Ona se nasloni na ogradu i zagleda se u glatku zrcalnu površinu. Slučajno padne s nagnute grane drveta sitan plodić, što li, i stvori se krug koji se stane umnažati i širiti, te čitava površina vode kod ustava zatitra i uznemiri se... Oh, to je pisamce, kao ovaj plod vodu, uznemirilo njen pokoj!

I tako se zaveze između njih dopisivanje koje potraja mjesec dana. Bila je sretna, sretna. Pisma su stizala svakog tjedna, pa svaki treći dan, pa svaki drugi. Zatim stane ih primati danomice, a naskoro bi poštar donio i po dva - jedno ujutro, drugo popodne. Čitala ih, čitala neprestance, kao da je poludila - i odgovarala kao začarana. Isuse, Marijo, što to činim?! Ali pismo bi je opet zanimalo i činilo zaboravljivom...

No njegove molbe postade nezadržljive, on se nije zadovoljio njenim pristankom da joj govori ti, nije se zadovoljio slatkim riječima, nijemim zagrljajima i sanjama. On je žudio da je vidi, da je čuje, da ostvari svoju sreću tihih i sretnih predvečerja, čitanja dragih knjiga i šetnja po toplim gustim šumama...

Drhtala je suzdržavajući njegovu nasrtljivost, strepila je pred časom kada bi mogli svi zlatni, nevidljivi končići, koje je tako sretno i zanosno povezivala, pući zauvijek.

I toga je dana prviput zaplakala, nakon presretnog smiješka koji trajaše nekoliko tjedana. Plakala je, plakala je bacivši se na divan licem i griskajući bolno čipke na rukavima. Nije mogla sjesti za stol da napiše nešto o rastanku. Oh, kako će to biti bolno za nj!

Pisma su stizala: "Draga, jedina, ljubljena, što je s Tobom?! Zaboga, da nisi bolesna, da nisi..."

A ona je stotinu puta pročitava sve njegovo dopisivanje i onda se odlučila da ga usreći...

- Thea, halo, Thea - presrela je kćerku svoje starije prijateljice, dvadesetgodišnju djevojčicu. Prije je pomislila: "On ima sigurno srebrne zaliske", jer Thea se pred godinu dana zaljubila u muža svoje mlade kolegice koji je imao crne oči i srebrne zaliske.

- Thea, molim te, dođi danas k meni, pokazat ću ti nešto, predložit ću ti nešto...

I došla je k njoj. Sve joj ispričala, kao u šali.

- Ti si mlada, pa ti to bolje pristaje. Ali, molim te, ne odaj me. Evo, pročitaj ove listove, pa se onda ravnaj prema njima. Budi topla, mila, kakova i jesi - zato sam te baš odabrala.

Thea je drugi dan utrčala veselo, zagrlila je prijateljicu svoje majke, izljubila je u zanosu:

- Bože, kako, kako je silan! Oh, kako govori, kako gleda! A zalisci - čisto srebro! Ljubim ga, ljubim ga...

Thea je bila sve sretnija, zanosnija. Samo se smješkala i govoreći o njemu sklapale joj se oči i drhtale usne kao da očekuje njegov poljubac.

- Onda, Thea, dovest ćeš mi ga ovamo za tjedan dana?

- Sigurno! Ali...

- No, Thea, pa ti si mlada, lijepa, zaboga!

Mala se umiri i zagrlji gospodu.

Čitav dan, pred njegov dolazak, šetala je nervozno sobom i mislila na nagli odlazak, na bolest, na... na... Noću nije spavala.

Ipak čekala je hrabro i sjela mimo u fotelj čitajući Čehovljevu pripovijest Pozno cvijeće. Već je čitala tjedan dana i uvijek se vraćala na prvu stranicu: - Sirotica Marusa!

Kad je stao pred nju, ona je vidno poblijedila i jedva čula njegovo ime izgovoreno toplim, baršunastim glasom.

Natprirodnom snagom primirila se i stala ga promatrati pažljivo, jer on je vidio samo Theu, on je gledao samo nju, samo nju...

Tanak nos, čelo ni previsoko ni prenisko, donja usnica krupnija i rumena... A oči, oči... I glas i kretanje i pogled, sve to odgovara toplini njegovih pisama.

- Ne bih želio da gospodi pravim smetnju...

- O, ne...

- Thea me prisilila - ne, nisam mogao biti bez nje, dok je sačekam. Ona je šutila. I Thea je šutila, malo smrknuta.

- Drago mi je bilo, gospođo! - reče on iznenada dignuvši se.

Thea se razveseli i opet postane jogunasta. Štaviše, nagovarala ga da ostanu.

- Nemoj, zlato, čemu da se dosađujete... - rekla je gospođa sasvim mimo, tek malo blijeda.

I kada je osjetila svoju ruku u njegovoj strelovito pomisli: neću smoći odzdrav!

Ali Thea je skakutala veselo... i on se s njom izgubi iza vrata.

A ona stajaše kao kip i pusti suze neka teku, neka teku potokom...

Uveče spali njegova pisma, skoči na groblje i ostade u molitvi do noći.

"Bruggs!", rekne sama sebi sutradan na kolodvoru, spremna na odlazak.

Ime toga grada učini joj se gorkim i žalosnim, i ona je vjerovala da će u njemu naći zaborav.

Preporučujemo vam:

Modern Age Plastics Inc.

Custom Plastic Fabrication & Machining
Specializing in Acrylics:

- Designing
- CNC Machining
- Computerized Vinyl Signs
- Point of Purchase Displays
- Optical Displays
- Acrylic Furniture
- Projektiramo po Vašim osobnim specifikacijama
- Izrađujemo Acrylic namještaj
- Stalci za novine, tace za serviranje, rame za slike itd.

For more information call:

Stan Trtanj, Ivan Hajsan or Bob Galamaga

Tel: (416) 675 2955, Fax: (416) 675 2965

50 Fasken Dr. Units #2, 3, 4, 5

Etobicoke, Ontario, M9W 1K5

Interesantno.....

PROCES MILOŠEVIĆU Koštunica, Srbi nisu kolektivni krivac

Jugoslavenski predsjednik Vojislav Koštunica upozorio je da bi nove demokratske vlasti u cjelini bez obzira na međusobne odnose morale najodlučnije reagirati na opasne tvrdnje izgovorene u Haaškom sudu, da su svi srpski političari imali paravojne formacije na Kosovu.

Koštunica je naglasio da u protivnom "nema ni pola koraka do optuživanja cijelog naroda, odnosno do teze o kolektivnoj srpskoj krivnji", rekao je predsjednik SRJ komentirajući svjedočenje bivšeg zapovjednika OVK Šukrije Buje.

Prije dva dana Šukrije Buja je kao svjedok na suđenju bivšem predsjedniku SRJ Slobodanu Miloševiću, među ostalim, rekao da su svi srpski političari imali svoje paravojne formacije na Kosovu, a rekao je i da ne zna točno koliko je Srba ubio. Reagirajući na dio svjedočenja u kojemu je zapovjednik OVK pokazao Koštuničinu fotografiju s puškom u rukama, predsjednik SRJ je naveo da ga je priča o toj snimci odavno prestala pogađati. "Snimljena je krajem srpnja 1998. kada sam sa stranačkom delegacijom DSS-a obilazio općine na Kosovu," rekao je Koštunica i dodao da je uzgred u to vrijeme bilo pakosnih komentara da on ne zna kako se puška drži. (Jutarnji list 10.6.)

Krajišnik želi na slobodu

Den Haag, Beograd, Odvjetnici Momčila Krajišnika zatražili su od Sudskog vijeća Haaškog suda da ponovno razmotri mogućnost puštanja Krajišnika da na slobodi čeka početak suđenja. U slučaju da bude pušten, Krajišnik se ne bi vraćao u BiH, već u SRJ, koja je sada dokazala da surađuje sa Sudom. Suci su već nekoliko puta odbacili Krajišnikove zahtjeve, navode srpski mediji, usprkos jamstvima vlasti RS i SRJ. (Večernji list 3.6.)

Haag od Beograda traži hitnu predaju 18 optuženih

Beograd - Zamjenik glavne haaške tužiteljice Graham Blewitt od jugoslavenskih dužnosnika zatražio je da što prije Haagu izruče preostalih 18 haaških optuženika s liste od 23 optužena za ratne zločine.

Blewitt je potvrdio da je tijekom svoga posjeta Beogradu od dvojice ministara tražio da učine sve što mogu kako bi optuženi bili što prije uhićeni ili se dobrovoljno predali Haagu bez obzira na to jesu li u Srbiji ili ne.

"Šljivčanin i Radić svakako su dvojica od desetorice koji se odmah mogu uključiti u suđenje jer je Mile Mrkšić već u haaškom pritvoru. Mi bismo htjeli organizirati zajedničko suđenje za njih trojicu", kazao je Blewitt. Dodao je da su suđenja haaškim optuženicima u Srbiji "malo vjerovatna". Blewitt je u Beogradu sudjelovao na okruglom stolu o suradnji Jugoslavije i Haaškog suda.

Prema pisanju cmorgorskih medija, ubijeni načelnik službe javne sigurnosti Boško Buha navodno je prošle nedjelje dan prije negoli je ubijen, pokušao uhititi Veselina Šljivčanina. U raciji su, tvrdi se, ranjene dvije osobe koje su čuvali Šljivčanina.

Za petoricu koji su se dobrovoljno predali, Mrkšića, Dragoljuba Ojdanića, Nikolu Šainovića, Milana Martića te Momčila Grubana, srbijanska vlada na jučerašnjoj je sjednici odlučila Haagu dati jamstvo kako bi privremeno, do početka suđenja, bili pušteni na slobodu.

Jamstva, kako doznajemo na sudu, još nisu stigla u Haag i zasad nije poznato kada će se odlučivati o zahtjevima za privremeno puštanje na slobodu. Tužiteljstvo se, kako nam je izjavila glasnogovornica Florence Hartmann, još nije očitovala o zahtjevima.

"Zahtjeve petorice koji su se dobrovoljno predali nećemo razmatrati zajedno, nego ćemo se za svaki slučaj očitovati pojedinačno", kazala nam je Hartmann.

Savezni ministar pravde Nebojša Šarkić najavio je da će za koji dan biti izručen bosanski Srbin Ranko Česić, koji je u svibnju uhićen na području Beograda. Česić je na popisu 23 optužena i tereti ga se za zločine protiv Hrvata i Bošnjaka u logoru Luka u Brčkom, počinjene 1992. godine. (Večernji list 15.6.)

Haag protiv Miloševića

Najbolji je svjedok protiv Miloševića sam Milošević

Den Haag, Haaško tužiteljstvo dokazivat će odgovornost bivšeg jugoslavenskog predsjednika Slobodana Miloševića za zločine u Hrvatskoj i BiH nebrojenim tajnim snimkama njegovih razgovora s najbližim suradnicima, nizom tajnih dokumenata, ali i službenim odlukama institucija hrvatskih i bosanskih Srba, kao i svjedočanstvima zasad neimenovanih političara.

U predraspravnom podnesku tužiteljstva o Hrvatskoj i BiH, objavljenom u Haagu, na više od 300 stranica nižu se citati iz telefonskih razgovora koje je u drugoj polovici 1991. Milošević vodio s najbližim suradnicima, Radovanom Karadžićem, Jovicom Stanišićem, Blagoje Adžićem, generalom Uzelcem i drugima.

Tako, primjerice, u razgovoru o akciji JNA u istočnoj Slavoniji s Karadžićem, vođenom 1. srpnja 1991., Milošević kaže da je ona protekla dobro, kako ima mnogo žrtava na hrvatskoj strani i da "sada treba izvesti ozbiljnu operaciju o kojoj smo razgovarali..."

"Mislim da su svi koraci koje sam poduzeo do sada urodili plodom", zaključuje u tom razgovoru Milošević.

Malo poslije istog mjeseca Milošević će u razgovoru s Karadžićem naložiti da se u BiH "blokiraju centri HDZ-a", te obećava da će bosanski Srbi "biti naoružani i bit će im dano sve što im treba".

Tužiteljstvo njegovu odgovornost za zločine gradi na tome da je Milošević, tada predsjednik Srbije, kontrolirao srpski blok Predsjedništva SFRJ i JNA i tako zloupotrebjavao te institucije, kao i kontrolirao cmorgorsko vodstvo, te vodstvo hrvatskih i bosanskih Srba u provođenju plana etničkog čišćenja i pripajanja osvojenih teritorija Hrvatske i BiH.

Protiv Miloševića govorit će i njegove vlastite izjave, poput one iz 1991. za NIN, da je naredio mobilizaciju policijskih snaga u Srbiji radi obrane interesa Srbije, ali i "interesa srpskog naroda izvan Srbije".

Etničko čišćenje u zapisniku

Tužiteljstvo je posegnulo i za izjavama njegovih suradnika od Jovana Raškovića, koji je rekao da je Milošević njihov fizički zaštitnik koji u 1990. kaže da Srbi u BiH "nikad neće dozvoliti" međudržavnu granicu prema Srbiji.

Na suđenju protiv Miloševića koristiti će se i službena dokumentacija, od zapisnika sjednica Predsjedništva SFRJ preko zapisnika sa sjednica predsjedništva i parlamenata hrvatskih i bosanskih Srba na kojima se otvoreno razgovaralo o etničkom čišćenju.

Pojedinačne zločine u Hrvatskoj i BiH tijekom suđenja opisat će deseci žrtava. (Jutarnji list 17.6.)

Popis stanovništva u RH

Svilanović: 4 posto Srba u Hrvatskoj posljedica je Miloševićeve ideologije

Beograd - Jugoslavenski ministar vanjskih poslova Goran Svilanović izjavio je jučer da je pad postotka Srba u Hrvatskoj posljedica rata i pobjede Miloševićeve ideologije prema kojoj Srbi ne mogu živjeti s drugim narodima.

"Milošević je možda tehnički izgubio sve ratove, ali je njegova ideologija pobijedila i to strašno", rekao je Svilanović u intervjuu agenciji Beta. "Rezultat rata u Hrvatskoj je pad postotka Srba sa 12 na 4 posto, odnosno etnički očišćena Hrvatska", naglasio je. Rekao je da je zadovoljan odnosima s Hrvatskom. (Jutarnji list 5.6.)

SRJ jamči sva vlasnička prava hrvatskim tvrtkama

Zagreb, Savezna Republika Jugoslavija jamči sva prava stečena prava hrvatskim tvrtkama. Složili smo se da i vlasnička prava INE u SRJ moraju biti zajamčena, rekao je jučer potpredsjednik jugoslavenske vlade Miroslav Labus nakon sastanka s hrvatskim ministrom gospodarstva Hrvojem Vojkovićem.

Labus je doputovao na konferenciju WTO-a, ali je boravak u Hrvatskoj iskoristio za razgovore s hrvatskim dužnosnicima o gospodarstvenim i političkim problemima. Labus nije želio prejudicirati ni jedno rješenje oko problema Inine imovine u Jugoslaviji, ali je istaknuo da će se sve sporovi pokušati riješiti mirnim putem, jer i međudržavni ugovor o sukcesiji svima jamči stečena prava. Tome se protivi hrvatska strana. (Jutarnji list 12.6.)

Damir Borovčak: Hello Toronto - ovdje Zagreb

HOMOSEKSUALNA POLITIKA

Kako uništiti obitelj u cijelini, trend je koji se sve više zapaža u svijetu. U Americi, u kapitalizmu, obitelj se razarala materijalizmom, dok na istoku komunizmom. Oboje nije bilo ništa drugo nego politika novog svjetskog poretka.

UDRUGE BEZ POTPORE

Čudni su kriteriji kojim se rukovodi ova Vlada kada daje ili uskraćuje svoju potporu raznim građanskim udrugama u Hrvatskoj. Evo i primjera: Kada je u Kninu 29. svibnja, radi katastrofalnog stanja, nemoći i golog preživljavanja prognanih hrvatskih obitelji iz BiH, osnovana Udruga naseljenih Hrvata iz Drvara, mediji to uopće nisu zabilježili! Medijska pozornost je izostala, kao i ozbiljnija državna potpora.

Već mjesecima pred Vladom prosvjeduje grupa neraspoređenih policajaca, s prenatlo medijske pozornosti i uz veliko Vladino ignoriranje njihovih problema. Ovih dana i opet nedovoljno naglašeno prolazi poruka sa skupštine Udruge obespravljenih državnih službenika, namještenika i građana, koja je nedavno održana u Karlovcu. Otkriva se i podatak kako se umjesto neraspoređenih policajaca, uglavnom hrvatskih branitelja, u Vukovarsko-srijemskoj, Osječko-baranjskoj i Zadarskoj policijskoj upravi, u međuvremenu, zaposlilo 39 Srba (Večernji lista od 1. VII.). Među njih 39 novozaposlenih čak su 32 prijavljena za oružanu pobunu protiv Hrvatske (!), a čak 34 ih ima završenu samo osnovnu školu. (!) - naglašava Ivan Turkalj predsjednik spomenute udruge i kaže da su o tim spoznajama izvijestili i Vladu i Sabor. Ujedno se traži jasan odgovor kako se takvo što može dogoditi i po kojim kriterijima oni imaju prednost u odnosu na neraspoređene hrvatske policajce i njihove ugrožene obitelji.

Dr. Ružica Čavar, predsjednica Hrvatskog pokreta za život i obitelj, koji djeluje već desetak godina, upozorila je još krajem prošle 2001. godine da se u demografski crnoj Hrvatskoj dogodio presedan, kada se na nivou Vladinog ureda za udruge odobrila novčana potpora jednoj homoseksualnoj udruzi, a nije se odobrila nikakva potpora mnogim obiteljskim udrugama, kao ni Hrvatskom pokretu za život i obitelj. U 2001. godini od strane Vladinog Ureda podijeljeno je 22,5 milijuna kn na oko 250 udruga. S obzirom da Hrvatski pokret za život i obitelj te godine nije dobio nihi kune (ove godine mizernih 16.500 kn), logično proizlazi da su homoseksualne udruge od značajnijeg interesa za Republiku Hrvatsku, za razliku od udruga koje skrbe za život i obitelj. Nedavno je objavljeno, kako je jedna značajna europska institucija dala donaciju od 40.000 eura riječkoj lezbijskoj udruzi "Lori", kao potporu za promicanje homoseksualnih prava u Republici Hrvatskoj. Također ta je udruga, i prošle i ove godine, dobila novčanu potporu iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Na temelju tih potpora može se ustvrditi da su homoseksualne udruge od velikog interesa za dekadentnu hrvatsku vlast, ali i za političke planove Zapada prema Hrvatskoj.

HOMOSEKSUALIZAM S POTPOROM

Posljednjih dana mediji su bili preplavljeni davanjem pozornosti pripremama, tijeku i svim posljedicama homoseksualne parade ili tzv. 'gay pride' u Zagrebu. Osim što je 'gay pride' dobio dodatnu značajnu novčanu podršku Gradskog poglavarstva (Vjesnik od 30. lipnja), dobio je i posebnu podršku lijeve i liberalne političke orijentacije. Na takozvanoj manifestaciji homoseksualnih prava zabilježeno je prisustvo ministra unutarnjih poslova i člana predsjedništva SDP-a Šime Lučina sa suprugom, Diane Pleštine, supruge premijera Račana, Sanje Kapetanović, saborske zastupnice SDP-a, predsjednika saborskog Odbora za manjine Furio Radina sa suprugom, saborskih zastupnika HSLS-a Đurđe Adlešić i Vilima Hermana, saborske zastupnice i predsjednice HNS-a Vesne Pusić i njezinog brata Zorana Pusić, predsjednika Odbora za ljudska prava, te Zorana Oštrića, potpredsjednika Zelene ljevice, predstavnika HHO-a, predstavnika Soroševog Otvorenog društva, predstavnica ženske udruge B.A.B.e. i njima sličnih. Cijeli skup trebao je voditi Mario Kovač, borac za legalizaciju lakih droga, koji je po pisanju tiska, navodno neposredno prije početka parade napadnut i pretučen, pa su njegovu ulogu preuzeli Drago Pilsel, novinar poznat po kritičkim napisima protiv katoličke crkve, klera i tradicionalnih hrvatskih vrijednosti i Vesna Teršelić, predstavnica Centra za mirovne studije. Među onima koji su pozdravili skup našli su se čak i predstavnik veleposlanstva Kraljevine Nizozemske, te visoki povjerenik za ljudska prava UN-a Juan Pablo Ordóñez. Skup oko stotinjak homoseksualaca osiguravalo je 300-tinjak pripadnika inter-

ventne policije i možda još toliko policije u civilu. Cijela organizacija homoseksualne parade, koštala je dakle porezne obveznike Hrvatske države par stotina tisuća kuna iz državnog i gradskog proračuna. Interesantno da je ovu potrošnju hrvatskog poreznog novca, na pripreme i organizaciju ovog grotesnog skupa pod izgovorom zaštite ljudskih prava, još u ožujku 2002. na tribini Hrvatskoga populacijskog pokreta nagovijestila dr. Ružica Čavar. Ona je tom prigodom ukazala na rastuću medijsku kampanju o homoseksualizmu i tobožnjim ljudskim pravima, uz posljednju degradacije i ornalovažavanje braka i obitelji. Potkrijepila je to s podacima o užasnom i katastrofalnom demografskom stanju hrvatskog naroda i saborskom ukidanju zakona o poticanju nataliteta, smanjivanju primanja i prava roditelja, smanjivanja i ukidanja dječjih doplatka najugroženijim kategorijama djece i mladih, te opstanka na snazi jednog od najliberalnijih zakona u svijetu za uništavanje nerođene djece, izglasanog još 1978.g. Rekla je tada, kako je od početka godine samo Večernji list objavio više od desetak vrlo afirmativnih članaka o temi homoseksualizma, a HRT dvije TV-emisije 'Latinice' koje su vrlo pozitivno govorile o homoseksualnosti. Uz to i drugi su mediji djelovali slično. Nakon ovakve medijske kampanje može se očekivati da će za 2002. godinu još više takvih udruga dobivati potporu, iako bi je prema načelima za dodjelu trebale dobivati udruge od interesa za Hrvatsku - rekla je tada dr. Čavar. Prosvjed koji je u ime Hrvatskoga pokreta za život i obitelj bio upućen protiv održavanja homoseksualne parade u Zagrebu i protiv vlasti koja je dozvolila i odobrila takvo javno prezentiranje seksualnih nastranosti štetnih za društvo u cjelini i posebno za budućnost hrvatskoga naroda, upućen je posredstvom HINE i na medije. No, nitko taj prosvjed nije objavio! Time je još jednom postalo vidljivo, kako mediji manipuliraju i selektiraju mišljenja suprotna od uporno i isključivo plasiranih homoseksualnih 'istina'.

POIGRAVANJE S OBITELJI

No, kada potpora homoseksualnih ljudskih prava stiže od predstavnika Nizozemske, zemlje koja je najliberalnija po pitanju raspačavanja i konzumacije droge, koja odobrava vjenčanja i prva je u Europi ozakonila homoseksualne brakove, umjetne oplodnje homoseksualaca i posvajanje djece i koja je prva ozakonila eutanaziju starih i nemoćnih osoba, tada tome mediji posvećuju pažnju, jer to dolazi iz takozvane 'napredne' Europe. Nitko neće razmišljati - trebaju li nam savjeti izaslanika takove zemlje u kojoj u stvari već čvrsto vlada kultura smrti. Nažalost pošast nakaradnosti i ljudske izopačenosti širi se u Hrvatskoj sve više. Već sada homoseksualci i njihove ženske i muške udruge, zahtijevaju radi ravnopravnosti s brakom i obitelji, čak i promjene u hrvatskom Ustavu, kako bi oni za svoje neprirodne istospolne veze imali pravo na vjenčanje, na umjetnu oplodnju, na posvajanje djece i sve ostalo na što imaju pravo prirodne bračne veze i obitelji.

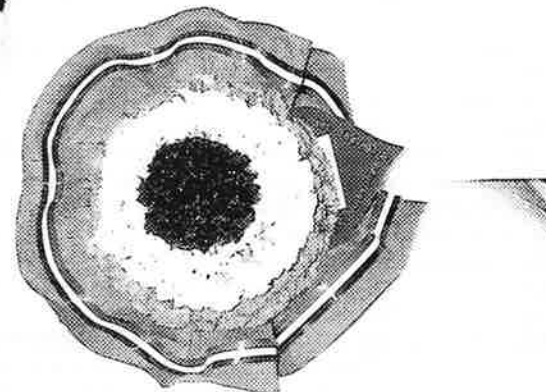
Dorino Manzin, predsjednik Udruge 'Iskorak', koja je ujedno i organizator homoseksualne parade u Zagrebu, na skupu je rekao: "Vi ste se izborili za Dinamo, Stojedinicu i trg Žrtava fašizma, izborite se i za naša prava. (...) Hvala vam što ste danas pisali povijest, već vidim da je ovaj grad i ova zemlja spremna za prihvaćanje. Danas nema gubitnika svi smo pobijedili." Inače, taj je Manzin u jednoj drugoj prigodi, bez utemeljenja ili bilo kakvog dokaza, ustvrdio kako homoseksualaca u svakom društvu ima 10 do 15 posto. To bi za Hrvatsku značilo oko pola milijuna! Neutemeljena i stvarno strašno proizvoljna brojka! Ali takova tvrdnja, češće ponovljena, značiti će nove i nove zahtjeve, nove ustupke, i konačno još veći novac iz državnog proračuna. U Americi je 1989.g. donesena prva sudska presuda da se homoseksualni par naziva - obitelj. Taj je proces eto stigao i k nama, pod krinkom humanizma, demokracije i ljudskih prava. Na kraju mogu se tako i kod nas, u ime kvazi ljudskih prava očekivati sudske tužbe, a na kraju nije isključeno i zahtijev za saborskim mjestima homoseksualaca u Saboru.

Obitelj je davno nazvana kamenom temeljcem cijele civilizacije. Normalan brak i obitelj temelj su svakoga društva, pa i tradicionalno hrvatskog. To je osnov po kojem su roditelji odgovorni za odgoj djece

Višnja Milas Matutinović:

Zagrebački pušlek

Urednici Valentini umjesto pravog pušleka

Ne, na slici nije zagrebački pušlek - na slici je hrvatski pušlek, a boje su: crvena u sredini, bijelo oko, a plavi je papir oko cvijeća s još jednom hrvatskom trobojnicom. Košta oko 68 kuna

Rascvjetani mjesec lipanj opustošio je svojom sparinom zagrebačke ulice - ljetna je žega rijetke prolaznike posvema protjerala s pločnika u duboku sjenu zrinjevačkih platana, pa se doima da se tek pokoji opustjeli tramvaj ili osamljeni automobil izlaže jarkome suncu. Sve do prilaza Dolcu i golemim šestinskim zaštitnicima, žarko crvenim suncobranima, ispod kojih se gizdavo razmeću klupe i košare prepune raskošnih stručaka gračanskog, sesvetskog, markuševačkog, mlinovskog, bistričkog, zelinskog, samoborskog, vrapčanskog, remetskog žutog, crvenog, plavog, bijelog, svijetlo ljubičastog, tamno ljubičastog, ružičastog, blijedoplavog, tamnoplavog, modrog cvijeća..... i gdje se čuje "domaće je, iz mog vrta i mog polja i moje šume, nije uvozno....."

Zagrebačke su se ulice posljednjeg desetljeća proljepšale, neke su umile svoja lica i otvorile vrata razdraganoj mladosti, fontane naširoko pršte kapljicama svježih sljemenske vode, a ban Jelačić ponovno ponosno stoji na svojem trgu iščekujući namjernike koje potom upućuje u hlad obnovljene Gradske kavane ili zaklon bujno razlitalih stabala u Gajevoj ulici. Promjene su nam već postale navikom - kao da je, eto, uvijek bilo tako spokojno i uglađeno.

Postoji još jedan posve osebujni detalj koji će nas zavesti tvrdnjom da je uistinu uvijek tako bilo i koji će nas podsjećati baš na ovaj prostor, na Dolac, na živost, na bujno ljeto i ljepotu prirode koja nam se tako raskošno podastire na ovom užarenom gradskom asfaltu. Naravno, radi se o malenom stručku cvijeća, stručku kojeg vješto i skladno umiju složiti samo one vrijedne ženske ruke koje to cvijeće uzgajaju po vrtovima ili sakupljaju po livadama i šumama! Riječ je, naravno, o osebujnom i jedinstvenom ZAGREBAČKOM PUŠLEKU!

Zagrebački je pušlek ustvari stručak čvrsto povezanog i raznovrsnog šarenog vrtnog cvijeća, a umjesto uvoznih šarenih kič-papira umotan je u tek skromno razlistano hrastovo lišće. Pitate li prodavačice o nazivu cvijeća u čas će vam reći - neven, različak, bočka, riglec, marjetica, krasuljak, iskrica, voluje oko, mesiček, ognjac, žutelj, bilek, oholica, klinčac, študent, ivančica.....

U zagrebačkom černo pušleku uglavnom naći cvijeće koje pripada porodici glavočika (Asterales) tj. biljaka s brojnim cvjetovima koji su skupljeni u glavice: neven je ustvari Calendula officinalis, jednogodišnja ukrasna i ljekovita biljka - narod ga naziva i bilek, mesiček, zimorod, žutelj; potom marjerita, u narodu krasuljak, i ivančica (Lencantherum vulgare) u narodu iskrica, jaglikovina, katarinčica, klobučec, krfulica, marjetica, milica, riglec, cvetka svetog Ivana, deklica Ivanjska, Ivan cvet, ivanjska roža, titrica, zvizdan bili, a u skromnijem svojem izdanju i tratinčica (Bellis perenni), mala livadna biljka sa sitnim bijelim cvjetovima. U glavočike se ubraja i razuzdana dalija (Dahlia variabilis) ili georgina- i žuta i crvena i bijela i narančasta u narodu poiznata i kao

bočka, a koja je svoje aristokratsko ime dobila po švedskom botaničaru Andriji Dahlu i koja je u Europu donesena u XVII. st. kao povrtna biljka poznata pod meksikanskim imenom kotli! Naravno, glavočikama pripada i maleni različak (Centaurea cyanus) plavih, ljubičastih, bijelih, ili ružičastih cvjetnih glavica, u narodu je poznat kao modra zečina, modrinjak, plavica, šemšljika, zagasilje, dalmatinska zečina, dalmatinski različak. Neke su endemske vrste ovoga cvijetka u Hrvatskoj zaštićene (Centaurea ragusina, Centaurea dalmatica). Zagrebački pušlek često resi i klinčac (Dianthus) iz porodice Caryophyllaceae poznat u narodu kao turski karanfil, oholica, divotnik, potom i hortenzija (Hydrangea), biljka iz porodice kamenika velikih, raznobojnih cvjetova koja je dobila svoje ime po botaničarki Hortense Lepante iz XVIII. st. Posebni su uresi zagrebačkog pušleka prozračni šlaer, potom različite šumske bobice i mali bijeli gumbeki te dopadljiva djevojka u plavom - cvjetak prozime blije-doplave boje, nježnih, osjetljivih i lepršavih leptirastih latica - preobražena cvjetna čaška ovoga cvijetka postaje skladna roška (kunadra) koja nas posušena duboko u zimu podsjeća na ljetni zagrebački pušlek.

Zabilježivši nazive cvjetaka mnogi su pokušali - negdje drugdje - složiti zagrebački pušlek. Razlog je vjerojatnog neuspjeha možda samo u činjenici da se takav mali, šareni pušlek skladno može složiti ipak samo u Zagrebu!

(Višnja Milas-Matutinović)

Pogleda na Trg bana Jelačića, i cvijeće kraj Dolca, tržnice u Zagrebu

Preporučujemo Vam:
Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K, 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X4 (905) 629 8415

Weisner, Stuttgart 1983, Rabuzin)

A slikar govori o svojim slikama: "Jest, slike su kao djeca, moje su uspomene, one ih nose u svijet. Putuju svijetom: moje vrbe, aprilsko sunce, moje staze, šume, vinogradi, crna zemlje, zelena žita, gmnovi šiblja, moja radost. Tragovi izgubljene ljubavi na zamrznutoj zemlji, jedan mali svijet. Biješe šume i nedjeljna jutra.

Ja ostajem sam sa nenaslikanim slikama. OSLUŠKUJEM ZEMLJU I NADAM SE.

Slikar gosp. Ivan Rabuzin u svom domu, s urednicom HI

Kako počinje i završava slikarev rad?

Prije nego što dodem pred prazno platno, svakako je postojala jedna ideja, želja koju najprije olovkom na platnu nacrtam, dotjeram koliko koliko je potrebno i kad već počinjem slikati, osjetim - ne mogu to zapravo objasniti - kao da slika sama traži nešto od mene, kao da ona sama upravlja sobom: ovdje daj to, ondje ono! Kao da sama sebe slika, a ja sam tu samo onaj koji mijša i dodaje boje... Tako u početku nikad nisam siguran kakva će slika biti na kraju....

Pitate li slikara kako doživljava svoje slikarstvo i reći će vam, da mu je "jako potreban kontakt sa živom prirodom, sa živim stvarima koje rastu oko mene, koje se pojavljuju i koje su me već kao dijete veselile i ja im se nikako ne mogu otkrnuti. Ne mogu napustiti prostore u kojima sam dosad živio i potpuno se preseliti u neki imaginarni svijet koji se sve više pojavljuje na mojim slikama. A sve što dobivamo za život - sve to dolazi iz neba, od sunca, od kiše, od oblaka. Kad ne bi bilo sunca, ne bi bilo ničega...."

Upitate li ga koja je poruka njegovog slikarstva, odgovor će biti: "Želim da naše duše rastu kao cvjetovi. Neka moje slike, naslikane i nenaslikane, osvijetle put čovjekovoj sreći."

Vi ste isključivo slikar pejzaža?

"Moje ne-slikanje ljudi nije bijeg, jer poštujem i volim svakog pravog i poštenog čovjeka. Slikanje mi je vjerojatno bijeg od loših ljudi. Zašto slikam pejzaže? Moj prvi slikarski rad bio je pejzaž. Moj prvi odlazak u svijet bio je popraćen tugom za pejzažem i majkom u tom pejzažu. Na sto slika dolaze dvije do tri s figurama, i to su uvijek neke neobične inspiracije."

Često govorite o osluškivanju vlastite zemlje, o vezanosti uz nju, o njenoj obojenosti....

"Dužnost nam je čvrsto stajati na svojoj zemlji. Slušati njezine odjeke, biti na njoj, u pejzažu, u kući. Iako nisam fizički, duhom sam vezan uz zemlju, za moje selo. To je usađeno u čovjeka za sva vremena. Kasnije u čovjekovoj duši nema mjesta ni za što što bi taj osjećaj nadomjestilo. Meni je, naprimjer, grada dosta nakon tri dana! Nije to otuđenost, nego ljubav prema zavičaju, plotu, domu. Kao dijete mislio sam da svijet završava vrhovima okolnih brežuljaka. Svijet mi je bio ono što sam gledao. To je ušlo u mene. To je bio moj svijet. Kad mi je otac odlazio, mislio sam da je s druge strane propao u neku

beskonačnost. No moj se svijet proširivao i još se danas širi. Ipak, bez obzira na širinu, ono moje selo uvijek je ostalo u meni najdublje. To je ono što na slici "Moj sin" - moj sin nosi u rukama...."

I uz slike, koje ostavljaju jedan poseban utisak na onoga tko ih gleda, gosp. Rabuzin je tražio još jedan ventil za svoju poetsku dušu, o kojem malo tko od vas zna. Tako je nastala mala knjižica "Nedjeljni zapisi" u kojoj su crtice razmišljanja umjetnika. Tamo ćete pronaći dušu čovjeka, koji riječima crta isto takve magične cvjetove, kozmičko sunce i talasasta polja prekrasne zelene boje. Tu ćete pronaći novu sliku, nešto što niste vidjeli niti na jednoj slici slikara hrvatske naive Ivana Rabuzina, slikara Hrvatskog zagorja.

Veliki vrt

Sa slikarskim platnom pod rukom zastao sam na putu prema moždanskim šumama. Sunce grije, ptice u obližnjoj šumi pjevaju. Vjetar njiše cvijeće i mladice žute vrbe uz put.

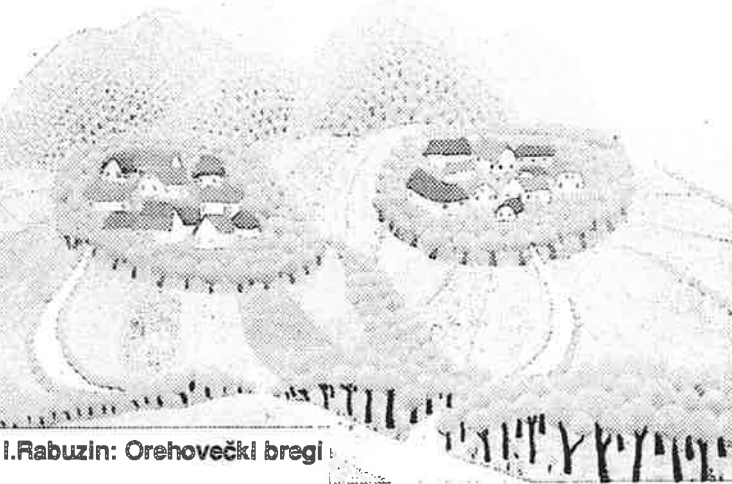
Sve je mlado i novo. Sve se nudi oku. S brežuljka gledam pejzaž. Vidim vrt omeđen vrbama.

Teče Bednja. Malo selo Biškupi i oni teški polukružni bregovi zvani Ljubej. Ovo je pejzaž koji ću danas crtati.

Često se ponovno vraćam istom pejzažu i uvijek nadem nešto nova. Jesen, proljeće, vjetrove u vrbama, ili oblake rastrgane na nebu.

Njišite se vrbe na ovom travanjskom vjetru, rasti srce moje - crveni cvijete u šumskoj zelenoj travi! Cvijetići bijeli, sitni, note mojeg slikarstva, njišite se, živite, cvjetajte, rastite do neba čistog i plavog! (Nedjeljni zapisi)

Prekrasno je bilo veče koje smo proveli s umjetnikom u njegovom ateljeu, Hrvatskom zagorju. Sunce se je polako spuštalo na horizontu, i iako je bilo vruće, osjećala se skoro oluja. Za stolom u vrtu gosp. Rabuzina bila je osjetna ljepota trenutka, kad smo svi mi bili počašćeni prisustvom čovjeka, koji stalno osluškuje puls svojeg zavičaja. A takvih je ljudi, morate priznati, vrlo malo na ovom svijetu.

I. Rabuzin: Orehovečki bregi

Ivan Rabuzin: Šumsko cvijeće

U tamnini šumskoj, u žilištu stabla
raste šumsko cvijeće
zeleno i manje zeleno.
Bijelo i bjelje, plavo i plavlje.
Do ruba šume, do zelena vjetra.

Boje šuma stvaraju
oblike vertikalne.
Čeznu za plavim,
za visinama svijetlim. (Nedjeljni zapisi)

Valentina

u svakom civiliziranom društvu. Ipak ta se koncepcija namjerno i sustavno ruši u svijetu, počevši na zapadu, a sada i u Hrvatskoj. Kako uništiti obitelj u cijelini, trend je koji se sve više zapaža u svijetu. U Americi, u kapitalizmu, obitelj se razarala materijalizmom, dok na istoku komunizmom. Oboje nije bilo ništa drugo nego politika novog svjetskog poretka. To je poredak koji uništava tradicionalno društvo, koji želi uništiti obitelj. Najprije se izazove problem, zatim ga se rješava sve većim uplitanjem vlasti. Selekcijom informacija i nametanjem u medijima, ljudi vjeruju da je samo ponuđeno rješenje poželjno, naprosto zato jer je jedino ono forsirano. Konačni rezultat je

Dr. Vladimir P. Goss: Croatian culture - our best "weapon"

In the bay of Mala Lozna to the east of Postira on the island of Brač, on a rather steep coastal slope, there is a small modern white house, facing North, toward the Brač Channel and the mainland. The view is breathtaking. Across the blue waves of the Adriatic one can see the entire stretch of the Mosor mountain, the rocky gap cut by the Cetina on its way to the sea at Omis, the proud Omis fortress, and, closing up the picture at the right, the enormous blue mass of the Biokovo.

"We bought it for the view," I was told by the owner, Vesna Krezich Kittelson, a well-known American painter (or may we say Croatian-American) from Minneapolis. Vesna, and her husband, David, a scientist and professor at the University of Minnesota, spend much of their summers at Mala Lozna. They explore the rich history and present-day beauty of the island of Brač, while also visiting other Central Dalmatian islands, and Split, where Vesna grew up, and where she still has close relatives, including a brother, Andrija.

The main reason of my visit to Vesna's summer resort was to see some of her new works, and discuss a possibility of an exhibition of her art in Zagreb and Rijeka in 2003.

Vesna made her name, in particular among the Croats in North America by her "war paintings", painted in the early and mid nineties, her response to Serb aggression against the Republic of Croatia. Her "fragmentary" post-modernist paintings combining several canvasses of various forms and sizes, and additional "ready made" materials, such as bricks, rocks, and chunks of metal vividly conveyed the tragedy of such Croatian places as Vukovar and Dubrovnik.

Once the shooting war was over Vesna's palette brightened up, and her new style was compared by critics to the Pompeian frescoes or the late Baroque art of such masters of light touch as Giovanni Battista Tiepolo. I saw a dozen of "new Vesna" at Postira; I was in particular taken by a series of paintings stretching over two walls of the living room (and negotiating a corner in their progress) called "The Wave." They seem abstract but, as Vesna explained, they represent the changing motion of the sea-water, and our perception of that changing rhythm and energy. The blues and golds wonderfully conjure the magic of the waters of the Adriatic, the most beautiful sea in the world. In this sense, these paintings are no abstracts at all, but a very concrete image of eternal beauty, motion and energy.

Not so long ago I wrote about one of Vesna's paintings, "The Hands," in my "Global Croatia" column in the Matica. There, I proposed to see the two hands intertwined in the game of cat's cradle, as two Croatias, the homeland and the diaspora. Vesna, like many of us, belongs to those two worlds, living a life of a successful American, Canadian, Australian... and at the same time experiencing a deep sense of love for our old country. Artistically, she belongs to the same "index" as other outstanding expatriate creators of Croatian origin - painters Marko Spalatin or Anton Cetin, or writers Josip Novakovich or Mary Helen Stefaniak, to name just a few. This "index" is what I like to call "The Index of Global Croatia," listing men and women of creative spirit who belong both to the mainstream of the lands they live in, to Croatian art and culture history, and to the culture of the entire Croatian global community, Croatian global culture.

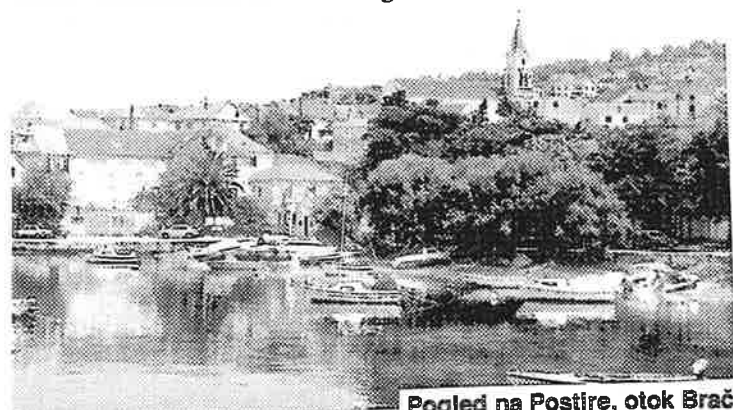
Whoever I talked to recently about such issues, including the editor of this paper, seems to be in agreement that Croatian culture may be our best "weapon," and also the best link between the home and abroad. Vesna is no exception, and she tells it best through her art. One of the major problems in the relations between Croatian homeland and the diaspora is a lack of understanding, which leads to stereotypes and prejudices. And how better dispel those but by telling each other our

manje slobode za većinu! Novom svjetskom poretku i naša se vlast duboko klanja, povlađuje i bespogovorno izvršava. Sve pod izgovorom ulaska u Europu, i pod farsom prihvatanja ljudskih prava, humanizma i demokracije. Nedostaje znatniji otpor katoličkih intelektualaca, pa i crkve. Možda se smatra da je za potpuni odjek ovih događanja još malo prerano, no plašim se da dok ponovo utvrdimo kako su naša temeljna ljudska prava u našim hrvatskim tradicionalnim i katoličkim vrijednostima, moglo bi biti već i prekasno.

Damir Borovčak

damir.borovcak1@zg.tel.hr

dreams, visions, or even nightmares. This is the task of the artist, and so the art can play an enormous role in bringing together the two halves of the Croatian national being.

Pogled na Postire, otok Brač,

I have written many times that the Croats need not fear globalization, as we have been "globalizing" for over two hundred years. As Vesna pointed out, there are many good things Croatia could learn from America (and this also means Canada), and so many things expatriate Croats could do for the old country. We need not fear, with a proviso we join the global community as a subject, and not as an object. As people aware and proud of their culture and identity. The least we who toil in the area of culture and creativity could do is to keep telling our stories, and making sure that they are heard. Each such encounter is a small but precious link in a chain which is slowly being put together in front of our eyes. We invite you to the opening of a major exhibition of the outstanding Croatian-Canadian painter, Anton Cetin, in Rijeka on October 3, 2002. And in 2003 we will invite you to Croatian exhibitions of Vesna Kittelson and Marko Spalatin. And we also invite you to help us identify more talent in Croatian communities all around the world, and to bring Croatian talent and culture to the world public.

Vesna (Krezich) Kittelson was born in Trebinje and raised in Split. She studied law, and while on specialization in Cambridge (UK) she met her future husband, David, married him, and moved to Minnesota, where she devoted herself to painting. In 1978 she obtained a M.A. in Design at the University of Minnesota and ever since then she has successfully exhibited in a series of outstanding exhibition spaces in the Mid-West (Weisman Museum, Walker Art Center both in Minneapolis-St. Paul), and abroad (Cambridge, Paris, Split). She has been teaching art at the Minneapolis College of Art and Design since 1995.

Vladimir P. Goss

We are recommending...

PETER DONKO & ASSOCIATES, OPTOMETRIST

EYE EXAMINATIONS
DESIGNER GLASSES & CONTACTS
LASER VISION CONSULTATION
NEW PATIENTS & WALK-INS WELCOME
OPEN EVENINGS & SATURDAYS

EYE
HEALTH
IS IMPORTANT

Located in the Medical Centre, Woodbine Mall
500 Rexdale Bl., Tel (416) 674 1165

Jeste li čuli ?

OD 1. LIPNJA NOVI SUSTAV ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

U prva dva tjedna prijavljivanja i potpisivanja polica dopunskog osiguranja, u sustav je ušlo gotovo 150.000 ljudi. U prvim su redovima bili umirovljenici jer je sutra, 1. lipnja, odnosno u ponedjeljak, 3., početak primjene novog modela zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja. Pacijenti koji nemaju iskaznicu dopunskog zdravstvenog osiguranja dio cijene nekih zdravstvenih usluga te participaciju za lijekove morat će plaćati u kešu. Koliko su, dakle, troškovi u zdravstvu koji su od ponedjeljka na teretu pacijenata, a što ostaje besplatno?

Sve lijekove koji se koriste u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti u cijelosti pokriva osnovno zdravstveno osiguranje. To se odnosi na oko 660 lijekova koji su na bolničkoj listi, među kojima su i iznimno skupi poput beta-interferona za terapiju multiple skleroze, poznati glivec za liječenje kronične mijeloidne leukemije, lijekovi koji se koriste u terapiji HIV infekcije.

Za lijek najviše 180 kuna

- Na listi lijekova koji se prepisuju na recept je 780 oblika lijekova, među kojima ih je na režimu participacija 340 - rekao nam je dr. Tonči Buble, zamjenik direktora Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. - Zakonom su participacije određene u postocima po pojedinim skupinama lijekova. U apsolutnim iznosima udio troška pacijenta za lijekove kreće se od nekoliko kuna do najviše 180 kuna, i to za antilipemike. No, kao što je poznato, polica dopunskog osiguranja pokriva i sve participacije za lijekove.

Participacija za zdravstvene usluge također je utvrđena u postocima u odnosu na punu cijenu koju zdravstvenim ustanovama određuje i plaća državno osiguranje. Od dr. Lidije Hrastić-Novak, pomoćnice direktora HZZO-a za medicinska pitanja, doznali smo kolika je osnovna ili polazna cijena za najčešće usluge u specijalističkoj, specijalističko-konzilijarnoj, stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti te u nekim drugim područjima medicine. Treba imati na umu da participaciju poskupljuje potrošni

materijal koji se koristi kao i svaka dodatna medicinska obrada.

Dakle, pacijent bez police dopunskog osiguranja pregled EKG-om platić će 2,25 kuna, rendgen pluća 1,80, ultrazvuk trbuha 12,25, kompjutoriziranu tomografiju mozga 72 kune, magnetsku rezonancu mozga 230,25 kuna.

U specijalističko-konzilijarnoj zaštiti pregled ginekologa stoji 5,40 kuna, pregled ginekologa s PAPA-testom 7,80, mali kirurški zahvat 28,50. Dnevna bolnica, što primjerice uključuje dijalizu, košta pacijenta 8,40 kuna, ali za dnevnu aplikaciju kemoterapije ne plaća se ništa.

Troškove pansiona za vrijeme bolničkog liječenja pacijent plaća po danu 42,08 kuna u bolnici za liječenje akutnih bolesti, dok za troškove smještaja i prehrane u bolnicama stariji kronični bolesnici po danu plaćaju 33,65 kuna. Troškova za boravka u bolnici oslobođeni su pacijenti u psihijatrijskim zdravstvenim ustanovama i djeca za vrijeme bolničkog liječenja kroničnih bolesti.

Plaćanje usluga u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti radi različitih prava podijeljeno je na dvije skupine osiguranika - od 18 do 70 godina i na starije od 70.

Za jednu totalnu protezu osiguranici iz prve skupine participiraju 50 posto cijene, što znači 446,92 kune, a za jednu krunicu (imaju pravo na ukupno četiri) 109,58 kuna. Stariji od 70 plaćaju 25 posto cijene totalne proteze ili 223,46 kuna. Imaju pravo i na tzv. fasetiranu krunicu koja ih košta 54,06 kuna.

Primarna zaštita besplatna

Osim uz policu dopunskog osiguranja, plaćanja su oslobođeni invalidi s najmanje 80 posto tjelesnog oštećenja, osobe čiji prihodovni cenzus po članu obitelji ne prelazi 1330 kuna, za samce 1730 kuna, ratni vojni invalidi Domovinskog rata, djeca do 18 godina, studenti na redovitom školovanju te trudnice, odnosno sve što je povezano s planiranjem obitelji, praćenjem trudnoće i porođaja.

U paketu zdravstvenih usluga koje su besplatne za sve i pokrivaju se iz osnovnog zdravstvenog osiguranja cjelokupna je primarna zdravstvena zaštita, laboratorijske usluge u domovima zdravlja.

Iz režima participacije izuzeto je liječenje zaraznih bolesti, kemoterapija, radioterapija, zdravstvena zaštita vezana uz transplantaciju organa, hitna medicinska i hitna stomatološka pomoć, hitni medicinski prijevoz, kućni posjeti za akutna stanja, kućno liječenje, patronažna zdravstvena skrb. (Večernji list)

INCIDENT

Šef UNESCOa darovao Dubrovniku medaljon s natpisom "Jugoslavija"

Dubrovnik, Glavni direktor UNESCOa Koischiro Matsuura izazvao je incident na protokolarnom primanju kada je gradonačelnici Dubravki Šuici uručio prigodan medaljon s natpisom "Dubrovnik-Jugoslavija". Gradonačelnica je bila šokirana darom.

"Nečuveno! Zgrožena sam! Dubrovnik je u ratu prolio toliko krvi, a oni koji su nas trebali zaštititi, daruju nam medaljon kojim nas svrstavaju u Jugoslaviju. Ogorčena sam", rekla je Šuica.

Pomoći nije bilo

Tijekom protokolarnog susreta Dubravka Šuica je zahvalila UNESCOu na poslijeratnoj pomoći te podsjetila Matsuuru na odnos krovne svjetske organizacije za zaštitu spomeničke baštine prema Dubrovniku tijekom agresije srpsko/cmogorske vojske 1991. godine. "Iako smo bili pod UNESCO-ovom zaštitom i stavili smo zastavu na pet tvrđava, pomoći nije bilo. Agresori nisu imali obzira prema spomeničkoj baštini. Mi Dubrovčani zbog toga jako žalimo", rekla je Šuica.

Matsuura joj nije izravno odgovorio, nego je kurtoazno podsjetio na konvencije koje su u dubrovačkom slučaju bile mrtvo slovo na papiru. Podsjetio je i na konvenciju o zaštiti spomeničke baštine iz 1954. godine prema kojoj je razaranje spomeničke baštine zločin. No, taj zločin nije spriječen, a Matsuura je najavio da UNESCO-u tek predstoji "toliko važno utvrđivanje načina zaštite UNESCOvih gradova u slučaju ratnih razaranja."

Žaljenje zbog štete

Glavni direktor UNESCOa izrazio je žaljenje zbog razaranja te se složio s mišljenjem da Dubrovniku treba posvetiti više pozornosti. Nakon toga je gradonačelnici Šuici uručio medaljon, prema kojemu je Dubrovnik ponovno pripao Jugoslaviji ili je još u njoj. Uzevši

medaljon, Šuica je direktoru UNESCO-a rekla da Dubrovnik nije u Jugoslaviji i povukla se u sobu.

Miroslav Kukoč, Manji incident

Pomoćnik ministra vanjskih poslova Mislav Kukoč priznaje da je riječ o incidentu, ali ga je okarakterizirao "manjim". "Ne treba od sitnog incidenta praviti probleme, jer je Matsuurin posjet od veće koristi nego što je taj propust štetan. Uvjeran sam da Matsuura nije imao nikakve zle namjere ili političke primisli. Pretjerana osjetljivost govori o frustracijama i mi se trebamo okrenuti budućnosti, a ne prošlosti. Svakako nema nikakve opasnosti da bi ta pogreška mogla proizvesti negativne konotacije", zaključio je Mislav Kukoč.

Matsuura se ispričao

Generalni direktor Matsuura ispričao se zbog "prouzročenih neugodnosti" koje je izazvao dodjelom medaljona s natpisom Jugoslavija. No, to nije nazvao propustom ili diplomatskim incidentom već različitim viđenjem važnosti medaljona. "Medaljon je napravljen u povodu upisa Dubrovnika 1979. u registar UNESCO-ve svjetske zaštićene baštine. Stoga on ima historijsko značenje i kao takvog sam ga darovao gradonačelnici", rekao je. (Jutarnji list 12.6.)

ŠIRITE
HRVATSKU ISKRU

Ivan Rabuzin: Čarobnjak svjetla i boje

Pred koji dan posjetila sam gosp. Ivana Rabuzina, slikara naive, jednog od najpoznatijih živućih slikara Hrvatske. Rabuzin, slikar ljepote i životne sreće upravo je takav - običan čovjek, koji stalno vidi sreću oko sebe, a ako je i ne vidi uvijek, jer život uvijek ne piše samo sretne priče, on sreću stvara kistom.

No, počnimo od početka. Gosp. Rabuzin živi u Ključu, selu pokraj Novog Marofa. Velika kuća, pokrivena mjednim krovom, smjestila se na vrhu brijega s kojeg gledate mile zagorske brijegje, rascvjetane ravnice, vrtove prepune cvijeća, vrbe, ceste koje vijugaju, vinograde i sve ono ugodno oku posjetitelja, a posebno čovjeku, umjetniku, gosp. Rabuzinu, koji je "najsretniji kad je ovdje", kako sam govori. S tog vidikovca pogled se širi na daleko, i ako imalo poznajete Rabuzinove slike, naglo pred sobom ugledate poznate pejzaže, slike cvijeća ili ono kozmičko sunce koje se tako s ljubavlju smiješi na ovu rajsku ljepotu, koja stalno stoji u srcu ovog umjetnika.

Detalj iz kuće slikara Ivana Rabuzina

Ivan Rabuzin rođen je 27. ožujka 1921. u Ključu kraj Novog Marofa, u Hrvatskom zagorju i danas živi tamo. Sam kaže kako je uvijek bolovao za svojim krajem, i jedan od nezaboravnih povratka kući ostao je u njegovom srcu, a kasnije je nastala poznata slika "Prilaz mojemu domu". Pučku školu pohađao je u Remetincu kraj Zagreba, a stolarski zanat izučio u Zagrebu i Zemunu. Majstorski zanat Obrtne škole završio je i tek tada započeo večernji tečaj crtanja (1946/47). Nekoliko godina radi kao stolar, i tek godine 1963. počinje se baviti profesionalnim slikarstvom.

U biti je samouk - najraniji sačuvani crteži potječu iz 1944., a prvi akvareli i ulja iz 1945. godine. Nakon niza godina intenzivnog bavljenja slikarstvom, Rabuzin tek 1959. otkriva svoju specifičnu tematiku - lirske pejzaže, osebnije oblike i boje - svoj vlastiti stil i osobnu poetiku. Od tada do danas izlagao je na mnogo mjesta: prva samostalna izložba bila je godine 1960. u Galeriji primitivne umjetnosti (danas Hrvatski muzej naivne umjetnosti), pa izložbe u salonu Mona Lisa u Parizu, Salon G, Salon Shira u Zagrebu, širom Europe, USA, Kanade, svijeta....

Od njegovih najzapaženijih nagrada svakako treba izdvojiti Grand Prix u Bratislavi 1969., visoke ocjene godine 1970 u Rimu u Palazzo Braschi, prvu nagradu na međunarodnoj izložbi Naivni '70, Grand

Premio D'Onore na smotri I Naifs u Luganu godine 1973, nagradu Medalja Slava Raškaj na Bijenalu akvarela u Karlovcu 1979., retrospektivnu izložbu godine 1992 u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu, pa izložba na Floridi, Ottawi itd. Ovaj izvanredno nadareni umjetnik, koji je do sada naslikao više od pet tisuća slika, izlagao je po cijelom svijetu. Godine 1976. Rabuzin počinje surađivati s njemačkom tvornicom Rosenthal, a godine 1980. prema njegovim nacrtima izrađuje se velika svečana zavjesa kazališta u Tokiju, a godine 1993. tapiserija u predavaonici Muzeja umjetnosti Saitama, u Urawi, također u Japanu.

Prva monografija o njegovom slikarstvu objavljena je u Milanu 1972., s tekstovima Raffaella Carrierija i Radoslava Putara. Godine 1976. Instituto Geografico de Agostini iz Novare objavljuje monografiju pod naslovom "Rabuzin", Vladimira Malekovića, koja je izdana iste godine na hrvatskom u izdanju Mladosti. Godine 1977. izdana je monografija "Il Paradiso di Rabuzin" (pod naslovom "Rabuzinov raj" ista knjiga izašla je na hrvatskom), a francusko izdanje godine 1979. uključuje ga u knjigu "Gaži, Kovačić, Rabuzin", Vladimira Crnkovića godine 1977., a godine 1982. Ivan Sedej autor je umjetnikove monografije koju objavljuje Control Data Arts, Minneapolis, Minnesota, USA. Monografija "Ivan Rabuzin - crteži" objavljena je godine 1986. u Zagrebu, a godine 1987. japanski izdavač Kodansha objavljuje monografiju Masayoshi Honme Ivan Rabuzin/Taiji Harada. Godine 1990. Imprimis Editions iz Londona iskaju monografiju "Rabuzin" Mervyna Levya. Godine 1992. izlazi u izdanju Matice Hrvatske iz Zagreba monografija Rabuzin - zbornik studija, eseja, kritika, prikaza i intervju, urednik i koautor Vladimir Crnković, a još nešto kasnije izlazi monografija Rabuzin Josipa Depola, objavljena na talijanskom. Godine 1995. u Bratislavi u Slovenskoj narodnoj galeriji priređena je velika umjetnikova retrospektivna grafika, koju prati monografija s uvodnim tekstom Anne Devroye-Stilz. Godine 1991. iskan je izbor stihova u povodu umjetnikova sedamdesetog rođendana "Oči raja- Hommage a Ivan Rabuzin", a godine 1996. U izdanju Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske, Vladimir Crnković priređuje za tisak Hommage a Rabuzin, knjigu eseja i pjesničkih zapisa u čast umjetnikova 75. rođendana.

Potrebno je posjetiti umjetnika, staviti ga u njegov ambijent i doživjeti ga tamo gdje on živi. Zagorski brezi, ta talasasta polja nježnih boja, zelenog i plavog i rozog i žutog, smjestili su se na slikama Rabuzina. Njegove su slike oslik kraja u kojem umjetnik živi. To su polja i vrtovi prepuni životne sreće, poezije na platnu, i svako njegovo ostvarenje je čudesno. Na slikama se ističu kružne i kupolaste forme: bregovi, krošnje drveća, a i svi oblaci su kružnog oblika, od najvećih do najsitnijih. Svaka je slika prožeta ritmizacijom. Na njegovim slikama vlada mir i tišina, to je svijet u kojemu isključivo vlada Ljepota, u duhovnom smislu Harmonija što rađa Sreću. Uvijek je odsutan sukob Zla i Dobra, i sve je rasvijetljeno, blistavo, posvuda vlada Radost i Plemenitost. Sve klija i buja, sve je prepuno energije i životodajnosti. Recimo slika "Šume", slikana u četrdeset i prvoj godini, primjer je onoga što će se sve jače i jače razvijati u njegovim daljnjim slikama: "Ljeto na ovom svijetu traje vječno, nebo je svagda plavomodno, a Sunce neprestano sve obasjava. To je prikaz stalnog popodneva, gdje sve opojno miriše, i prepuno je vedrine. To je stoga himna životu, radosti postojanja, slika što slavi Ljubav, Ljepotu, Nadu, Vjeru, Dobrotu. Stoga Rabuzin i jest alkemičar, mag, čarobnjak, koji jednostavno, obično i sveprisutno pretvara u dragulje." (Rabuzin - veliki hrvatskog slikarstva).

A što kritičari govore o slikama Ivana Rabuzina: *Rabuzin slika krajolike svoje domovine - Hrvatske. Slika njena polja, drveće i cvijeće, njene doline i brežuljke, njene ceste i kuće. Ali to nisu prašinom pokrivena, žedna polja kišom siromašnoga ljeta, to nisu s mukom obrađene njive i bezbrojni vrtovi kojima je jedini cilj da svojim vlasnicima danju žito, voće i povrće. Ni govora! To su stabla života i cvjetovi za radost očiju ružičaste i svjetloplave boje koji se iz plodnog tla usmjeravaju prema nebu, sjedinjuju se s nježnim svilenkastim nizovima oblaka, a predimenzionirano, blještavo sunce povezuje ih u kozmičko jedinstvo. Poput dragocijeh ogrlica od dragog kamenja pastelnih boja, šarene seoske ceste okružuju i ukrašavaju kupole brežuljaka, a iz nježnoplavog mora cvijeća penju se široko otvoreni cvjetni kaleži susret suncu: u dalekom obzoru nebo i zemlje stapaju se u mekoj, sanjastoj svjetlosti. Rabuzinova novija djela obilježena su težnjom prema pojednostavljenju. Povezanost oblaka i sunca, zemlje i zraka dopušta mu da se posluži s manje boja te da se tako približi novom i zanimljivom modelu slikarskog predočivanja.* (H.

- U tijeku svog odmora u Hrvatskoj mnogo sam gledala i TV, i preko njega "susrela" mnoge ljude i njihove živote. Tako sam jednog dana slušala emisiju o porijeklu riječi "srce", vrlo interesantno izlaganje koje je vodio prof. Ladan, poznat svim ljubiteljima hrvatskog jezika. Imala sam sreću susresti tog interesantnog čovjeka, i sve ono što sam doživjela slušajući njegovo izlaganje o srcu, postalo je zaokruženo kad sam ga sreća. Ostala sam upravo zapanjena znanjem tog čovjeka, koji je pred neko vrijeme bio u našoj zajednici i sjeća se gotovo svakog čovjeka kojeg je sreo. Taj susret s prof. Ladanom, uz slikara gosp. Ivana Rabuzina, bio je jedan od najupečatljivijih susreta mog boravka u Hrvatskoj.

I što me je najviše oduševilo u Hrvatskoj ovih dana? Nešto što vam uopće nisam ni spomenula u ovom kraćem opisu moga puta po Hrvatskoj: crkvice po Hrvatskoj i cvijeće.

Zar ovo cvijeće nije prekrasno? Nažalost, veselu žutu boju cvijeća ne možete vidjeti - velika šteta!

Počnimo sa cvijećem. Ja zaista volim cvijeće. Za mene nema ružnog ili običnog cvijeća, no cvijeće, koje sam vidjela u Hrvatskoj oduševilo me je. Cvijeće na Učki posebnih je boja i vrsta, cvijeće po Zagorju ili kraj dvoraca, ili u vrtovima svugdje po Hrvatskoj upravo je neopisivo. Cvijeće svih boja i vrsta visi gotovo sa svakog balkona ili prozora gdje god ste u Hrvatskoj. Miris ruža je opojan svugdje, a da ne spominjem ono ljekovito bilje, koje je bilo u cvatu svugdje gdje sam prolazila. Bilo je trenutaka kad sam osjećala kako je Hrvatska jedna velika vaza sa mnogo raznog cvijeća.

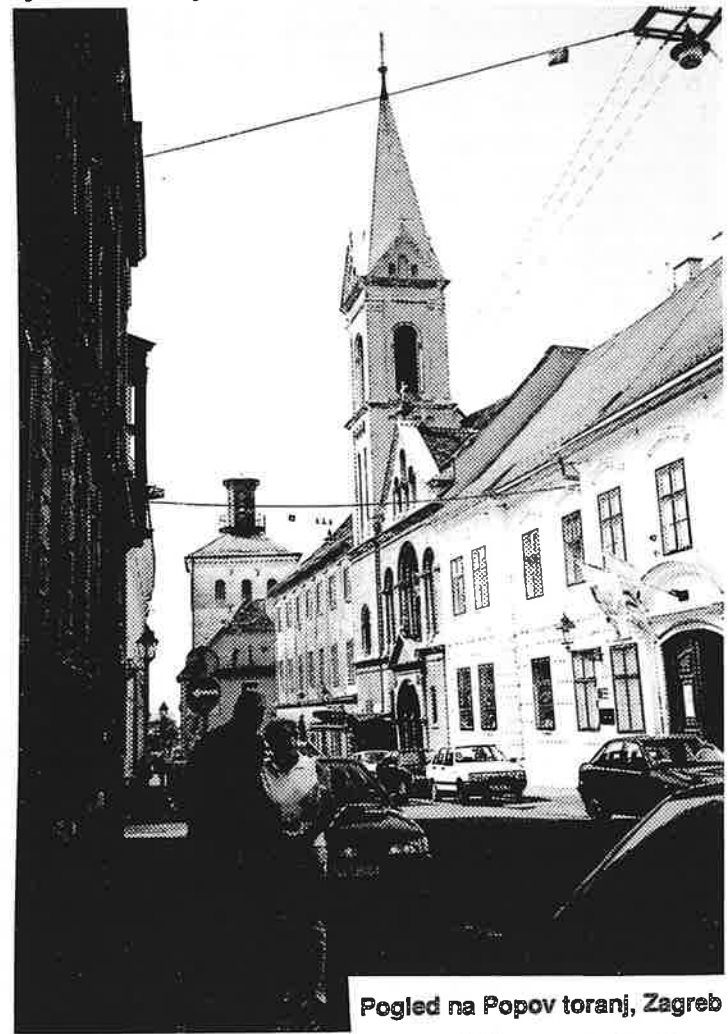

Detalj crkve "Presvetog Trojstva" u Ludbregu

A što vam reći o crkvicama Hrvatske? Ne znam da li ste uzeli malo vremena i posjetili crkve po mjestima kuda ste prošli. Od Ludbreške crkve, do Varaždinskih Toplica, Šestine, Vrbnik, Samobor, pa razne kapelice.... Svaka od njih posebna je, jedinstvena i svaka od njih naša je povijest. Neki ljudi s kojima sam obilazila crkve Hrvatske govorili su mi o "funkcionalnosti" crkve. Svakako, potrebno je da crkva udomi veliki broj vjernika, kako bi bilo toplo zimi, a hladnije ljeti, da nam donese onu nužnu blizinu Boga, no ono što nam svaka starija hrvatska crkva daje kad je posjetimo kao turistički objekt nezaboravno je: ljepotu i starinu, glazbu orgulja koje su nenadmašne u slici i zvuku, ornamente koji dah odnose - to je ono posebno, upečatljivo.

Donijela sam sa sobom stotine slika iz Hrvatske. Na rijetko kojoj od njih su ljudi, jer za mene pejzaži su srce slike, a ne nasmijani ili manje nasmijani ljudi. Te slike, svaka od njih, vode me natrag u Hrvatsku, u dane kad mi se duša odmarala na obroncima Sljemena, i udisala duševnu snagu za zimske mjesece pred nama.

Kako izreći hvala svim onima koji su mi darovali svoje vrijeme kako bi ja imala mogućnost vidjeti ono što oni vole? Hvala je premala riječ, no nažalost jedina u ovom trenutku.

Pogled na Popov toranj, Zagreb

Kako mi je bilo u Hrvatskoj, pitate me? Kako se može izreći apsolutna sreća, zadovoljstvo koje nema usporedbe, savršen mir i ljepota koja dah zaustavlja? Tako je meni bilo u Hrvatskoj.

Valentina

DONATIONS

It would be very nice from our Croatian groups and organizations to help the local charities, such the Hospital for Sick Children, local hospitals and food banks, Good Sheppard, Canadian Cancer Society or any other through money donations or volunteer work. We must not forget that we live in this country and benefit from the programs and institutions here. (BM)

Kultura

NOVI STALNI POSTAV MUZEJA SELJAČKIH BUNA U GORNJOJ STUBICI

GORNJA STUBICA - Ministar kulture Antun Vujić otvorio je novi stalni postav Muzeja seljačkih buna u Gornjoj Stubici, koji je postavljen gotovo tri desetljeća nakon prvoga godine 1973.

Autor koncepcije novog stalnog postava ravnatelj je Muzeja za umjetnost i obrt Vladimir Maleković. On je na svečanom otvaranju rekao da je Muzej seljačkih buna u dvorcu Oršić dosadašnjim stalnim postavom predstavljao Veliku seljačku bunu iz 1573., a da je novi postav usmjeren poglavito na sociokulturni ambijent Hrvatskog zagorja od srednjeg vijeka do polovice 19. stoljeća.

Cilj je nove koncepcije prikazati povijesni i kulturni identitet Hrvatskog zagorja i stvaralaštvo njegovih stanovnika u arhitekturi, odijevanju, običajima, vjerovanjima, političkim nazorima, književnosti i drugim umjetnostima, rekao je Maleković.

Jedan dio te baštine, dodao je, predložen je već samim dvorcem Oršić i njegovim pejzažnim ambijentom sa spomenikom Matiji Gupcu, te kapelom sv. Franje Ksaverskoga u sklopu dvorca, koja predložava sakralnu umjetnost Hrvatskoga zagorja.

Novi stalni postav sastoji se od više zasebnih cjelina. Rekonstrukcijom načina života zagorskoga plemstva od 16. do 19. stoljeća s maketama građevina, originalnim namještajem, uporabnim predmetima, portretima, plemenitaškim listinama i rodoslovnim stablima nastojale su se bilježiti promjene u društvu tijekom vremena. Suvremenim multimedijским pomagalicama predložena je profana arhitektura uglavnom gotička i barokna kao istaknuti prostorni znamen Hrvatskog zagorja.

Otvarajući novi stalni postav Muzeja seljačkih buna, ministar kulture Antun Vujić rekao je da će on pomoći u razumijevanju važnosti zagorske regije, koja obuhvaća cijeli sklop vrhunskih zdanja, ponajprije dvoraca kao što su Veliki tabor, Trakošćan, zatim Galerija Augustinčić u Klanjcu i dr.

Bit će to poticaj za gradnju novog muzeja krapinskog pračovjeka na lokalitetu Hušnjakovo, rekao je Vujić.

O prostornoj zamisli i oblikovanju novog postava govorio je arhitekt Mario Beusan. Nazočne je pozdravila i ravnateljica Muzeja seljačkih buna Goranka Kovačić. (H)

U KANADSKOME VELEPOSLANSTVU U OTTAWI HUMANITARA IZLOŽBA HRVATSKE NAIVE

Osam je slika naših naivnih umjetnika prodano na samome otvorenju izložbe u Veleposlanstvu RH u Ottawi, čiji prodajni prihod ide hrvatskoj djeci u ratu stradaloj od mina. Takav je humanitarni predznak izložbe dakako podržala dr. Diana Pleština, savjetnica za razminiranje ministra vanjskih poslova RH, koja je uz predsjednika Hrvatske bratske zajednice u Americi Bernarda Luketicha i veleposlanika RH u Kanadi Andrije Jakovčevića, pozdravila brojne uglednike diplomacije i kulture koji su došli podržati akciju.

Izložbu je organizirala zagrebačka Galerija Mirko Virius i Odsjek 2000 Hrvatske bratske zajednice iz Zagreba, a novčano su je pomogli Ministarstvo vanjskih poslova i Gradski ured za kulturu Zagreba. (H)

PROGLAŠENI NOVI ČLANOVI HAZU

Sto pedesetero dosadašnjih besmrtnika u redovitome članstvu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, nakon jučerašnje svečanosti u Palači HAZU pojačani su s osam novih akademika. Uz dobrodošlicu akademika Ive Padovana, predsjednika HAZU, uglednicima iz te najviše hrvatske znanstvene i umjetničke ustanove pridružili su se Nenad Cambi, Stjepan Gamulin, Vladimir Goldner, Ivan Kušan, Tonko Maroević, Ante Stamać, Nikica Kolumbić i Ivo Senjanović.

Svečano su proglašeni i novi dopisni članovi HAZU: Charles Bene, Eduard Čalić, Matko Čikeš, Mirjan Damaška, Josip Jernej, Hrvoje Lorković, Sanjit K. Mitra i Branko Souček. Akademija je s

petaestero novih znanstvenika i umjetnika popunila redove i u kategoriji člana suradnika (jedinoj reizbornoj). Uz diplome i počast, novi članovi HAZU nose i obvezu da pridonesu većoj ulozi stare institucije u traženju odgovora na izazove novih vremena. (Većernji list)

PROSLAVA ROĐENDANA PERE BUDAKA

Svaki pisac s opusom ima u široj javnosti svoje "etikete", a Peri Budaku to su najizvođeniji dramski tekstovi - "Mečava", koja je praižvedena 1952. u zagrebačkom HNK, i drama "Klupko", koja je postavljena 1953. u "Komediji. Plodni pisac (r. u Trebinju), širokog kazališnog, proznog, pa i pjesničkog iskustva, 23. 6. je u HNK, pred mnogim poštovateljima proslavio 85. godina svoga života, kao i pedeset godina izvođenja "Mečave"!

Budak je u svom širokom opusu uspio sjediniti stvaralačku imaginaciju i zanatske vještine, kazao je Slobodan Elezović.

Glumačko iskustvo u HNK, dugogodišnje režiranje za kazalište "Komedija", direktorski rad u Zagrebačkom dramskom kazalištu, široki dramski korpus, okrenut uglavnom ruralnoj, naturalističkoj ličkoj tematici, samo su neki dijelovi Budakova stvaralaštva koje i danas ostaje na repertoarima. Iako se devedesetih okrenuo uglavnom prozi, napisavši romane "Karanova sofa", "Sonata u d molu", "Nailaze vode", različitih tema - od ličkih priča o obiteljskim kobima do priča iz zagrebačke intelektualne sredine, HNK je proslavio Budaka uglavnom kao dramskog autora. Za razliku od nekih mlađih stvaralaca, Budak će ostati zapamćen kao iskusni kazalištar koji je poznao složeni mehanizam teatra i koji ga je znao artikulirati - kazao je Elezović.

Na proslavi je prikazan film "Mečava" Antuna Vrdoljaka, a autor je zahvalio publici pročitavši im nekoliko svojih veselih, pučki intoniranih pjesama. (Većernji list)

RAZDOBLJE DRŽAVNE SAMOSTALNOSTI

SPLIT, 27. svibnja - U povodu 900. obljetnice nastanka sporazuma Pacta Conventa, jednog od najznačajnijih pisanih izvora u hrvatskoj srednjovjekovnoj povijesti, potpisivanjem kojeg je stvorena hrvatsko-ugarska personalna unija, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika priređuje velik izložbeni projekt pod nazivom "Kninske vladarske zadužbine". Izložba obrađuje područje nekadašnje ranosrednjovjekovne Kninske županije, jednog od najvećih crkvenih i državnih središta toga vremena, a bogata spomenička grada potječe s gotovo 50 ranosrednjovjekovnih i srednjovjekovnih nalazišta na kojima je pronađeno oko 1800 sačuvanih kamenih spomenika i oko 2000 drugih arheoloških nalaza.

Izložba u splitskom muzeju bit će ostvarena u dvije etape, istaknuo je ravnatelj Ante Milošević, a eksponati glavnog dijela izložbe pripadaju razdoblju srednjovjekovne hrvatske državne samostalnosti, od početka 9. do kraja 11. stoljeća. Prva etapa projekta bit će otvorena krajem lipnja, a na vidjelo će iznijeti 200 najvrjednijih spomenika s nalazišta Biskupija - Crkvine gdje se nalazi Crkva sv. Marije i Mauzolej hrvatskih ranosrednjovjekovnih vladara. Bit će prikazana i maketa prostora od Kninske tvrđave do Biskupije i dokumentacija koja donosi historijat arheoloških istraživanja na kninskom prostoru.

Druga etapa izložbe bit će realizirana početkom prosinca a obuhvaća 800 eksponata koji svjedoče o cjelovitoj arheološkoj topografiji ranosrednjovjekovne Kninske županije. Uz kamene spomeničke ostatke crkvenog namještaja, upotrebne predmete, oružje i nakit, izložba će biti obogaćena i rekonstruiranim volumenima porušeni starohrvatskih crkva.

- Izložba je zamišljena kao logičan nastavak izložbene prakse koju smo u muzeju započeli velikim europskim projektom "Hrvati i Karolinzi" što obrađuje ranu hrvatsku povijest do polovice 9. stoljeća - kazao je ravnatelj Milošević i dodao da će novim projektom o kninskoj vladarskoj zadužbini sva grada biti kataloški obrađena, restaurirana i konzervirana, dok će samo najznačajniji spomenici naći mjesta u izložbenim dvoranama. (Vjesnik)

SAVIJAČA DUGA 15 METARA

Pedeset kilograma lovranskih trešanja, deset kilograma lisnatog tijesta, pet kilograma šećera, dva kilograma maslaca, pola kilograma vanilin šećera i jaja za premazivanje potrošili su slastičari lovranskog restorana "Kvamer" za štrudlu dugu 15 metara, koja je ispečena u čast brtošinke. A to je vrsta slasne lovranske trešnje koja se vraća na padine Učke, a uskoro će biti jedina zaštićena vrsta trešnje u Hrvatskoj.

Golema savijača koja je ponudena na lovranskom Trgu slobode u tri komada po pet metara, ispečena je u sklopu manifestacije "Dani črešanj va Lovrane" koja traje do 23. lipnja.

- Štrudla je planula za pola sata, a budući da su Lovranci i brojni gosti bili vrlo zadovoljni sljedeće černo je godine udvostručiti - imat će trideset metara i ponudit ćemo je u tri 10-metarska komada - rekao nam je vlasnik "Kvamera" Lovro Klarić. (Večernji list)

HRVATSKI BOGATAŠI PUTUJU U 50-TE

Hollywoodski glamur u stilu pedesetih godina prošloga stoljeća oživjet će danas (6.6.) na privatnome imanju Marince u zagrebačkim Šestinama. U ta vremena Diners Club Exclusive želi vratiti svoje najbogatije članove za koje na zatvorenom, luksuznom Retro partyju upriličuje koncert "The Plattersa", odnosno postave koja samo nosi ime te slavne crnačke skupine koja je 50-ih žarila i palila svojim sentišima.

Za zabavu bogatih gostiju pobrinut će se i "Soul Fingersi" te Big Band HRT-a, a predviđena je i glamurozna modna revija, popularni likovi iz pedesetih godina poput detektiva Phillipea Marlowa, te nagrađna igra čiji su glavni zgodici - dijamanti. Za svoje ekskluzivne članove, Diners je već organizirao luksuzna okupljanja, prije godinu dana u Klovčevim dvorima, a potom i Barok party u dvorcu Brezovici. (Večernji list)

JABUČNI NEKTAR IZ ZABOČKIH BREGA

Zbog jabuke ljudi su istjerani iz raja, mnogi je nazivaju i kraljicom voćaka, simbol je darivanja i ljubavi, a Hipokrat je još prije 2500 godina u liječenju primjenjivao jabučni ocat. Ljubav prema jabukama ponukala je i Ladislava Golubana (tel. 049/223 556) da 1980. na 2500 m četvornih stme livade na rodnim Zabočkim bregima zasađi stotinjak stabala kvalitetnih sorti (crveni deliches, jonatan), među kojima se može naći i primjerak starinskog nasada jabuka, kakvi su gotovo izumrli u Zagorju.

Osim što ga podijeli prijateljima i susjedima, od cijelog uroda Goluban pripravlja jabučni ocat.

- Ocat radim od čistog jabučnog soka na starinski način u drvenim posudama. Ne dodajem konzervanse, a voćke ne prskam, niti ih prihranjujem. Zato su neke moje jabuke i krastave, poneke i crvljive, no to je znak da su zdrave. Nije važna ljepota ploda, nego njegova kvaliteta - napominje 61-godišnji Ladislav. Urod je, kaže, u prosjeku dobar, oko 15 t jabuka, od kojih napravi oko 4500 l octa. No, kako ne tretira voćke kemijskim zaštitnim sredstvima niti hranjivima, količina plodova ovisi o Božjoj volji, odnosno o vremenskim (ne)prilikama.

Jabučni ocat čuva kraj klijeti u podrumu, koji je tri četvrtine visine u zemlji, i to u velikim plastičnim spremnicima od 1100 l. Sada ima oko 3000 l spremnjena octa za koji teško pronalazi tržište, a prodaje ga doma u rinfuzi 6 k/l, odnosno 4,50-5 kn u većim količinama.

- Supruga Vera i ja smo umirovljenici, pa prodajom octa krpamo nevelike mirovine, a rad u voćnjaku ujedno je i dobra rekreacija - kaže gospodin Goluban.

Tajna bistrine i boje nalik staromu zlatu njegova octa, koji miriše iz grla dok ga pijuckate bez osjećaja gorčine u grlu, predan je rad i preciznost pri ocetanju. Posebno je važno, napominje Ladislav Goluban, da se ocat u proljeće pretoči i da se odstrani talog koji ga zamuti.

A kako spriječiti da se jabučnica ne pretvori u ocat? - pitali smo. - Ne slažem se s onim koji upotrebljavaju konzervanse, jer je moj recept za zaustavljanje vrenja sasvim prirodan - pretakanjem. Pretočite li jabučnicu 3 ili 4 puta i odstranite talog, cijele zime možete uživati pijući ukusan sok - savjetuje Ladislav.

Četiri čaše jabučnog octa s vodom na dan - u 2 dl vode stave se 2 žličice octa - kazao nam je domaćin, liječe visok krvni tlak, a čaša napitka uz svaki obrok smanjuje višak kilograma. Patite li od kroničnog umora ili nesanice, vodi s octom dodajte i žličicu meda, sav-

jet je iskusna voćara. Kako sadržava obilje kalija, jabučnim octom mnogi sebi čuvaju zdravije kože ili se njime bore protiv prhuti, osteoporoze, protrovanja hranom (čisti želudac i crijeva). A u narodu se i ovdje priča da jabučni ocat ima i afrodizijačka svojstva, a ženama navodno pomaže da lakše zatrudne. (Večernji list)

"HRVATSKA ČIGRA" OPLOVILA SVIJET

Članovi Hrvatskog oceanskog jedriličarskog kluba su 28. svibnja u zagrebačkome Kulturno-informativnom centru prikazali prvu epizodu dokumentarne serije "Čigrom oko svijeta". Borbu s valovima Galapagosa, Tahitija, Koraljnoga mora, Australije, Indonezije, Singapura, Šri Lanke, Malediva, Madagaskara, Južnoafričke Republike, Brazila, Kanarskih otoka, Madeire, Casablance, te Gibraltara gledatelji Hrvatske televizije moći će pratiti od 11. lipnja u 20 polusatnih nastavaka putopisnog serijala. Plovidba "Hrvatske Čigre" traje od 2. rujna 2000., a posada, koja se izmjenjuje svakih nekoliko tjedana, upravo je oplovila svijet. Brod je prejedrio više od 42.000 milja, trenutačno je na Ibizi, a 23. lipnja vraća se u Biograd. Tijekom plovidbe se na brodu izmijenilo više od 170 polaznika oceanskog tečaja jedrenja.

- Osim što svladaju tehnike jedrenja, članovi posade se tijekom plovidbe nauče i na razne načine boriti s morskom bolesti - rekao je Mladen Šutej, snimatelj i scenarist televizijskoga projekta "Čigrom oko svijeta".

Do sada je snimljeno 50-ak sati materijala, dovršeno je osam epizoda, a ostale će biti gotove tijekom idućih 12 mjeseci. Posada "Hrvatske Čigre" planira snimiti i edukativni jedriličarski film o tehnikama jedrenja u svim uvjetima, a obuhvatit će i ribolov na oceanu, primjenu morske vode u kuhanju, te održavanje namirnica svježima u tropskim uvjetima, dakako, bez hladnjaka. (Večernji list)

Cavtat

NAĐENO ŠEST TOPOVA U POTONULOM BRODU

Stručnjaci Odjela za zaštitu arheološke baštine Ministarstva kulture u suradnji s Diving Centrom Cavtat, u akvatoriji Cavtata provode dokumentiranje i zaštitno istraživanje potonulog broda iz 18. stoljeća. Brod je na samo milju od Cavtata, na pristupačnoj dubini, te će nakon provedenog istraživanja taj podmorski lokalitet biti prezentiran ronionicima-turistima. Nalazište su prošle godine prijavili ronionci Diving Centra Cavtat. Nakon što je obavljen očevid, tijekom kojeg je zaključeno da se radi o zanimljivom nalazištu, osigurana su sredstva, te je pokrenuto zaštitno istraživanje (rad na izradi nacrtne, foto i video dokumentacije, vađenje uzoraka te probno sondiranje). Za sada se prepostavlja da je riječ o manjem ratnom brodu iz razdoblja 18. stoljeća. Na dnu su utvrđeni ostatci šest topova, triju velikih sidara te drugih metalnih ostataka brodske opreme. Svi nepokretni nalazi bit će poslije dokumentiranja ostavljeni na dnu. (Vjesnik)

Mojim očima (i srcem)...

Pred par dana vratila sam se iz Hrvatske. Ove godine nisam toliko putovala kao prošlih godina, no i ove godine doživjela sam Hrvatsku kao i do sada: tako lijepu domovinu rijetko tko ima! Zahvaljujući mnogim prijateljima i dopisnicima HRVATSKE ISKRE vidjela sam i upoznala dijelove domovine koje neki od vas možda nisu do sada vidjeli. No, prijedimo na ono što sam ja vidjela:

- Osijek, ljepotu Slavonije, prekrasne ulice i kuće tog dragog nam grada na obalama rijeke Drave. Posjetila sam i Bizovačke toplice, i nakon dana provedenog tamo, pitam se kako to da te toplice nisu bolje oglašene?

- U Kninu sam bila na još jednom predstavljanju knjige našeg dopisnika gosp. Damira Borovčaka: "Hello Toronto - ovdje Zagreb". Boravak u tom gradu me je zaista potresao, i moram s vama, dragi čitatelji, podijeliti zahvalnicu koju mi je poslao gvardijan kninskog samostana i župe Sv. Ante, fra Petar Klarić, za malu pomoć koju sam donijela ljudima koji se brinu za izbjeglice iz Bosne i one beskućnike kojima još nije riješen stambeni problem nakon rata. Kako namjeravam opširno pisati o Kninu negdje krajem kolovoza, danas ostanimo samo na zahvalnici koja ovako govori:

Iskreno Vam se zahvaljujemo na Vašoj ljubavi i pomoći, koju ste darovali za našu braću Hrvate i sestre Hrvatice u nevolji. Vaša ljubav i potpora velika su pomoć Caritasu u zbirljavanju kninskih siromaha, hrvatskih obitelji koje se još uvijek bore sa egzistencijalnim problemima.

Danas naš Caritas skrbi za 2307 obitelji, što predstavlja oko 10.000 ljudi. Pored toga, naša Pučka kuhinja hrani svakodnevno 120 siromaha. Svakodnevno se broj povećava, u prosjeku pet do šest obitelji, a onedavna skrbimo i za dvadeset hrvatskih deložiranih obitelji izbjeglih iz Drvara, sada smještenih u Izbjegličkom naselju Knin - Golubić, kao i dvadesetak obitelji, koliko ih se obratilo nama, trenutno smještenih kod rodbine i prijatelja u Kninu. Dok Vam iskreno zahvaljujemo, svakodnevno za Vas molimo blagoslov Sv. Antuna Padovanskog i Gospe Velikoga Hrvatskog Krsnog Zavjeta.

Svaki dan u crkvi Sv. Ante molimo krunicu za Vas dobročinitelje i Vaše drage pokojne, a svakog utorka slavimo sv. misu na istu nakanu. Dragi Bog Vam uzvratilo Vašu ljubav.

Mir i dobro!

*Gvardijan fra Petar Klarić
Voditelj Caritasa*

- Zajedno s vel. Gjuranom, posjetila sam i Ludbreg, (jeste li znali da je Ludbreg centar svijeta?) rodno mjesto vel. Gjurana i slušala o životu čovjeka koji je veći dio svog života proveo s nama u Torontu. Posjetili smo i vel. Valenta, koji je župnik u Varaždinskim Toplicama i podijelili s njim vrlo ugodno jutro.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 108, 5. VII 2002.

- Bila sam i u Velikom Taboru i Maruševcu. Morala sam još jednom doživjeti sve te ljepote koje sam upoznala prošli puta, no ovaj puta i jedan i drugi dvorac pregledavala sam u tančine, u društvu vrsnih vodiča.

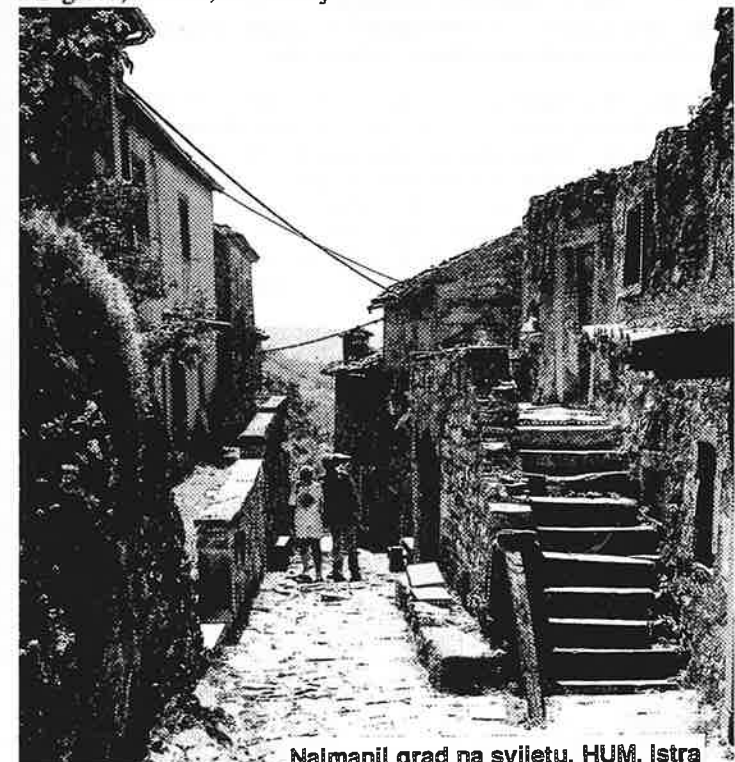
- Gosp. Borovčak me je odveo u Muzej grada Zagreba. Do sada sam vidjela mnogo muzeja, manjih i većih, no ovaj muzej, Muzej grada Zagreba, zaista je poseban. U muzeju možete vidjeti povijest našeg glavnog grada, no i neke pojedinosti koje su osobene samo tom muzeju: recimo, u samom podrumu muzeja u procesu restauriranja pronađeni su vrijedni arheološki nalazi, koji govore o kontinuitetu naseljenosti na brdu Gradec i pokazana su najvećim dijelom na mjestu nalaza. Tog istog dana stajali smo gosp. Borovčak i ja ispod topa na Griču, i iako sam ja, kao Zagrepčanka, pucanj topa doživjela više puta, svaki puta taj pucanj točno u podne novo je oduševljenje.

- Ovog lipnja u Hrvatskoj su bile strašne vrućine, tako da je svako putovanje bilo teško, no zato smo često šetali gradom, pili kavu u malim kafićima na Gornjem gradu ili oko bana Jelačića, ili u staroj Tkalči, uživali u pogledu na grad svake večeri. Posjećivala sam redovno Medvednicu, brdo nad gradom Zagrebom, "pluća Zagreba", kako je zovu; jednom čak bila i u Maksimiru, pa i na Savi. Posjetila sam Mirogoj, sve one naše mlade branitelje koji su sebe dali kako bi mi imali slobodnu domovinu. Doživjela sam moj grad, i uživala u njemu u pravom smislu riječi, sa živima, ali nisam zaboravila ni mrtve.

- Posjetila sam i otok Krk, rodno mjesto nadbiskupa Bozanića, Vrbnik. Nažalost, nismo mogli onako uživati kao što običavamo, jer se je sve isijavalo od jakog sunca i nesnosne vrućine.

- Nakon Vrbnika posjetili smo i Rovinj, prelijepi grad u Istri. Posjetili smo tamo i jednu izložbu slika slikara Emanuela Vidovića, malo posjedili među mnogobrojnim turistima i krenuli dalje, prema Umagu.

- Drugi dan vraćali smo se kući u Zagreb i krenuli "kraćim" putem: posjetili smo Hum, najmanji grad na svijetu, popeli se autom na Učku, posjetili Zeleni Vir u Gorskom Kotaru, "svratili" u Samobor na kremšnite - zamislite - preko Plešivice - i kasno navečer završili smo u Zagrebu, umorni, no beskrajno sretni.

Najmanji grad na svijetu, HUM, Istria

- Prošla sam kroz Koprivnicu i uživala u tom prekrasnom manjem gradiću, i nastavila za Hlebine. Tamo sam upoznala dva naša naivna slikara, gosp. Miju Kovačića i Ivana Večenaja. Ne znam koja mi je posjeta bila ugodnija, koji slikar interesantniji, jer svatko od njih ima drugačiji način slikanja, jedinstven u svijetu, nezaboravan. Par dana nakon toga posjetila sam i još jednog slikara, gosp. Ivana Rabuzina, koji živi u Ključu kraj Novog Marofa. Ta posjeta bila je posebna, jer sam tek tada "osjetila" zagorske brege i polja, šume i vrtove, tu vječnu inspiraciju slikara, čija ljubav prema svom kraju se očituje u svakom pokretu kista. U ovom broju HRVATSKE ISKRE donosim vam mali prikaz o slikaru Rabuzinu, jer su me njegove slike, videne izbliza, zaista oduševile.

we did) several hours in advance for fish, and a day ahead for lamb.

Pero brought us out his homemade red wine and mixed salad, made from his garden's yield - tomatoes, cucumbers, parsley. He told us the hamlet used to be completely abandoned. An Englishman wanted to buy it to turn it into an art colony, but several house owners refused to sell, even though they lived in Hvar.

Pero thought other people might move in, but he was in no rush to welcome them. I could see what he meant as we watched in quietude the last sun rays lick the sea, then the island tips.

On another evening, we were charmed by Vrisnik, a hamlet on a hill that got its name from aromatic heather. The whole place smelled of rosemary. At the entrance to the town, we met a man who rode a white mule, sitting sideways. An old woman was fixing the stone fence of her tomato patch. Streets zigzagged down the slope through low arches. Many houses tilted, with sagging doors, cracked wooden frames and unpainted windows; there was a forsaken beauty.

The streets looked as they may have 200 years ago, except older, decrepit, on the edge between ruins of history and glimmers of the future. Time has stopped there, but another dawn is on the horizon, refracting through cold beer on the tourists' tables.

At the bottom of the town, we found a restaurant, Konoba Vrisnik. The owner, Andro Grgicevic, who was both cook and waiter, told us that he'd been a chef at a hotel in Hvar, but when the war of independence from Yugoslavia came in 1991, the hotel closed down. So he built an addition to his house, with antique mill threads for beams, and made it a restaurant. The meal he prepared for us was delicious: three pounds of garlicky bluefish, served with his homemade wine.

Between these excursions, we relaxed at our temporary home. Our son, who usually resented having to practice the cello an hour a day, wanted to practice four by the end of our stay because Vladimir Perlin from Minsk, one of the world's finest cello teachers for children, inspired him.

We swam in the amazingly transparent azure waters, within a stone's throw of our apartment. (There have been paradoxical benefits from the war: tourists stayed away from the Adriatic for years, and the coastal factories closed down, so while most of the northern Mediterranean became a tourist strip mall, the Croatian Adriatic cleaned up and became all the more alluring.) Joseph learned how to use flippers and to snorkel, and Eva lovingly carried around a live starfish before letting it go back into the sea. From the beach, past a few topless Italians, we watched the ferries go by.

Once a week we took a trip in a small boat, which left from the Hvar marina, to the Pakleni Otoci archipelago, about a half-mile from Hvar; we stayed on St. Clement, the biggest island in the Pakleni chain.

Juraj Toto Meneghello, an officer in Napoleon's army, retired there (Napoleon, of course, ended up on an island as well), overwhelmed by the beauty of the place, and his descendants still own much of the island. My kids were wild about the Palmizana beach, which is sandy and shallow and lined with caves where you can shun the sun and play hide-and-seek.

For dinner, we walked up a hill through a palm grove to the Meneghello Place restaurant, which has an art gallery and on Sunday holds recitals by teachers from the Upbeat music school. Bartok's "Mosquito Dance," performed spiritedly by two violinists - Standly Dodds of the Berlin Philharmonic and Asja Kouchner of the Bolshoi Theater Orchestra - tickled my senses and made me ravenous.

I ate a splendid sea bass, even the liver and the adrenal glands, which I imagined gave me a special rush. While I rummaged through the organs and rolled them and melted them over my tongue, I bowed my head in stealthy pleasure, under the impression that the guests at the restaurant avoided looking at my obscene hedonism.

Eva asked me whether I had found the soul of the fish and what it tasted like and whether it had become a ghost in my throat. No, dear, we did not go quite that far, I replied.

Visitor Information

Passenger boats leave Split directly for Hvar several times a day; car ferries also leave Split for Stari Grad, a town on the island, several times a day. Tickets may be bought through a ferry agency, Jadrolinija, (385-21) 741-132, fax (385-21) 741-036, or through travel agencies. Ferry service to Stari Grad operates daily from Rijeka, in northern Croatia, and once a week from Ancona, Italy.

The neighboring island of Brac has an airport, with daily flights from Zagreb on Croatia Airlines, (385-1) 617-6845 or (385-1) 481-9633, www.croatiaairlines.hr; round trip from \$174 (ask about spe-

cials). There is ferry and boat service from Brac to Hvar daily.

Many yachts dock at the Hvar town marina; reservations can be made through Hvar travel agencies, and Atlas Travel Agency in Split, telephone and fax (385-21) 741-422.

The Croatian Tourist Office in Hvar is at Trg Sv. Stjepana 1 (St. Stephen Square), telephone and fax (385-21) 741-059.

Information about Hvar, including hotels and private accommodations, can be obtained from the Croatian National Tourist Office, 350 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10118, (212) 279-8672, fax (212) 279-8674, www.croatia.hr, and at www.hvar.hr.

At the Dubrovnik open air market

Where to Eat

Chez Pero, Zarace, (385-91) 250-8093, offers genuine old-style cooking; reservations must be made a day in advance. Dinner for my family with wine cost about \$40.

Konoba Vrisnik, Vrisnik, (385-21) 768-180 or (385-91) 522-9949, has an authentic village atmosphere with home cooking and wonderful homemade wines. Dinner for two with wine is about \$15.

Meneghello Place, on St. Clement island, 15 minutes by boat from Hvar, is near Palmizana Beach, (385-99) 478-311. Dinner for two with wine at this excellent restaurant under palm trees can run anywhere from \$50 to \$110.

40 and Up, an Internet cafe in Hvar, has good coffee, beer and wine.

Where to Stay

Reservations are highly recommended for high season, mid-July to mid-August. For information on hotels in Dalmatia, see the Web sites at www.dalmacija.net or www.suncanihar.hr. (Note: businesses don't use street addresses.)

Hotel Amfora, Hvar, (385-21) 741-202, fax (385-21) 742-014, has 373 modern rooms, a swimming pool, casino, exercise rooms and a good beach. Doubles are \$29 to \$64.

The Palace, in the center of town, (385-21) 741-966, fax (385-21) 742-420, is an elegant, air-conditioned and Internet-equipped 76-room hotel. Doubles are \$25 to \$70.

Hotel Pharos, Hvar, (385-21) 741-028, fax (385-21) 742-014, is the least elegant of these three, but comfortable. The 182 rooms have good views and there is an outdoor pool. Doubles are \$22 to \$56.

For apartment accommodations, contact the tourist office in Hvar or such tourist agencies as Pelegrini, (385-1) 742-250; Mengola, (385-1) 742-099; and Atlas, (385-1) 741-911. Prices range from \$20 to \$40 a bed a night; 50 percent discount for children. We paid \$43 for two adults and two children for a small apartment near the beach.

Music School

The Upbeat-Hvar music camp offers two-week string, flute and vocal instruction from July 5 through Aug. 30. Tuition is about \$200; \$150 under age 12. Information is available at public.srce.hr/hdgp/upbeat or from the director, Dobrila Berkovic-Magdalenic, (385-98) 203-917.

JOSIP NOVAKOVICH, The New York Times, May 26, 2002.

Hrvatska ISKRA

Canadian-croatian journal No. 108, July 5, 2002

The ICC: Another UN grotesque

Anyone still in doubt that Israel's government acted wisely by refusing to ratify the Rome Statute of the International Criminal Court (ICC) could do no better than learn the names of Ante Gotovina and Jonathan Randal, two very different men with roughly the same problem.

Gotovina is a former Croatian general who masterminded "Operation Storm," the Croat military operation that effectively ended the Serb-Croat war in 1995. Randal is a retired Washington Post reporter subpoenaed by the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (ICTY) the UN body the ICC is to supersede to furnish evidence against a Bosnian Serb accused of war crimes. Both cases illustrate the potential for political irresponsibility and moral fecklessness at the ICC.

According to the ICTY, Gotovina bears "command responsibility" for an offensive that led to the flight of 200,000 ethnic Serbs and the killing of 150 from the Krajina region of Croatia. Does this mean he carried out the operation with a view to this result? Hardly: Gotovina was not charged with any individual crimes, and all evidence suggests that Operation Storm was carefully designed, with American help, to give the civilian population ample time to flee the area and thus minimize civilian casualties. Instead, Gotovina's crime is that he organized a campaign that employed overwhelming force to meet its objectives.

As for Randal, an American citizen who lives in Paris, he is under threat of arrest from the French police for refusing to accede to the ICTY's demands. Randal argues that, by giving testimony, "journalists would as a collective profession be put at risk of greater harm and danger." In other words, tyrants fearing future prosecution by the ICC might want to snuff out the witnesses in this case, journalists while they are still in a position to do so. Never mind. ICTY judges insist Randal be hauled up to The Hague for questioning.

By what right do these judges issue their diktats? By virtue of a UN

Milosevic Is Unbowed After a Year in Detention

THE HAGUE, June 27 - Exactly one year ago, on June 28, Slobodan Milosevic arrived in The Hague in handcuffs, under cover of darkness. He was whisked off to a United Nations prison to face the first modern war crimes trial of a head of state.

That trial, focusing first on charges of crimes by Serbian forces in Kosovo, is in its fifth month now, with Mr. Milosevic conducting his own blustery defense as he tries to cast himself as another martyr for the Serbian cause. During the 13 years Mr. Milosevic ruled Serbia, Yugoslavia disintegrated in four wars. More than 200,000 people were killed and over a million more were driven from their homes. The bulk of the atrocities committed were carried out by Serbian forces, but Mr. Milosevic has consistently denied any link to the death and destruction committed in the name of the vision he long held of creating a Greater Serbia. It is a pattern to which he has held throughout the trial, trying hard to best or ridicule the 80 witnesses for the prosecution who have appeared to date. He has fallen ill twice - each time after losing a sharp courtroom duel with an important Western official, most recently two weeks ago with Gen. Klaus Naumann of Germany.

Both General Naumann and Paddy Ashdown, a British politician, met Mr. Milosevic, the former Yugoslav president, when he was at the height of his powers. But during his courtroom confrontations with them, the usually combative Mr. Milosevic spoke as if he felt betrayed and disoriented. He then came down with a high fever and what was described as flu. General Naumann testified that Mr. Milosevic had told him at a meeting in October 1998 that he would deal with the ethnic imbalance in Kosovo by killing Kosovo Albanians. Mr. Milosevic countered that the German general, who in his role with NATO eventually led the 1999 bombing campaign intended to drive Serbian forces from Kosovo, was not telling the truth about the meeting. For instance, he said, characteristically carping on a minute detail, the two men had celebrated their agreement with pear brandy, and not with plum brandy as the general said.

As the trial moves on, the strain on Mr. Milosevic, who is 60, the long hours in court and the evenings preparing for the next day's ses-

grant, of course. But in the case of the ICTY, at least the court's mandate is narrowly circumscribed to crimes committed in the Balkans. By contrast, as of this month the ICC effectively enjoys global jurisdiction over war crimes, crimes of genocide, crimes against humanity, and the so-called "crime of aggression." True, the court claims jurisdiction only in cases where a country "is unwilling or unable genuinely" to handle these cases on its own. But as Yale Prof. Ruth Wedgwood points out, "the US is hardly likely to prosecute its own" military officers for faithfully carrying out orders. The world really is the ICC's oyster.

Wedgwood also notes that "the court may be asked to determine when it is legal to use force and what constitutes 'aggression.'" In the case of Gen. Gotovina, this means jail time for being an effective officer who won his battles without inflicting massive civilian casualties. And one can only imagine what this would mean for Israel vis-a-vis its recent military operations against Palestinian terror: an effective quarantine of Israel, with our military personnel and reservists constantly under threat of arrest when travelling abroad.

And not just our soldiers: As of yesterday, settlers are to be considered war criminals by the ICC, meaning the court has given Palestinian terrorists sanction to fire at will at Israeli civilians in the territories. Going one better, the ICC also does not list terrorism as one of the crimes over which it has jurisdiction; apparently, "terrorism" was just too vague a term for the Rome Statute's authors.

As usual, the Europeans, who are to provide three-quarters of the ICC's funding, are now in full throat over America's parallel rejection of the court. They mock the Bush administration's insistence on gaining legal immunity for US servicemen. This is rank hypocrisy: Britain and 19 other countries involved in the peacekeeping mission to Afghanistan are currently demanding a written promise from Afghan leader Hamid Karzai that the same legal immunity demanded by the US be given to their soldiers. But again, never mind.

The ICTY could not have brought Slobodan Milosevic to justice without US bombs first raining down on Belgrade. Now the ICC wants to stand in judgment of precisely the kinds of "acts of aggression" that so far have provided the civilized world with its best protection from cruelty. How very typical.

(Jerusalem Post July 2.)

sion, are becoming visible. He slumps more often in his seat, and he misses important points. But he is still insisting on conducting his own defense. He has dismissed all the tribunal's offers of help, accepting only the assistance of two lawyers from Belgrade outside the courtroom. "He is a politician, he wants to do the talking," said one of his two Belgrade lawyers. Speaking for himself also allows him to convey his own vision of history, which he does, bit by bit, at every session.

On normal days, when Mr. Milosevic seems in form, the rhythm is familiar, offering an insight into the psychological pressure and deceit that he employed both to gain and then retain power in Serbia. This is particularly plain when Mr. Milosevic is confronted by insiders who - beginning in late May - were brought into court to expose the inner workings of Mr. Milosevic's government and war effort. Their descriptions of power struggles, clandestine operations and corruption have driven Mr. Milosevic into furious tirades. Three more unnamed but key insiders are scheduled to appear in the coming weeks. Ratomir Tanic, the first Serb to testify against Mr. Milosevic, was one of those insiders. Mr. Tanic said he worked for Serbian state security for much of the 1990's. From 1995 to 1997, he said, his mandate was to negotiate secretly with Kosovar leaders for a political solution to the growing unrest in Kosovo. But when a deal to allow Kosovo to regain a degree of self-rule, but not independence, seemed within reach in 1997, Mr. Milosevic abruptly changed his mind, Mr. Tanic said. At a reception, Mr. Tanic testified, Mr. Milosevic told him that "the Serb authorities should reduce the number of Albanians to a realistic proportion," deal with terrorism, and only then settle the political problem.

So Mr. Milosevic's intent was to reduce this group through "ethnic cleansing," a campaign of violence and deportation along the model of Bosnia and Croatia, Mr. Tanic said. But because senior Serbian military and government officials were opposed to a fourth war - after those in Slovenia and Croatia in 1991 and in Bosnia in 1992-95 - Mr. Tanic said, Mr. Milosevic set up an alternate chain of command to carry out his plans.

Mr. Milosevic was outraged, saying that he had never met Mr. Tanic and describing him as never playing a significant role. The

judges were barely able to control the shouting match that followed. "You're claiming I wanted to ethnically cleanse Albanians and kill Serbs, too," in a war, Mr. Milosevic yelled. "In your own interest, that's what you did," Mr. Tanic shot back.

Usually, Mr. Milosevic feigns indifference or scribbles notes while a witness testifies against him. Then Mr. Milosevic homes in for cross-examination. He often asks derisive, confusing or repetitive questions. Frequently, he takes more time than the prosecution and goes off into political arguments. The three judges try to rein him in, and reprimand him for arguing with witnesses. In response, he scoffs.

"What is most striking is his complete insensitivity toward human suffering," said Zivorad Kovacevic, a former Yugoslav ambassador to Washington and a critic of Mr. Milosevic. "The topic may be the killing of children or the pain of the victims, but he speaks with the sternness of a prosecutor."

Proceedings are still dealing only with atrocities committed during the 1999 Kosovo conflict. The earlier wars in Bosnia and Croatia, for which Mr. Milosevic faces charges of war crimes and genocide, will be examined later, as part of the same trial. Most witnesses until now have been Kosovo Albanians who have said much about the brutality of Mr. Milosevic's forces as they carried out their campaign of deportation and death in the Serbian province. But there have also been interesting and intense sessions with Western envoys, including William Walker, an American diplomat who headed a short-lived and ill-fated mission of Western observers to Kosovo who were meant to keep peace but found themselves unable to prevent war.

One witness, a Kosovo Albanian identified only as K5, said he had joined a Serbian police sabotage team after being blackmailed into collaborating with the police. Before team members went on a mission, he said, the police gave them emblems of the Kosovo Liberation Army.

Angry Milosevic supporters protest in Belgrade

BELGRADE, 29 June 2002: Angry supporters of Slobodan Milosevic threw rocks and firecrackers today, a day heavy with historic meaning for Serbs, at a protest against the reformers who ousted their leader. Thousands of demonstrators also voiced anger at Serbian Prime Minister Zoran Djindjic, a leader of the reformist alliance which toppled Mr Milosevic and the driving force behind his handover to the UN war crimes tribunal exactly a year ago.

The protesters rallied on St Vitus' Day, a date of momentous events for Serbs stretching from a 1389 battle, in which a Serb army was crushed by Turkish forces in Kosovo, to last year's transfer of Mr Milosevic to the court in The Hague. Around 4000 backers of the former president's Socialist Party gathered in Belgrade's central Republic Square and marched to the Serbian government headquarters, where some threw rocks, firecrackers and eggs at the building guarded by riot police. The demonstrators then continued their protest. They chanted "Slobo! Slobo!" and waved pictures of other war crimes indictees such as ex-Bosnian Serb leader Radovan Karadzic and his military chief Ratko Mladic. "Our goal is to recall the day when Milosevic was abducted and to warn the govern-

ment that the time has come to call fresh elections," senior Socialist Ivica Dacic told Reuters. An alliance of other opposition parties, including the Serbian Renewal Movement of veteran politician Vuk Draskovic, held their own rally nearby, drawing around 10,000 protesters.

Protesters at both rallies accused the DOS reformist bloc which toppled Mr Milosevic in 2000 of failing to improve living standards and fostering a climate of corruption and lawlessness. They demanded an early general election. "Reforms are in full swing - we're shutting down factories and opening betting stores," said a banner at the larger rally.

The organisers of both protests chose St Vitus' Day for their protests because of its strong historical resonance. The Serb defeat at the battle of Kosovo Polje (Field of Blackbirds) in 1389 gave rise to a culture of defiance which many Serbs see as central to their identity. Mr Milosevic vaunted his nationalist credentials on St Vitus' Day, 1989, with a speech to about a million Serbs at the site of the battle. The speech is widely seen as key step in the rise of nationalism which led to war in the Balkans a few years later. Also on St Vitus' Day, in 1914, Serb nationalist Gavrilo Princip assassinated Archduke Franz Ferdinand, heir to the Austro-Hungarian empire, in Sarajevo, sparking World War One. (World News)

Among their tasks was looting stores and burning vehicles of rebel sympathizers and killing Kosovo Albanians who financed the rebels or had relatives among them. Mr. Milosevic dismissed K5 as another "liar."

But one witness who intrigued Mr. Milosevic was Mehmet Aliu, a businessman from Kosovo who testified that he was in charge of logistics of the Kosovo Liberation Army, the rebels fighting for Kosovo's separation from Serbia. He said he also bought military equipment.

"How were you supplied with weapons?" asked Mr. Milosevic, who turned uncommonly polite.

"We bought them with cash," Mr. Aliu said, pausing briefly before delivering the jab. "Eighty percent of our weapons came from your army and police."

Mr. Milosevic seemed captivated. As Mr. Aliu described a Serbian arms shipment to Kosovo in early 1999, Mr. Milosevic wanted to know the names of the four members of the Serbian army and police who delivered the weapons. Mr. Aliu said he did not know. One was "one of Arkan's men," he said, referring to a notorious Serbian militia leader who was later murdered in a Belgrade hotel - many suspect at the behest of Mr. Milosevic. "They escorted us to Stedine village, where the truck was waiting," Mr. Aliu said. "There were also 5,000 meters of cloth for making uniforms, some mortars, 35,000 rounds of ammunition, 100 sniper rifles, Kalashnikovs." The four Serbs and the rebels stopped in a local cafe for drinks. Mr. Aliu said he asked the Serbs what would happen if Mr. Milosevic and the Kosovar Albanian leader, Ibrahim Rugova, found out about the arms deals.

The Serbs responded by cursing both leaders, he said, then one added, "May God allow this war to go on so we can keep doing good business."

(The New York Times, June 29.2002.)

Advertisement

*** \$20,000.00 REWARD \$ 20,000.00***

will be paid to any person who can identify and testify in court to the positive identity of Sime Vasilj under whose name on or about April 15, 2002 a pamphlet titled

Intelligence Service

MONTREAL- NEW YORK- TORONTO- NORVAL- CHICAGO- VANCOUVER- SEATTLE

Upravitelj: Sime Vasilj

was published and mailed to the members of Croatian community. If you possess this information kindly contact:

Mr. Bruce A. Thomas, Q.C., Tel: (416) 869 5455

Cassels Brock & Blackwell LLP, Barristers and Solicitors, Scotia Plaza, Suite 2100, 40 King St. W., Toronto, On M5H 3C2

Come and visit Croatia

Sweet Music in the Sun of Croatia

The island of Krk

THE Dalmatian coast of Croatia resembles a Dalmatian dog's back, the dots representing islands - nearly a thousand of them. The islands there have an intoxicating and mysterious end-of-the-world quality.

According to a few scholars, this is where Odysseus was lost for years - the names of two islands, Krk and Korcula, may be cognates of Kirke (Circe), the name of the enchantress who turned Odysseus' men into swine. At least the consonants match. The story may or may not, but once you are there, you do feel like getting lost in the beauty.

While the islands are provinces of a small country, there are surprising moments of history on every one, especially Hvar. One of its towns, Stari Grad, stems from a Greek polis, Pharos, founded in fourth century B.C. In the 16th century, the town of Hvar became the main outpost of the Venetian navy in the eastern Adriatic and, as such, was prosperous.

Peasant and commoner revolts against the Venetian nobles were frequent on Hvar, and one in 1510 might have been successful for a few years had it not been debilitated by peasants having visions of the bleeding cross, which resulted in mass self-flagellations that went on for weeks and allowed the nobles to escape and to recoup.

The Turkish navy smashed Hvar in 1571, and just when it was nearly rebuilt in 1579, lightning struck the town castle, which held huge stores of gunpowder; the resulting explosion wiped most houses off the slope. Battles were so common that the town theater - one of the oldest extant indoor theaters in Europe - bears the inscription, "Built in the Second Year of Peace, 1612."

But Hvar has arisen many times, and it now displays an architectural unity: no high-rises mar the lines the houses of gray and white stone make, and the old marble cobbles glisten in the streets.

I went to Hvar as an accidental tourist last summer, accompanying my 8-year-old son, Joseph, who enrolled as a cello student in the splendid Uzmah (Upbeat) music school in Hvar. My wife, Jeanette, and my daughter, Eva, who was 4, joined us, ready to swim and play for a month. We bought a small 12-year-old car in Zagreb; there were many cheap cars offered in the newspapers, and buying a used car seemed a better way to go since I would be returning. For a shorter stay, renting would be easier.

We drove from Zagreb to Split through the rugged terrain of Dalmatian Krajina, and from Split, we took a ferry to Hvar. Through tourist agencies and acquaintances, we got leads on apartments for rent, and found one on the edge of the town, near the waterfront: a two-room, two double-bed flat, with a kitchenette, a decent-sized bathroom and a terrace with a view of several small islands in the distance. A little park of cypress and pine trees separated the apartment from the promenade along a bay.

Nearly every evening, we took walks along the shore to the town's

central piazza and the marina. We marveled at the intensity of the blues of the sky and the sea and the greens of the cypresses.

Many people in Croatia claim that the farther south in the Adriatic you go, the more beautiful the islands become. Hvar is one of the southernmost islands, the fifth in size, about 42 miles long and 2 to 6 miles wide. The western part, where the town of Hvar is situated, is one of the sunniest spots in Europe - it rains only about a dozen days a year, and in the month we were there, there wasn't a single drop - and for that reason, as well as for the relative purity of the sea and the unity of style of the old Venetian architecture, the town is one of the prime resorts in Croatia.

Only 4,000 people live there year round, and in Croatia they are famous for their friendliness and joviality; sunshine apparently does improve one's moods. Other than tourism, fishing and wine making, there is little economic activity, and people move at a leisurely pace. With plenty of fresh produce in the town market, the plentiful daily catch of fish and the habit of drinking red wine with water (bevanda) and strolling, the people seem very healthy. In the evening, groups of old men, and sometimes of old women, gather near the sea and sing, in what is known as Dalmatinska Klapa, polyphonus songs about the beauty of the sea, old loves, youth.

The cheerful atmosphere of this town of white stone and palms attracts many sophisticated travelers. During our stay, Goran Ivanisevic, the Wimbledon champion, docked in the town marina, and the Croatian and Slovenian presidents relaxed in their summer homes.

Hvar grew crowded in mid-August, and my family and I looked for beauty in other marvelous coastal towns, like Jelsa, Vrboska, Stari Grad, and in the inland parts of the island. Some six miles from Hvar, we visited an old ghost hamlet, Zarace, inlaid into a steep slope over the ever-changing shades of the sea. The air was fragrant with herbs, pine and salty winds. We climbed the stone paths; the stone houses seemed to be

The island of Hvar

an extension of the piled rock fences that prevented soil erosion.

The island's inhabitants say it used to be a lush forest and rich fields, but two forces stripped much of it down to the rocky bone: goats, which overgrazed it, and Venetians, who mercilessly logged it, and most of the eastern Adriatic, to support their town suspended above the water. In Zarace, even the roofs are made of stone tiles. Some are caved in, but one house looked nicely kept; its doors were wide and open, and there were two tables outside, set with wine glasses, under an arch of grapes, next to barrels and old dried wine-skins.

We found the host, Pero, the only resident of the hamlet, stoking the fire in the open space of a former wine cellar, or konoba. His hearth, which served mostly him and his friends, occasionally worked as a restaurant, provided you gave him a call on his cellphone (which